

Bruksela, 28 marca 2023 r.
(OR. en)

7909/23

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2021/0424(COD)

ENER 161
ENV 316
CLIMA 164
IND 153
RECH 114
COMPET 285
ECOFIN 292
CODEC 505

WYNIK PRAC

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Do:	Delegacje
Nr poprz. dok.:	7556/23
Nr dok. Kom.:	15096/1/21 REV 1 + ADD 1 REV 1
Dotyczy:	Wniosek dotyczący ROZPORZĄDZENIA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY w sprawie rynków wewnętrznych gazów ze źródeł odnawialnych i gazu ziemnego oraz wodoru (wersja przekształcona) – Podejście ogólne

Delegacje otrzymują w załączeniu podejście ogólne Rady w sprawie wyżej wymienionego wniosku w wersji przyjętej przez Radę (ds. Transportu, Telekomunikacji i Energii) na posiedzeniu, które odbyło się 28 marca 2023 r.

Podejście ogólne określa wstępne stanowisko Rady w sprawie tego wniosku i stanowi podstawę przygotowań do negocjacji z Parlamentem Europejskim.

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

**w sprawie rynków wewnętrznych gazów ze źródeł odnawialnych i gazu ziemnego oraz wodoru
(wersja przekształcona)
(Tekst mający znaczenie dla EOG)**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 194 ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego¹,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów²,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

¹ Dz.U. C 211 z 19.8.2008, s. 23.

² Dz.U. C 172 z 5.7.2008, s. 55.

- (1) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 715/2009³ zostało kilkakrotnie znacząco zmienione. Ze względu na konieczność wprowadzenia dalszych zmian i w celu zapewnienia jasności rozporządzenie to powinno zostać przekształcone.
- (2) Rynek wewnętrzny gazu ziemnego, który jest stopniowo realizowany od 1999 roku, ma na celu zapewnienie prawdziwej możliwości wyboru wszystkim konsumentom w Unii, bez względu na to, czy są to obywatele, czy przedsiębiorstwa, stworzenie nowych możliwości gospodarczych oraz zwiększenie poziomu handlu transgranicznego, aby osiągnąć w ten sposób zwiększenie wydajności, konkurencyjne ceny i wyższe standardy usług oraz przyczynić się do bezpieczeństwa dostaw i stabilności.
- (3) W ramach Europejskiego Zielonego Ładu i Europejskiego prawa o klimacie ustanowiono cel, jakim jest osiągnięcie neutralności klimatycznej w 2050 r., w sposób, który przyczyni się do ożywienia konkurencyjności, wzrostu gospodarczego i zatrudnienia w Europie. Aby ustanowić rynek zdekarbonizowanego gazu i aby przyczynił się on do transformacji energetycznej, potrzeba znacznego zwiększenia udziału odnawialnych źródeł energii w zintegrowanym systemie energetycznym i czynnego udziału konsumentów w konkurencyjnym rynku.

³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 715/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie warunków dostępu do sieci przesyłowych gazu ziemnego i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1775/2005 (Dz.U. L 211 z 14.8.2009, s. 36).

- (3a) **Niniejsze rozporządzenie należy postrzegać w powiązaniu z innymi instrumentami politycznymi i ustawodawczymi, zwłaszcza proponowanymi w ramach Europejskiego Zielonego Ładu. Wiele z tych innych proponowanych instrumentów, takich jak rozszerzenie unijnego [systemu handlu uprawnieniami do emisji, rozporządzenia w sprawie wspólnego wysiłku redukcyjnego, dyrektywy w sprawie energii odnawialnej, dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej, inicjatyw ReFuelEU oraz proponowanego przeglądu dyrektywy w sprawie opodatkowania energii, ma na celu zachęcenie do obniżenia emisyjności gospodarki Unii i utrzymanie jej na drodze do neutralności klimatycznej Unii Europejskiej do 2050 r., zgodnie z mandatem zawartym w Europejskim prawie o klimacie]. Głównym celem niniejszego rozporządzenia nie jest jednak zachęcanie do transformacji, lecz umożliwienie i ułatwienie jej poprzez zapewnienie dalszego istnienia wydajnych rynków gazów.**
- (4) Celem niniejszego rozporządzenia jest zwiększenie udziału odnawialnych i niskoemisyjnych gazów w systemie energetycznym, co umożliwi odejście od kopalnego gazu ziemnego, oraz umożliwienie tym nowym gazom odegrania ważnej roli w realizacji celów klimatycznych UE na 2030 r. i neutralności klimatycznej do 2050 r. **Niniejsze** [...] rozporządzenie ma również na celu ustanowienie ram regulacyjnych, które umożliwią wszystkim uczestnikom rynku uwzględnienie przejściowej roli gazu ziemnego przy planowaniu działalności, aby uniknąć efektu uzależnienia od jednego dostawcy oraz zapewnić stopniowe i terminowe wycofywanie gazu ziemnego, zwłaszcza we wszystkich odpowiednich sektorach przemysłu i wykorzystywanego do celów grzewczych.

- (4a) Oczekuje się, że w ramach trajektorii osiągnięcia przez Unię Europejską neutralności klimatycznej do 2050 r. oszczędność energii i bezpośrednia elektryfikacja będą w wielu przypadkach stanowić najbardziej opłacalny i energooszczędny wariant obniżania emisyjności. Pozostanie jednak wiele zastosowań końcowych, w przypadku których może to być niewykonalne lub wiązać się z wyższymi kosztami. W takich przypadkach istotne może być stosowanie odnawialnych lub niskoemisyjnych gazów i paliw, w tym biometanu oraz wodoru odnawialnego i niskoemisyjnego. Oczekuje się zatem, że zachęty stworzone w ramach pakietu dotyczącego Europejskiego Zielonego Ładu doprowadzą do zasadniczej zmiany w strukturze zapotrzebowania na energię ogółem, a w szczególności na gazy. Na przykład tam gdzie obecnie gaz ziemny jest powszechnie wykorzystywany do ogrzewania pomieszczeń, oczekuje się, że zapotrzebowanie to zostanie w przyszłości w dużej mierze zaspokojone przez inne nośniki energii, takie jak [...] zelektryfikowane urządzenia do ogrzewania pomieszczeń. Oczekuje się, że wodór wykorzystywany będzie w przyszłości głównie w sektorach, w których trudno jest obniżyć emisyjność za pomocą innych rozwiązań. Chodzi tu między innymi o szereg procesów przemysłowych, ale również rodzaje transportu, takie jak długodystansowy ciężki transport drogowy, lotnictwo i transport morski. Ponieważ dokładne trajektorie obniżania emisyjności, rola nośników energii i przypadki ich wykorzystania będą również zależeć od lokalnych punktów wyjściowych, uprawnień i okoliczności, nie należy ich szczegółowo określać. Efektywne rynki zapewnią, aby – biorąc pod uwagę lokalne uprawnienia i okoliczności – konsumenci zachęceni przez inne instrumenty polityki byli uprawnieni do wyboru wariantów obniżenia emisyjności najbardziej dostosowanych do ich konkretnego przypadku wykorzystania.

- (5) W unijnej strategii w zakresie wodoru uznano, że ponieważ państwa członkowskie UE mają różny potencjał w zakresie produkcji wodoru odnawialnego, otwarty i konkurencyjny rynek UE z niezakłóconym handlem transgranicznym przynosi istotne korzyści dla konkurencji, przystępności cenowej i bezpieczeństwa dostaw. Podkreślono w niej ponadto, że przeniesienie obrotu wodorem na zasadach handlu surowcami na płynny rynek ułatwi wejście na rynek nowym producentom i będzie korzystne dla głębszej integracji z innymi nośnikami energii. Stworzy ono wyraźne sygnały cenowe dla inwestycji i decyzji operacyjnych, **w tym połączeń wzajemnych**. Przepisy określone w niniejszym rozporządzeniu powinny zatem sprzyjać powstaniu rynków wodoru i obrotowi wodorem na zasadach handlu surowcami oraz stworzeniu płynnych centrów handlu. [...] Państwa członkowskie [...] powinny usunąć wszelkie nieuzasadnione bariery, **w tym dysproporcjonalne taryfy w punktach połączeń międzysystemowych**. Uznając nieodłączne różnice, istniejące przepisy, które umożliwiły efektywne dostosowanie operacji komercyjnych do potrzeb rynków energii elektrycznej i gazu oraz handlu nimi, należy uwzględnić w odniesieniu do rynku wodoru. **Chociaż niniejsze rozporządzenie określa ogólne zasady, zgodnie z którymi ma funkcjonować również rynek wodoru, przy ich stosowaniu należy uwzględnić etap rozwoju tego rynku.**
- (6) [Przekształcona dyrektywa w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) xxx] przewiduje możliwość istnienia operatorów połączonych [...]. Dlatego też zasady określone w niniejszym rozporządzeniu nie wymagają wprowadzania zmian w organizacji krajowych systemów [...], jeżeli jest ona zgodna z odpowiednimi przepisami tej dyrektywy.

- (7) Należy określić kryteria, według których ustalane są taryfy za dostęp do sieci w celu zapewnienia, aby kryteria te były w pełni zgodne z zasadą niedyskryminacji oraz potrzebami dobrze funkcjonującego rynku wewnętrznego oraz aby w pełni uwzględniały one potrzebę zachowania integralności systemu i odzwierciedlały rzeczywiście poniesione koszty w zakresie, w jakim koszty te odpowiadają kosztom, jakie ponosi porównywalny pod względem skuteczności i struktury operator sieci oraz aby były przejrzyste, zapewniając jednocześnie odpowiedni zwrot nakładów inwestycyjnych i umożliwiając integrację gazów odnawialnych i niskoemisyjnych. Przepisy dotyczące taryf za dostęp do sieci zawarte w niniejszym rozporządzeniu są uzupełnione o dalsze przepisy dotyczące taryf za dostęp do sieci, w szczególności w kodeksach sieci i wytycznych przyjętych na podstawie niniejszego rozporządzenia, w [rozporządzeniu TEN-E zaproponowanym w dokumencie COM(2020) 824 final], [rozporządzeniu w sprawie metanu zaproponowanym w COM(2021) xxx], dyrektywie (UE) 2018/2001 oraz [dyrektywie w sprawie efektywności energetycznej zaproponowanej w COM(2021) 558 final].

- (8) Na ogół najbardziej efektywne jest finansowanie infrastruktury z przychodów uzyskiwanych od użytkowników tej infrastruktury i unikanie subsydiowania skrośnego. Ponadto takie subsydiowanie skrośne w przypadku aktywów regulowanych byłoby niezgodne z ogólną zasadą stosowania taryf odzwierciedlających koszty. W wyjątkowych przypadkach takie subsydiowanie skrośne mogłoby jednak przynieść korzyści społeczne, w szczególności na wczesnych etapach rozwoju sieci, gdy w porównaniu ze zdolnością techniczną zarezerwowana przepustowość jest niska, a niepewność co do tego, kiedy pojawi się zapotrzebowanie na zdolności przesyłowe, znacząca. Subsydiowanie skrośne mogłoby zatem umożliwić zaproponowanie wczesnym użytkownikom sieci rozsądnych i przewidywalnych taryf oraz zmniejszenie ryzyka inwestycji dla operatorów sieci. Subsydiowanie skrośne mogłoby tym samym przyczynić się do stworzenia klimatu inwestycyjnego wspierającego cele Unii w zakresie obniżania emisyjności. Subsydiowanie skrośne nie powinno być finansowane przez użytkowników sieci z innych państw członkowskich, **ani [...] bezpośrednio, ani pośrednio**. Finansowanie subsydiowania skrośnego musi zatem pochodzić wyłącznie z punktów wyjścia do odbiorców końcowych w tym samym państwie członkowskim. Ponadto, ponieważ subsydiowanie skrośne ma charakter wyjątkowy, należy zapewnić, aby było ono proporcjonalne, przejrzyste, ograniczone w czasie i ustalone pod nadzorem regulacyjnym. **Powinna istnieć możliwość ustanowienia przepisów dotyczących subsydiowania skrośnego lub transferów finansowych między regulowanymi bazami aktywów dla poszczególnych operatorów lub ich kategorii prowadzących działalność w danym państwie członkowskim. Rozsądne i przewidywalne warunki finansowe dla wczesnych użytkowników sieci można również osiągnąć za pomocą innych środków niż subsydiowanie skrośne, np. poprzez bezpośrednie dotacje dla operatorów lub użytkowników sieci, pod warunkiem że są one zgodne z art. 107 TFUE.**
- (9) Korzystanie z mechanizmów rynkowych, takich jak aukcje, w celu określenia taryf, musi być zgodne z przepisami przekształconej dyrektywy w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) xxx i rozporządzenia Komisji (UE) 2017/459.
- (10) W celu zapewnienia, aby usługi związane z dostępem stron trzecich były wystarczająco kompatybilne, jak również w celu czerpania korzyści wynikających z dobrze funkcjonującego rynku wewnętrznego gazu ziemnego, konieczne jest zapewnienie w całej Unii wspólnego minimalnego standardu usług związanych z dostępem stron trzecich.

- (11) Ustalenia dotyczące dostępu stron trzecich powinny opierać się na zasadach określonych w niniejszym rozporządzeniu. Już w październiku 2013 r. na XXIV Forum Madryckim z zadowoleniem przyjęto organizację systemów wejścia-wyjścia, umożliwiającą swobodną alokację gazu na podstawie zdolności ciągłej. W związku z tym należy wprowadzić definicję systemu wejścia-wyjścia [...] [...], co pomoże w osiągnięciu równych warunków działania w odniesieniu do gazów odnawialnych i niskoemisyjnych podłączonych do systemu przesyłu lub dystrybucji. Ustalanie taryf [...] **dla** operatorów systemów dystrybucyjnych oraz organizację alokacji zdolności między systemy przesyłowe i dystrybucyjne należy pozostawić organom regulacyjnym na podstawie zasad zapisanych w [przekształconej dyrektywie w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) xxx].
- (12) Dostęp do systemu wejścia-wyjścia powinien zasadniczo opierać się na zdolności ciągłej. Operatorzy sieci powinni być zobowiązani do współpracy w sposób maksymalizujący ofertę zdolności ciągłej, co z kolei umożliwi użytkownikom sieci swobodną alokację na podstawie zdolności ciągłej gazu wprowadzanego do sieci lub opuszczającego ją do dowolnego punktu wejścia lub wyjścia w tym samym systemie wejścia-wyjścia.
- (12a) **Państwa członkowskie powinny mieć możliwość ustanowienia pełnej lub częściowej integracji regionalnej w przypadku połączenia dwóch lub większej liczby sąsiadujących systemów wejścia-wyjścia. Powinna istnieć możliwość, aby c[...]zęściowa integracja regionalna [...] obejmowała różne obszary bilansowania, ponieważ jest to [...] ważny krok w kierunku integracji rozdrobnionych rynków gazu i poprawy funkcjonowania wewnętrznego rynku gazu.**
- (12b) **(dawny motyw 34 przeniesiony tutaj w niezmienionym brzmieniu)** W przypadku rozpoczęcia integracji rynków regionalnych odpowiedni operatorzy systemów przesyłowych i organy regulacyjne powinni zająć się kwestiami mającymi skutki transgraniczne, takimi jak struktury taryfowe, system bilansowania, zdolności przesyłowe w pozostałych punktach transgranicznych, plany inwestycyjne oraz wypełnianie zadań operatorów systemów przesyłowych i organów regulacyjnych.

- (13) Zdolność warunkowa powinna być oferowana tylko wtedy, gdy operatorzy sieci nie są w stanie zaoferować zdolności ciągłej. Operatorzy sieci powinni określić warunki zdolności warunkowej na podstawie ograniczeń operacyjnych, w przejrzysty i jasny sposób. Organ regulacyjny powinien **zatwierdzić warunki i** zapewnić ograniczenie liczby warunkowych produktów z zakresu zdolności, aby uniknąć fragmentacji rynku i zapewnić zgodność z zasadą zapewnienia skutecznego dostępu stron trzecich.
- (14) W celu dokończenia budowy rynku wewnętrznego gazu ziemnego konieczne jest osiągnięcie wystarczającego poziomu zdolności w zakresie transgranicznych połączeń wzajemnych oraz wspieranie integracji rynku.
- (15) Niezbędna jest wzmocniona współpraca i koordynacja między operatorami systemów przesyłowych oraz, w stosownych przypadkach, dystrybucyjnych w celu opracowania kodeksów sieci dla udostępnienia skutecznego i przejrzystego transgranicznego dostępu do sieci przesyłowych i zarządzania nim, jak również w celu zapewnienia skoordynowanego i dostatecznie wybiegającego w przyszłość planowania i odpowiedniego rozwoju technicznego systemu gazu ziemnego w Unii, łącznie z utworzeniem zdolności połączeń wzajemnych, z odpowiednim uwzględnieniem środowiska. Kodeksy sieci powinny być zgodne z wytycznymi ramowymi, które z natury są niewiążące („wytyczne ramowe”) i które opracowywane są przez Agencję Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki (ACER) ustanowioną zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/942⁴. ACER powinna uczestniczyć w opartym na faktach przeglądzie projektów kodeksów sieci, w tym pod kątem ich zgodności z wytycznymi ramowymi, oraz mieć możliwość zalecania ich przyjęcia przez Komisję. ACER powinna oceniać proponowane zmiany kodeksów sieci oraz mieć możliwość zalecania ich przyjęcia przez Komisję. Operatorzy systemów przesyłowych powinni eksploatować swoje sieci zgodnie z tymi kodeksami sieci.

⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/942 z dnia 5 czerwca 2019 r. ustanawiające Agencję Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki.

- (16) W celu zapewnienia optymalnego zarządzania siecią przesyłu gazu w Unii, należy ustanowić europejską sieć operatorów systemów przesyłowych gazu („ENTSO gazu”). Zadania ENTSO gazu powinny być wykonywane zgodnie z unijnymi zasadami konkurencji, które mają zastosowanie do decyzji ENTSO gazu. Zadania ENTSO gazu powinny zostać właściwie określone, a metody pracy powinny zapewniać skuteczność, przejrzystość oraz reprezentatywność ENTSO gazu. Kodeksy sieci przygotowane przez ENTSO gazu nie mają na celu zastąpienie niezbędnych krajowych kodeksów sieci dotyczących kwestii innych niż transgraniczne. Biorąc pod uwagę, że bardziej skuteczny postęp można osiągnąć poprzez podejście na poziomie regionalnym, operatorzy systemów przesyłowych powinni ustanowić struktury regionalne w ramach ogólnej struktury współpracy, przy jednoczesnym zapewnieniu, aby wyniki na poziomie regionalnym były zgodne z kodeksami sieci i z niewiązącymi dziesięcioletnimi planami rozwoju sieci na poziomie Unii. Współpraca w ramach takich struktur regionalnych opiera się na założeniu skutecznego rozdziału działalności sieciowej od działalności w zakresie produkcji i dostaw. W braku takiego rozdziału, współpraca regionalna między operatorami systemów przesyłowych stwarza ryzyko zachowania antykonkurencyjnego. Państwa członkowskie powinny promować współpracę oraz monitorować efektywność eksploatacji sieci na poziomie regionalnym. Współpraca na poziomie regionalnym powinna być zgodna z dążeniem do utworzenia konkurencyjnego i sprawnego rynku wewnętrznego gazów.
- (17) W celu zapewnienia większej przejrzystości w zakresie rozwoju sieci przesyłu gazu w Unii ENTSO gazu na podstawie wspólnego scenariusza i powiązanego modelu sporządza, publikuje i regularnie aktualizuje dziesięcioletni niewiążący plan rozwoju sieci o zasięgu unijnym („plan rozwoju sieci o zasięgu unijnym”). Do tego planu rozwoju sieci należy włączyć wykonalne sieci przesyłu gazu oraz niezbędne wzajemne połączenia regionalne, o istotnym znaczeniu z punktu widzenia handlu lub bezpieczeństwa dostaw.

- (18) Aby doprowadzić do wzmocnienia konkurencji poprzez płynne rynki hurtowe gazu ważne jest, aby handel gazem mógł przebiegać niezależnie od jego umiejscowienia w systemie. Cel ten może zostać osiągnięty jedynie w drodze zapewnienia użytkownikom sieci swobody niezależnego rezerwowania zdolności na wejściu i wyjściu z systemu, w następstwie czego przesył gazu następuje w ramach stref, a nie ścieżek kontraktowych. Aby zapewnić swobodę rezerwowania zdolności w sposób niezależny w punktach wejścia i punktach wyjścia, taryfy ustalone dla danego punktu wejścia nie powinny być powiązane z taryfą ustaloną dla danego punktu wyjścia, ale **powinny być** [...] oferowane oddzielnie dla tych punktów, a taryfa nie powinna łączyć opłaty za wejście i wyjście w jednej cenie.
- (19) Rozporządzenie Komisji (UE) nr 312/2014 ustanawiające kodeks sieci dotyczący bilansowania gazu w sieciach przesyłowych określa zasady ustanawiania przepisów technicznych tworzących system bilansowania, ale pozostawia różne opcje projektowe dla każdego systemu bilansowania, stosowanego w konkretnym systemie wejścia-wyjścia. Kombinacja dokonanych wyborów prowadzi do powstania konkretnego systemu bilansowania, który ma zastosowanie w danym systemie wejścia-wyjścia – obecnie najczęściej odpowiadającym terytoriom państw członkowskich.
- (20) Użytkownicy sieci ponoszą odpowiedzialność za bilansowanie swoich ilości dostarczanych i ilości odbieranych przez nich z platformami obrotu ustanowionymi w celu skuteczniejszego ułatwienia handlu gazem między użytkownikami sieci. Aby [...] **zapewnić** gazom odnawialnym i niskoemisyjnym **równy dostęp do rynku** [...], strefa bilansowania powinna również obejmować, **w miarę możliwości**, poziom systemu dystrybucyjnego. Wirtualny punkt obrotu powinien być wykorzystywany do wymiany gazu między portfelami bilansowymi użytkowników sieci.
- (21) Odniesienia do zharmonizowanych umów przesyłowych w kontekście niedyskryminacyjnego dostępu do sieci operatorów systemu przesyłowego nie oznaczają, że warunki umów przesyłowych danego operatora systemu w państwie członkowskim muszą być takie same jak warunki umów innego operatora systemu przesyłowego w tym lub w innym państwie członkowskim, chyba że zostaną ustalone wymogi minimalne, jakie muszą spełniać wszystkie umowy przesyłowe.

- (22) Niezbędny jest równy dostęp do informacji dotyczących materialnego stanu i skuteczności systemu, aby umożliwić wszystkim uczestnikom rynku ocenę ogólnej sytuacji w zakresie popytu i podaży oraz zidentyfikowanie przyczyn wahań cen hurtowych. Obejmuje to dokładniejsze informacje dotyczące podaży i popytu, zdolności sieci, przepływów oraz utrzymywania, bilansowania oraz dostępności i wykorzystania instalacji magazynowych. Znaczenie tych informacji dla funkcjonowania rynku wymaga złagodzenia istniejących ograniczeń publikacji wynikających z obowiązku zachowania poufności.
- (23) Wymogi dotyczące poufności w odniesieniu do informacji handlowych podlegających szczególnej ochronie są jednak szczególnie istotne w przypadku danych handlowych o charakterze strategicznym dla przedsiębiorstwa, w przypadku gdy istnieje tylko jeden użytkownik instalacji magazynowej, lub w przypadku gdy dane dotyczą punktów wyjścia w ramach systemu lub podsystemu, które nie są połączone z innym systemem przesyłu lub dystrybucji, lecz z jednym przemysłowym odbiorcą końcowym, gdy publikacja takich danych wyjawiałaby informacje poufne dotyczące procesu produkcji tego odbiorcy.
- (24) W celu zwiększenia zaufania do rynku jego uczestnicy muszą mieć pewność, że ci, którzy dopuszczają się postępowania noszącego znamiona nadużycia, mogą podlegać skutecznym, proporcjonalnym i odstraszającym sankcjom. Właściwym organom należy przyznać uprawnienia do skutecznego prowadzenia dochodzeń w przypadku zarzutów o nadużycie na rynku. W tym celu konieczny jest dostęp właściwych organów do danych zawierających informacje dotyczące decyzji operacyjnych podejmowanych przez przedsiębiorstwa dostarczające energię elektryczną. Na rynku gazu wszystkie te decyzje są przekazywane operatorom systemów w postaci rezerwacji zdolności, nominacji oraz zrealizowanych przepływów. Operatorzy systemów powinni przechowywać te informacje tak, aby były łatwo dostępne dla właściwych organów przez określony okres czasu. Właściwe organy powinny ponadto regularnie monitorować przestrzeganie tych zasad przez operatorów systemu przesyłowego.

- (25) W niektórych państwach członkowskich dostęp do instalacji magazynowych gazu ziemnego i instalacji skroplonego gazu ziemnego („LNG”) jest niewystarczający, w związku z czym niezbędna jest poprawa wdrażania istniejących zasad, w tym [...]w kwestii przejrzystości. Poprawa ta powinna uwzględniać potencjał i wykorzystanie gazów odnawialnych i niskoemisyjnych w tych instalacjach na rynku wewnętrznym. W następstwie obserwacji rynku przeprowadzonej przez Europejski Organ Nadzoru Energii Elektrycznej i Gazu stwierdzono, że dobrowolne wytyczne dotyczące dobrych praktyk w zakresie dostępu stron trzecich dla operatorów systemu magazynowego, ustalone wspólnie przez wszystkie zainteresowane strony sektora podczas Forum Madryckiego, są niewystarczająco stosowane i w związku z tym należy im nadać moc wiążącą.
- (26) Niedyskryminacyjne i przejrzyste systemy bilansowania gazu ziemnego, stosowane przez operatorów systemów przesyłowych, stanowią ważne mechanizmy, szczególnie dla nowych podmiotów wchodzących na rynek, które mogą napotykać na więcej trudności w bilansowaniu swojego portfela całkowitej sprzedaży niż spółki już prowadzące działalność na danym rynku. Dlatego też niezbędne jest ustanowienie zasad mających na celu zapewnienie, aby operatorzy systemów przesyłowych posługiwali się takimi mechanizmami w sposób zgodny z równymi, przejrzystymi i gwarantującymi skuteczny dostęp do sieci warunkami.
- (27) Organy regulacyjne powinny zapewniać przestrzeganie zasad zawartych w niniejszym rozporządzeniu i kodeksach sieci oraz wytycznych przyjętych w oparciu o nie.
- (28) W wytycznych **określonych w załączniku I [...]** do niniejszego rozporządzenia określone są bardziej szczegółowe zasady. W stosownych przypadkach zasady te powinny z czasem ulegać zmianie, uwzględniając różnice między krajowymi systemami gazowymi i ich rozwój.
- (29) Proponując zmiany do wytycznych **określonych w załączniku I [...]** do niniejszego rozporządzenia, Komisja powinna zapewnić przeprowadzenie wcześniejszych konsultacji ze wszystkimi właściwymi stronami, których te wytyczne dotyczą, reprezentowanymi przez organizacje branżowe oraz z państwami członkowskimi uczestniczącymi w Forum Madryckim.

- (30) Państwa członkowskie oraz właściwe organy krajowe powinny zostać zobowiązane do dostarczania Komisji stosownych informacji. Takie informacje powinny być traktowane przez Komisję jako poufne.
- (31) Niniejsze rozporządzenie i kodeksy sieci oraz wytyczne przyjęte zgodnie z nimi pozostają bez uszczerbku dla stosowania unijnych zasad konkurencji.
- (32) Państwa członkowskie oraz umawiające się strony Wspólnoty Energetycznej powinny ściśle współpracować we wszystkich kwestiach dotyczących rozwoju zintegrowanego obszaru obrotu gazem oraz nie powinny podejmować środków zagrażających dalszej integracji rynków gazu ziemnego lub bezpieczeństwu dostaw energii państw członkowskich i umawiających się stron.

[...] [...]

[...] **(motyw przeniesiony w niezmienionej formie wyżej po motywie 12a)**

- (35) Transformacja energetyczna i ciągła integracja rynku gazu będą wymagały większej przejrzystości w zakresie dozwolonych lub docelowych przychodów operatora systemu przesyłowego. Szereg decyzji dotyczących sieci gazu ziemnego będzie opierał się na tych informacjach. Na przykład przeniesienie aktywów przesyłowych od **operatora** sieci gazu ziemnego do **operatora** sieci wodorowej lub wdrożenie mechanizmu rekompensat dla operatorów działających między systemami przesyłowymi wymaga większej przejrzystości niż obecna. Ponadto oceny zmian taryf w perspektywie długoterminowej wymagają jasności zarówno w odniesieniu do zapotrzebowania na gaz ziemny, jak i prognoz kosztów. Przejrzystość w zakresie dozwolonych przychodów powinna umożliwić prognozy kosztów. Organy regulacyjne powinny w szczególności **regularnie** przekazywać informacje na temat metody stosowanej do obliczania przychodów operatorów systemów przesyłowych, wartości ich regulowanej bazy aktywów i jej amortyzacji w czasie, wartości wydatków operacyjnych, kosztu kapitału mającego zastosowanie do operatorów systemów przesyłowych oraz stosowanych zachęt i premii, **a także długoterminowej ewolucji taryf przesyłowych w oparciu o oczekiwane zmiany w ich dozwolonych lub docelowych przychodach oraz w zapotrzebowaniu na gaz. W celu zapewnienia właściwego procesu gromadzenia i interpretacji danych na potrzeby przejrzystego i powtarzalnego badania porównawczego efektywności operatora systemu przesyłowego ACER powinna koordynować swoje działania z operatorami systemów przesyłowych i ENTSO gazu.**
- (36) Wydatki operatorów systemów przesyłowych to głównie koszty stałe. Ich model biznesowy i obecne krajowe ramy regulacyjne opierają się na założeniu długoterminowego wykorzystania ich sieci, związanego z długimi okresami amortyzacji (30–60 lat). W kontekście transformacji energetycznej organy regulacyjne powinny zatem mieć możliwość przewidywania spadku zapotrzebowania na gaz, aby w odpowiednim czasie zmodyfikować rozwiązania regulacyjne i zapobiec sytuacji, w której zwrot kosztów operatorów systemów przesyłowych za pomocą taryf zagraża przystępności cenowej dla konsumentów ze względu na rosnący stosunek kosztów stałych do zapotrzebowania na gaz. W razie potrzeby można na przykład zmienić profil amortyzacji lub zwrotu z kapitału z tytułu aktywów przesyłowych.

- (37) Aby umożliwić analizę porównawczą i ocenę przez użytkowników sieci, należy zwiększyć przejrzystość w odniesieniu do dozwolonych lub docelowych przychodów operatorów systemów przesyłowych. Zwiększona przejrzystość powinna również ułatwić współpracę transgraniczną i ustanowienie mechanizmów ITC między operatorami na potrzeby integracji regionalnej lub wdrażania rabatów taryfowych w odniesieniu do gazów odnawialnych i niskoemisyjnych, jak określono w niniejszym rozporządzeniu.
- (38) Aby wykorzystywać do produkcji gazów odnawialnych i niskoemisyjnych najbardziej ekonomiczne lokalizacje, użytkownicy sieci powinni móc korzystać z rabatów taryf [...] opartych na zdolności. Powinny one obejmować rabat za zatłoczenie z instalacji produkcyjnych gazów odnawialnych i niskoemisyjnych, rabat na taryfy w punktach wejścia i punktach wyjścia do instalacji magazynowych oraz rabat na transgraniczne taryfy **w punktach połączeń międzysystemowych między państwami członkowskimi[...]**. **Organy regulacyjne powinny mieć możliwość podjęcia decyzji o niestosowaniu w określonych okolicznościach rabatów do tych taryf.** W przypadku zmiany wartości rabatów nietransgranicznych organ regulacyjny **powinien** [...] zrównoważyć interesy użytkowników sieci i operatorów sieci, biorąc pod uwagę stabilne ramy finansowe istniejących inwestycji, w szczególności w odniesieniu do instalacji produkcyjnych energii ze źródeł odnawialnych. W miarę możliwości wskaźniki lub warunki zmiany rabatów należy przedstawiać wystarczająco wcześniej przed podjęciem jakiejkolwiek decyzji o zmianie rabatu. Rabaty te nie powinny mieć wpływu na ogólną metodę ustalania taryf, ale powinny być udzielane *ex post* w odniesieniu do odpowiedniej taryfy. Aby skorzystać z rabatu, użytkownicy sieci powinni przedstawić **operatorowi systemu przesyłowego** wymagane informacje [...] na podstawie certyfikatu powiązanego z unijną bazą danych.

- (39) Spadek przychodów wynikający ze stosowania rabatów **należy** [...] traktować jako ogólne zmniejszenie przychodów, np. z tytułu zmniejszonej sprzedaży mocy produkcyjnych, i **należałoby** przychody te w odpowiednim czasie odzyskać za pomocą taryf, na przykład przez podwyższenie konkretnych taryf zgodnie z ogólnymi zasadami zawartymi w [...] niniejszym rozporządzeniu. Komisja powinna być uprawniona do **przyjmowania aktów delegowanych w celu zmiany niniejszego rozporządzenia poprzez** zmianę [...] poziomów rabatów [...] w celu złagodzenia strukturalnego niezbilansowania przychodów operatorów systemów przesyłowych.
- (40) Aby zwiększyć efektywność sieci dystrybucji gazu ziemnego w Unii oraz zapewnić ścisłą współpracę z operatorami systemów przesyłowych i ENTSO gazu, należy utworzyć organizację zrzeszającą operatorów systemów dystrybucyjnych z Unii (zwaną dalej „organizacją OSD UE”), w której skład wejdą również operatorzy systemów dystrybucyjnych gazu ziemnego. Zadania organizacji OSD UE powinny być odpowiednio określone, a jej metody pracy powinny zapewniać efektywność, przejrzystość oraz reprezentatywność poszczególnych unijnych operatorów systemów dystrybucyjnych.
- Organizacja OSD UE powinna mieć swobodę ustanawiania swojego statutu i regulaminu wewnętrznego z uwzględnieniem różnic między sektorami gazu ziemnego i energii elektrycznej.** Organizacja OSD UE powinna w stosownych przypadkach ściśle współpracować z ENTSO gazu przy opracowywaniu i wdrażaniu kodeksów sieci oraz opracowywać wytyczne dotyczące włączania między innymi wytwarzania rozproszonego i innych obszarów związanych z zarządzaniem sieciami dystrybucyjnymi.

- (41) Operatorzy systemów dystrybucyjnych mają do odegrania ważną rolę w integracji gazów odnawialnych i niskoemisyjnych z systemem, ponieważ na przykład około połowa zdolności produkcyjnych biometanu jest podłączona do sieci dystrybucyjnej. Aby ułatwić udział tych gazów w rynku hurtowym, instalacje produkcyjne podłączone do sieci dystrybucyjnej we wszystkich państwach członkowskich powinny mieć dostęp do wirtualnego punktu obrotu. Ponadto zgodnie z przepisami niniejszego rozporządzenia operatorzy systemów dystrybucyjnych i operatorzy[...] systemów przesyłowych powinni współpracować, aby umożliwić przepływ zwrotny z systemu dystrybucyjnego do sieci przesyłowej lub zapewnić integrację systemu dystrybucyjnego za pomocą środków alternatywnych, równoważnych w skutkach, ułatwiając integrację rynkową gazów odnawialnych i niskoemisyjnych.
- (42) Włączenie rosnącej ilości gazów odnawialnych i niskoemisyjnych do europejskiego systemu gazu ziemnego zmieni jakość gazu ziemnego transportowanego i zużywanego w Europie. Aby zapewnić niezakłócony transgraniczny przepływ gazu ziemnego, utrzymać interoperacyjność rynków i umożliwić integrację rynku, konieczne jest zwiększenie przejrzystości w zakresie jakości gazu i kosztów zarządzania nią, zapewnienie zharmonizowanego podejścia do ról i obowiązków organów regulacyjnych i operatorów systemów oraz wzmocnienie koordynacji transgranicznej. Przy zapewnieniu zharmonizowanego podejścia do jakości gazu w transgranicznych punktach połączeń międzysystemowych należy utrzymać elastyczność dla państw członkowskich w zakresie stosowania norm jakości gazu w ich krajowych systemach gazu ziemnego.

- (43) Mieszanie wodoru w systemie gazu ziemnego jest mniej efektywne w porównaniu z wykorzystaniem wodoru w czystej postaci i zmniejsza wartość wodoru. Wpływa to również na funkcjonowanie infrastruktury gazowej, zastosowania dla użytkowników końcowych oraz interoperacyjność systemów transgranicznych. Decyzję, czy stosować mieszanie wodoru w krajowych systemach gazu ziemnego, należy pozostawić państwom członkowskim. Zharmonizowane podejście do mieszania wodoru w systemie gazu ziemnego w formie ogólnounijnego dozwolonego pułapu w transgranicznych punktach połączeń międzysystemowych między państwami członkowskimi Unii, w których operatorzy systemów przesyłowych muszą akceptować gaz ziemny o zawartości domieszanego wodoru poniżej pułapu, ograniczy ryzyko segmentacji rynku. Sąsiadujące ze sobą systemy przesyłowe powinny mieć swobodę uzgadniania wyższych poziomów mieszania wodoru w transgranicznych punktach połączeń międzysystemowych. **Rozważając takie umowy, państwa członkowskie powinny konsultować się z innymi państwami członkowskimi, jeżeli dany środek może mieć na nie wpływ, oraz uwzględniać sytuację w tych państwach.**
- (44) Ścisła koordynacja transgraniczna i proces rozstrzygania sporów dotyczących jakości gazu, w tym biometanu i mieszanek wodoru, między operatorami systemów przesyłowych, mają zasadnicze znaczenie dla ułatwienia efektywnego transportu gazu ziemnego przez systemy gazu ziemnego w Unii, a tym samym dla zwiększenia integracji rynku wewnętrznego. Zaostrzone wymogi w zakresie przejrzystości dotyczące parametrów jakości gazu, w tym wartości opałowej brutto, liczby Wobbego i zawartości tlenu oraz mieszanek wodoru i ich przyszłego rozwoju, w połączeniu z obowiązkami w zakresie monitorowania i sprawozdawczości, powinny przyczynić się do prawidłowego funkcjonowania otwartego i efektywnego rynku wewnętrznego gazu ziemnego.

- (44a) Państwa członkowskie powinny nadal mieć możliwość odwołania się do swoich pierwotnych specyfikacji jakości gazu w przypadku, gdy ich organy regulacyjne nie osiągną porozumienia w sprawie usunięcia transgranicznego ograniczenia spowodowanego różnicami w poziomach mieszania wodoru lub praktykach w tym zakresie. Aby zapewnić niezakłócone przepływy transgraniczne i zachować integralność wewnętrznego rynku energii, odpowiednie organy regulacyjne powinny być uprawnione do ponownego wszczynania wspólnego procesu rozstrzygania sporów w sposób ciągły w celu odzwierciedlania zmian zachodzących na rynkach i w technologiach gazowych.**
- (45) Komisji należy przekazać uprawnienia do przyjmowania aktów zgodnie z art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej na potrzeby zmiany innych niż istotne elementów niniejszego rozporządzenia oraz uzupełniania niniejszego rozporządzenia w odniesieniu do elementów innych niż istotne niektórych konkretnych obszarów, które mają zasadnicze znaczenie dla integracji rynku. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów, oraz aby konsultacje te prowadzone były zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa⁵. W szczególności, aby zapewnić Parlamentowi Europejskiemu i Radzie udział na równych zasadach w przygotowaniu aktów delegowanych, instytucje te powinny otrzymać wszelkie dokumenty w tym samym czasie co eksperci państw członkowskich, a eksperci tych instytucji powinni móc systematycznie brać udział w posiedzeniach grup eksperckich Komisji zajmujących się przygotowaniem aktów delegowanych.

⁵ Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1.

- (46) [...] **Podstawowe znaczenie mają** zasady interoperacyjności i wymiany danych dla systemu gazu ziemnego, **określone w rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/703⁶**, w szczególności w odniesieniu do umów międzysystemowych, w tym przepisy dotyczące kontroli przepływu, zasady pomiaru ilości i jakości gazu, zasady dotyczące procesu dopasowywania i alokacji ilości gazu, procedury komunikacji w przypadku zdarzeń wyjątkowych; wspólny zestaw jednostek, jakość gazu, w tym przepisy dotyczące zarządzania ograniczeniami w handlu transgranicznym wynikającymi z różnic w jakości gazu oraz różnice w praktykach w zakresie nawaniania, krótko- i długoterminowe monitorowanie jakości gazu i dostarczanie informacji; wymiana danych i sprawozdawczość w zakresie jakości gazu; przejrzystość, komunikacja, dostarczanie informacji i współpraca między odpowiednimi uczestnikami rynku.
- (47) Aby zapewnić optymalne zarządzanie unijną siecią wodorową i umożliwić handel wodorem i jego dostawy ponad granicami w Unii, należy ustanowić europejską sieć operatorów sieci wodorowych („ENNOH”). Zadania ENNOH powinny być wykonywane zgodnie z unijnymi regułami konkurencji. Zadania ENNOH powinny zostać właściwie określone, a metody pracy powinny zapewniać skuteczność, przejrzystość oraz reprezentatywność ENNOH. [...]

⁶ **Rozporządzenie Komisji (UE) 2015/703 z dnia 30 kwietnia 2015 r. ustanawiające kodeks sieci dotyczący zasad interoperacyjności i wymiany danych (Dz.U. L 113 z 1.5.2015, s. 13).**

- (48) Do czasu ustanowienia ENNOH należy utworzyć pod kierownictwem Komisji tymczasową platformę z udziałem ACER i wszystkich odpowiednich uczestników rynku, w tym ENTSO gazu, ENTSO energii elektrycznej i organizacji OSD UE. Platforma ta powinna wspierać wczesne prace nad ustaleniem zakresu i opracowywaniem kwestii istotnych z punktu widzenia budowy sieci wodorowej i rynków wodoru, bez formalnych uprawnień decyzyjnych. Po utworzeniu ENNOH, platformę tę należy rozwiązać. Do czasu ustanowienia ENNOH za opracowywanie planów rozwoju sieci o zasięgu unijnym, w tym sieci wodorowych, odpowiedzialna będzie ENTSO gazu.
- (49) Aby zapewnić przejrzystość w odniesieniu do rozwoju sieci wodorowej w Unii, ENNOH powinna ustanowić, opublikować i regularnie aktualizować niewiążący dziesięcioletni plan rozwoju sieci wodoru o zasięgu unijnym, ukierunkowany na potrzeby rozwijających się rynków wodoru. Do tego planu rozwoju sieci należy włączyć wykonalne sieci przesyłu wodoru oraz niezbędne wzajemne połączenia o istotnym znaczeniu dla handlu. ENNOH powinna uczestniczyć w opracowywaniu szeroko zakrojonej analizy kosztów i korzyści systemu energetycznego – w tym modelu wzajemnych powiązań rynku energii i sieci, w tym infrastruktury przesyłu energii elektrycznej, gazu i wodoru, a także magazynowania, LNG i elektrolizerów – scenariuszy dziesięcioletnich planów rozwoju sieci oraz identyfikacji luk w infrastrukturze, jak określono w art. 11, 12 i 13 **rozporządzenia (UE) 2022/869** [...] w celu opracowania wykazów projektów będących przedmiotem wspólnego zainteresowania. W tym celu ENNOH powinna ściśle współpracować z ENTSO energii elektrycznej i ENTSO gazu nad ułatwieniem integracji systemu. ENNOH powinna podjąć te zadania po raz pierwszy przy opracowaniu 8. wykazu projektów będących przedmiotem wspólnego zainteresowania, pod warunkiem że będzie już operacyjna i będzie w stanie wnieść potrzebny wkład w dziesięcioletni plan rozwoju sieci do 2026 r.

- (50) Wszyscy uczestnicy rynku są zainteresowani planowanymi pracami ENNOH. Z tego względu bardzo ważny jest skuteczny proces konsultacji. Ogólnie rzecz biorąc, ENNOH powinna aktywnie rozwijać, wykorzystywać i uwzględniać w swoich doświadczeniach roboczych planowanie, rozwój i eksploatację infrastruktury, we współpracy z innymi odpowiednimi uczestnikami rynku i ich stowarzyszeniami.
- (51) Ponieważ postępy można osiągnąć skuteczniej dzięki przyjęciu podejścia regionalnego, operatorzy sieci wodorowej powinni tworzyć struktury regionalne w ramach ogólnej struktury współpracy, a jednocześnie zapewnić, aby wyniki na poziomie regionalnym były zgodne z kodeksami sieci oraz z niewiążącymi dziesięcioletnimi planami rozwoju sieci o zasięgu unijnym. Państwa członkowskie powinny promować współpracę oraz monitorować efektywność sieci na poziomie regionalnym.
- (52) Wymogi w zakresie przejrzystości są niezbędne, aby zapewnić wzrost zaufania uczestników rynku do wschodzących rynków wodoru w Unii. Aby umożliwić wszystkim uczestnikom rynku ocenę ogólnej sytuacji w zakresie popytu i podaży oraz identyfikację przyczyn wahań cen rynkowych, niezbędny jest równy dostęp do informacji dotyczących materialnego stanu i funkcjonowania systemu wodorowego. Informacje powinny być zawsze udostępniane w sposób zrozumiały i łatwo dostępny oraz na niedyskryminacyjnych zasadach.
- (53) ENNOH **powinna** [...] ustanowić centralną internetową platformę udostępniania wszystkich danych potrzebnych uczestnikom rynku w celu uzyskania efektywnego dostępu do sieci.
- (54) Warunki dostępu do sieci wodorowych na wczesnym etapie rozwoju rynku powinny zapewniać użytkownikom sieci efektywne funkcjonowanie, niedyskryminację i przejrzystość, przy jednoczesnym zachowaniu wystarczającej elastyczności dla operatorów. Ograniczenie maksymalnego okresu obowiązywania umów dotyczących zdolności przesyłowych powinno zmniejszyć ryzyko ograniczeń kontraktowych i akumulacji rezerw zdolności.
- (55) Należy określić ogólne warunki przyznawania stronom trzecim dostępu do instalacji magazynowania wodoru i terminali wodorowych, aby zapewnić użytkownikom sieci niedyskryminacyjny dostęp i przejrzystość.

- (56) Operatorzy sieci wodorowych powinni współpracować nad opracowaniem kodeksów sieci w celu zapewnienia przejrzystego i niedyskryminacyjnego dostępu do sieci ponad granicami i zarządzania nim oraz zapewnienia skoordynowanego rozwoju sieci w Unii, w tym tworzenia zdolności połączeń wzajemnych. **Rok po ustanowieniu ENNOH Komisja powinna ustanowić wykaz pierwszych priorytetów w celu określenia obszarów, które należy uwzględnić przy opracowywaniu kodeksów sieci dla wodoru.** Kodeksy sieci powinny być zgodne z opracowanymi przez ACER niewiązącymi wytycznymi ramowymi. ACER powinna uczestniczyć w opartym na faktach przeglądzie projektów kodeksów sieci, w tym pod kątem ich zgodności z wytycznymi ramowymi, oraz mieć możliwość zalecania ich przyjęcia przez Komisję. ACER powinna oceniać proponowane zmiany kodeksów sieci oraz mieć możliwość zalecania ich przyjęcia przez Komisję. Operatorzy sieci wodorowych powinni eksploatować swoje sieci zgodnie z tymi kodeksami sieci.
- (57) Kodeksy sieci przygotowane przez [...] **ENNOH** nie mają zastępować niezbędnych przepisów krajowych w odniesieniu do kwestii innych niż transgraniczne.
- (58) Jakość wodoru transportowanego i zużywanego w Europie może się różnić w zależności od technologii produkcji i specyfiki transportu. W związku z tym zharmonizowane na poziomie Unii podejście do zarządzania jakością wodoru na transgranicznych połączeniach wzajemnych powinno prowadzić do transgranicznego przepływu wodoru i do integracji rynku.

[...] [...]

- (60) Ścisła koordynacja transgraniczna i proces rozstrzygania sporów między operatorami [...] **sieci** wodorowej mają zasadnicze znaczenie dla ułatwienia efektywnego transportu wodoru przez sieci wodorowe w Unii, a tym samym dla poprawy integracji rynku wewnętrznego. Zaostrzone wymogi w zakresie przejrzystości dotyczące parametrów jakości wodoru i ich rozwoju w czasie, w połączeniu z obowiązkami w zakresie monitorowania i sprawozdawczości, powinny przyczynić się do prawidłowego funkcjonowania otwartego i efektywnego rynku wewnętrznego wodoru.
- (61) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszego rozporządzenia należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze zgodnie z art. 291 TFUE. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011⁷.
- (62) Aby zapewnić skuteczne funkcjonowanie europejskich sieci wodorowych, operatorzy sieci wodorowych powinni być odpowiedzialni za eksploatację, utrzymanie i rozwój sieci przesyłu wodoru, w ścisłej współpracy z innymi operatorami sieci wodorowych, a także z innymi operatorami systemów, z którymi ich sieci są połączone, w tym na potrzeby ułatwienia integracji systemu energetycznego.

⁷ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

- (63) Obowiązywanie norm zharmonizowanych na poziomie Unii służy funkcjonowaniu rynku wewnętrznego. Po opublikowaniu odniesienia do takiej normy w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* zgodność z nią powinna uzasadniać domniemanie zgodności z odpowiednimi wymogami określonymi w środku wykonawczym przyjętym na podstawie niniejszego rozporządzenia, chociaż powinny zostać dopuszczone również inne środki wykazania takiej zgodności. Zgodnie z art. 10 rozporządzenia (UE) nr 1025/2012 Komisja Europejska może zwrócić się do europejskich organizacji normalizacyjnych o opracowanie specyfikacji technicznych, norm europejskich i zharmonizowanych norm europejskich. Jedną z głównych funkcji zharmonizowanych norm powinna być pomoc operatorom w stosowaniu środków wykonawczych przyjętych na podstawie niniejszego rozporządzenia i przekształconej dyrektywy w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) xxx.

(63a) Obecne ramy normalizacji UE, które opierają się na zasadach nowego podejścia oraz na rozporządzeniu (UE) nr 1025/2012, stanowią domyślnie ramy opracowywania norm zapewniających domniemanie zgodności z odpowiednimi wymogami niniejszego rozporządzenia lub określonych w konkretnych aktach wykonawczych lub delegowanych przyjętych na podstawie niniejszego rozporządzenia. Normy europejskie powinny być oparte na zasadach rynkowych i uwzględniać interes publiczny, a także cele polityki jasno określone we wniosku Komisji skierowanym do co najmniej jednej europejskiej organizacji normalizacyjnej o opracowanie norm zharmonizowanych w ustalonym terminie i w oparciu o konsensus. Jednak w przypadku braku odpowiednich odniesień do norm zharmonizowanych, blokowania procesu normalizacji lub opóźnień w ustanawianiu odpowiednich norm zharmonizowanych Komisja powinna mieć możliwość ustanowienia, w drodze aktów wykonawczych lub delegowanych, wspólnych specyfikacji dotyczących wymogów niniejszego rozporządzenia, pod warunkiem że czyni to z należyтым poszanowaniem roli i funkcji organizacji normalizacyjnych. Wariant ten należy rozumieć jako wyjątkowe rozwiązanie awaryjne, aby ułatwić operatorom stosowanie odpowiednich środków na mocy aktów wykonawczych lub delegowanych przyjętych na podstawie niniejszego rozporządzenia i przekształconej dyrektywy w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) xxx. Jeżeli opóźnienie w ustanowieniu norm zharmonizowanych wynika ze złożoności technicznej danej normy, Komisja powinna uwzględnić tę kwestię przed rozważeniem ustanowienia wspólnych specyfikacji.

- (64) Aby w pełni uwzględnić wymagania jakościowe użytkowników końcowych wodoru, specyfikacje techniczne i normy dotyczące jakości wodoru w sieci wodorowej **powinny uwzględniać [...] już istniejące normy określające takie wymagania dla użytkowników końcowych** (np. normę EN 17124).
- (65) Operatorzy [...]sieci wodorowej powinni budować wystarczającą zdolność transgraniczną do transportu[...] wodoru, odpowiadając na wszelkie ekonomicznie uzasadnione i technicznie wykonalne zapotrzebowanie na taką zdolność i umożliwiając tym samym integrację rynku.
- (66) ACER powinna opublikować sprawozdanie monitorujące na temat stanu ograniczeń przesyłowych.
- (67) Biorąc pod uwagę potencjał wodoru jako nośnika energii oraz możliwość angażowania się państw członkowskich w handel wodorem z państwami trzecimi, konieczne jest wyjaśnienie, że umowy międzyrządowe [...] w dziedzinie energii związane z gazem podlegające obowiązkowi zgłoszenia zgodnie z decyzją (UE) 2017/684 obejmują umowy międzyrządowe dotyczące wodoru, w tym związków wodoru, takich jak amoniak i ciekłe organiczne nośniki wodoru.

(67a) Należy zdecydowanie wspierać inwestycje w istotną nową infrastrukturę, przy jednoczesnym zapewnieniu właściwego funkcjonowania rynku wewnętrznego gazów w odniesieniu do gazu ziemnego. W celu zwiększenia korzystnego wpływu, jaki projekty infrastrukturalne objęte zwolnieniem mają na konkurencję i bezpieczeństwo dostaw, należy podczas fazy planowania projektu zbadać zainteresowanie ze strony rynku oraz należy wdrożyć zasady zarządzania ograniczeniami. W przypadku gdy infrastruktura znajduje się na terytorium więcej niż jednego państwa członkowskiego, ACER powinna rozpatrywać – jako najwyższa instancja – wnioski o zwolnienie w celu lepszego uwzględnienia następstw transgranicznych oraz ułatwienia obsługi administracyjnej. Ponadto biorąc pod uwagę wyjątkowy profil ryzyka związany z realizacją tego rodzaju dużych projektów infrastrukturalnych objętych zwolnieniem, należy umożliwić czasowe przyznawanie częściowych lub pełnych zwolnień przedsiębiorstwom mającym interesy związane z dostawami i produkcją w odniesieniu do zasad rozdziału dla danych projektów. Ze względów bezpieczeństwa dostaw możliwość tymczasowych odstępstw powinna mieć zastosowanie w szczególności do nowych gazociągów w obrębie Unii transportujących gaz z państw trzecich do Unii. Zwolnienia i odstępstwa przyznane na mocy dyrektyw 2003/55/WE i 2009/73/WE ze zmianami powinny mieć nadal zastosowanie do czasu planowanej daty wygaśnięcia, zgodnie z przyznaną decyzją o zwolnieniu lub przyznanym odstępstwem.

- (68) [...] Aby przyczynić się do spójnej i terminowej reakcji na ten kryzys i ewentualny nowy kryzys na szczeblu Unii, w niniejszym rozporządzeniu i w rozporządzeniu (UE) 2017/1938 należy wprowadzić szczegółowe przepisy służące poprawie współpracy i odporności, w szczególności dotyczące lepszej koordynacji zasad [...] solidarności.

[...] [...]

[...] [...]

(70a) Eskalacja rosyjskiej agresji wojskowej na Ukrainę od lutego 2022 r. doprowadziła do spadku dostaw gazu z tego kraju. W szczególności wstrzymano przepływ gazu z Rosji przez Białoruś i gazociąg Nord Stream 1, a dostawy gazu przez Ukrainę stale się zmniejszały, poważnie zagrażając bezpieczeństwu dostaw energii w całej Unii. Te wykorzystywane jako broń ograniczenia dostaw gazu ziemnego i manipulacje na rynkach w wyniku zamierzonych zakłóceń w przepływach gazu doprowadziły do uwydatnienia podatności i zależności w Unii i jej państwach członkowskich, co wyraźnie może bezpośrednio i poważnie wpływać na ich podstawowe interesy w zakresie bezpieczeństwa międzynarodowego. Z wcześniejszych doświadczeń wynika również, że gaz może być wykorzystywany jako broń i do manipulowania rynkami energii, na przykład poprzez akumulację rezerw zdolności w infrastrukturze gazowej ze szkodą dla podstawowych międzynarodowych interesów Unii w zakresie bezpieczeństwa. Aby złagodzić skutki takich zdarzeń, zarówno w obecnym kontekście, jak i w przyszłości, państwa członkowskie powinny wyjątkowo mieć możliwość podjęcia proporcjonalnych środków w celu tymczasowego ograniczenia składania z góry ofert dotyczących zdolności przez dowolnego pojedynczego użytkownika sieci w punktach wejścia i w terminalach LNG na dostawy z Federacji Rosyjskiej i Białorusi, w razie potrzeby w celu ochrony podstawowych interesów tych państw członkowskich oraz Unii w zakresie bezpieczeństwa. Możliwość ta powinna mieć zastosowanie wyłącznie w odniesieniu do Federacji Rosyjskiej i Białorusi, aby umożliwić państwom członkowskim reagowanie za pomocą odpowiednich środków na wszelkie zagrożenia dla podstawowych interesów tych państw członkowskich oraz Unii w zakresie bezpieczeństwa wynikające z sytuacji, w tym poprzez zmniejszenie ich zależności od rosyjskich paliw kopalnych, zgodnie z celami REPowerEU. Wszelkie takie ograniczenia nie powinny być sprzeczne z międzynarodowymi zobowiązaniami Unii lub państw członkowskich i powinny być zgodne z art. XXI Układu ogólnego w sprawie taryf celnych i handlu. Przed zastosowaniem takich ograniczeń państwa członkowskie powinny skonsultować się z Komisją oraz – w zakresie, w jakim ograniczenie może mieć na nie wpływ – z innymi państwami członkowskimi, umawiającymi się stronami Wspólnoty Energetycznej, umawiającymi się stronami Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym oraz Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, a także uwzględniać sytuację w tych państwach członkowskich i państwach trzecich, zwłaszcza w zakresie bezpieczeństwa dostaw. Oceniając stosowność i zakres wszelkich planowanych ograniczeń, państwa członkowskie powinny należycie uwzględnić potencjalne skutki swoich środków dla innych państw członkowskich, a w szczególności przestrzegać zasady solidarności energetycznej, również z myślą o zapewnieniu bezpieczeństwa dostaw.

[...] [...]

- (72) Europejski sektor energetyczny przechodzi istotną zmianę w kierunku gospodarki niskoemisyjnej, przy jednoczesnym zapewnieniu bezpieczeństwa dostaw i konkurencyjności. Chociaż dzięki kodeksowi sieciowemu dotyczącemu transgranicznego przepływu energii elektrycznej poczyniono już postępy w zakresie cyberbezpieczeństwa w podsektorze energii elektrycznej, do zapewnienia bezpieczeństwa europejskiego systemu energetycznego potrzebne są obowiązkowe przepisy sektorowe dla podsektora gazu, **które są zgodne z ogólnymi ramami cyberbezpieczeństwa ustanowionymi przez dyrektywę w sprawie bezpieczeństwa sieci i systemów informatycznych (NIS 2.0).** W dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2555 ustanowiono środki mające na celu osiągnięcie wysokiego wspólnego poziomu cyberbezpieczeństwa w całej Unii, natomiast szczegółowe przepisy dotyczące cyberbezpieczeństwa należy opracować w drodze aktu delegowanego, jak określono w niniejszym rozporządzeniu. Ten akt delegowany powinien uzupełniać dyrektywę (UE) 2022/2555 poprzez zapewnienie ciągłego i kompleksowego podejścia do przeprowadzania wszystkich etapów dotyczących poszczególnych sektorów, począwszy od oceny ryzyka po zmniejszanie ryzyka, oraz określenie jasnych ról i instrukcji dotyczących realizacji takich kroków przez różne zainteresowane strony i organy w sektorze gazu i wodoru. Akt delegowany powinien określać przepisy sektorowe dotyczące aspektów cyberbezpieczeństwa transgranicznych przepływów gazu, w tym przepisy dotyczące wspólnych wymogów minimalnych, planowania, monitorowania, sprawozdawczości i zarządzania kryzysowego, zapewniając dostosowanie do przepisów określonych w dyrektywie (UE) 2022/2555.

- (73) Jak wykazano w ogólnounijnych symulacjach z 2017, [...] 2021 i **2022** r., współpraca regionalna i środki solidarności mają zasadnicze znaczenie dla zapewnienia odporności Unii w przypadku poważnego pogorszenia się sytuacji w zakresie dostaw. Środki solidarności powinny zapewniać we wszystkich sytuacjach transgraniczne dostawy odbiorcom chronionym w ramach solidarnego wsparcia, takim jak gospodarstwa domowe. Państwa członkowskie powinny przyjąć niezbędne środki dla wdrożenia przepisów dotyczących mechanizmu solidarności, w tym poprzez dokonanie przez zainteresowane państwa członkowskie uzgodnień technicznych, prawnych i finansowych. Państwa członkowskie powinny opisać szczegóły tych uzgodnień w swoich planach na wypadek sytuacji nadzwyczajnej. W przypadku państw członkowskich, które nie uzgodniły niezbędnych umów dwustronnych, domyślny wzór z niniejszego rozporządzenia powinien mieć zastosowanie do zapewnienia takiej skutecznej solidarności.
- (74) Takie środki mogą zatem prowadzić do powstania obowiązku wypłaty przez dane państwo członkowskie rekompensaty na rzecz podmiotów, na które środki te mają wpływ. W celu zapewnienia, aby rekompensata wypłacana przez państwo członkowskie zwracające się o solidarne wsparcie państwu członkowskiemu udzielającemu solidarnego wsparcia była uczciwa i uzasadniona, krajowy organ regulacji energetyki lub krajowy organ ds. konkurencji, jako organ niezależny, powinien posiadać uprawnienia do przeprowadzenia audytu kwoty wnioskowanej i wypłaconej rekompensaty oraz, w razie potrzeby, wystąpienia o korektę.

[...]

- (75) Ponieważ cel niniejszego rozporządzenia, mianowicie ustanowienie sprawiedliwych zasad dotyczących warunków dostępu do sieci przesyłowych gazu ziemnego, instalacji magazynowych i instalacji LNG, nie może być osiągnięty w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast, ze względu na skalę lub skutki takiego działania, możliwe jest lepsze jego osiągnięcie na poziomie Unii, Unia może przyjąć środki zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule, niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Rozdział I

Przedmiot, zakres stosowania i definicje

Artykuł 1

Przedmiot i zakres stosowania

Niniejsze rozporządzenie:

- a) ustanawia niedyskryminacyjne zasady określające warunki dostępu do systemów gazu ziemnego i wodoru z uwzględnieniem specyfiki rynków krajowych i regionalnych w celu zapewnienia właściwego funkcjonowania rynku wewnętrznego gazów; oraz

[...]

- [...] **b)** ułatwia powstanie i **działanie** właściwie funkcjonującego i przejrzystego rynku hurtowego **gazów** charakteryzującego się wysokim poziomem bezpieczeństwa dostaw [...] i zapewnia mechanizmy harmonizacji zasad dostępu do sieci dotyczących transgranicznej wymiany gazów.

Cele, o których mowa w akapicie pierwszym, obejmują ustanawianie zharmonizowanych zasad dotyczących taryf, lub metod ich kalkulacji, za dostęp do sieci gazu ziemnego – ale nie do instalacji magazynowych, ustanowienie usług związanych z dostępem stron trzecich i zharmonizowanych zasad alokacji zdolności i zarządzania ograniczeniami, określenie wymogów w zakresie przejrzystości, zasad bilansowania oraz opłat za niebilansowanie, a także ułatwianie handlu zdolnościami.

Niniejsze rozporządzenie, z wyjątkiem art. 31 ust. 5, stosuje się jedynie do instalacji magazynowych gazu ziemnego i instalacji magazynowania wodoru objętych art. 29 ust. 3 lub 4 przekształconej dyrektywy w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) xxx.

Państwa członkowskie mogą ustanowić jednostkę lub podmiot, zgodnie z przekształconą dyrektywą w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM xxx , do celów wypełnienia jednej lub większej liczby funkcji przypisanych zwykle operatorowi systemu przesyłowego lub operatorowi sieci wodorowej, podlegający wymogom niniejszego rozporządzenia. Taka jednostka lub podmiot podlega procedurze certyfikacji zgodnie z art. 13 niniejszego rozporządzenia oraz mianowaniu zgodnie z art. 65 przekształconej dyrektywy w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) xxx.

Artykuł 2

Definicje

1. Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:
 - 1) „regulowana baza aktywów” oznacza wszystkie aktywa sieciowe operatorów systemów **przesyłowych, operatorów systemów dystrybucyjnych oraz operatorów sieci wodorowych**, wykorzystywane do świadczenia regulowanych usług sieciowych, które uwzględnia się przy obliczaniu przychodów z tytułu świadczenia usług sieciowych;
 - 2) „przesył” oznacza transport gazu ziemnego poprzez sieć, składającą się głównie z gazociągów wysokociśnieniowych, inną niż sieć gazociągów kopalnianych i inną niż część wysokociśnieniowych gazociągów używanych głównie w ramach dystrybucji lokalnej gazu ziemnego, w celu dostarczenia go odbiorcom, ale nie obejmuje dostaw;

- 3) „umowa przesyłowa” oznacza umowę, którą operator systemu przesyłowego lub operator sieci wodorowej zawarł z użytkownikiem sieci w celu świadczenia usług przesyłowych związanych z gazami;
- 4) „zdolność” oznacza maksymalny przepływ — wyrażony w normalnych metrach sześciennych na jednostkę czasu lub w jednostkach energii na jednostkę czasu — do którego użytkownik sieci jest uprawniony zgodnie z postanowieniami umowy przesyłowej;
- 5) „niewykorzystana zdolność” oznacza zdolność ciągłą, jaką użytkownik sieci nabył zgodnie z umową przesyłową, ale na którą nie złożył nominacji w terminie określonym w umowie;
- 6) „zarządzanie ograniczeniami” oznacza portfelowe zarządzanie zdolnościami operatora systemu przesyłowego w celu optymalnego i maksymalnego wykorzystania zdolności technicznej oraz wykrywania we właściwym czasie przyszłych ograniczeń oraz wąskich gardeł;
- 7) „rynek wtórny” oznacza rynek zdolności, którymi handluje się w inny sposób niż na rynku pierwotnym;
- 8) „nominacja” oznacza wcześniejsze powiadomienie operatora systemu przesyłowego przez użytkownika sieci o faktycznej ilości gazu, którą użytkownik sieci chciałby zatłoczyć do systemu lub z niego odebrać;
- 9) „renominação” oznacza powiadomienie operatora o skorygowanej nominacji;
- 10) „integralność systemu” oznacza każdą sytuację, w której ciśnienie i jakość gazu ziemnego lub wodoru pozostaje wewnątrz dolnej i górnej granicy przedziału, tak że transport gazu ziemnego lub wodoru jest zapewniony z technicznego punktu widzenia;
- 11) „okres bilansowania” oznacza okres, w którym odbiór pewnej ilości gazów z systemu, wyrażonej w jednostkach energii, musi być wyrównany przez każdego użytkownika sieci poprzez zatłoczenie tej samej ilości gazów zgodnie z kodeksem sieci;

- 12) „użytkownik sieci” oznacza odbiorcę lub potencjalnego odbiorcę usług świadczonych przez operatora systemu, jak również samych operatorów systemu w takim zakresie, w jakim jest to niezbędne do wypełniania ich funkcji związanych z transportem gazu ziemnego i wodoru;
- 13) „usługi przerywane” oznaczają usługi oferowane przez operatora systemu przesyłowego lub operatora sieci wodorowej w odniesieniu do zdolności przerywanej;
- 14) „zdolność przerywana” oznacza zdolność przesyłową gazu, która może zostać przerwana przez operatora systemu przesyłowego lub operatora sieci wodorowej zgodnie z warunkami określonymi w umowie przesyłowej;
- 15) „usługi długoterminowe” oznaczają usługi, które operator systemu przesyłowego lub operator sieci wodorowej oferuje na okres jednego roku lub dłużej;
- 16) „usługi krótkoterminowe” oznaczają usługi, które operator systemu przesyłowego lub operator sieci wodorowej oferuje na okres krótszy niż rok;
- 17) „zdolność ciągła” oznacza zdolność przesyłową i **dystrybucyjną gazu oraz przesyłową wodoru** zagwarantowaną w umowie przez operatora systemu przesyłowego **lub dystrybucyjnego** lub operatora sieci wodorowej jako zdolność nieprzerywana;
- 18) „usługi ciągłe” oznaczają usługi oferowane przez operatora systemu przesyłowego lub operatora sieci wodorowej w odniesieniu do zdolności ciągłej;
- 19) „zdolność techniczna” oznacza maksymalną zdolność ciągłą, która może zostać zaoferowana użytkownikom sieci, biorąc pod uwagę integralność systemu i wymagania eksploatacyjne systemu przesyłowego lub sieci wodorowej;
- 20) „zakończona zdolność” oznacza zdolność, którą przydzielono użytkownikowi sieci na podstawie umowy przesyłowej;
- 21) „dostępna zdolność” oznacza część zdolności technicznej, która nie została przydzielona i w danym momencie jest nadal dostępna w ramach systemu;

- 22) „ograniczenia kontraktowe” oznaczają sytuację, w której poziom zapotrzebowania na zdolność ciągłą przekracza zdolność techniczną;
- 23) „rynek pierwotny” oznacza rynek, na którym zdolność sprzedawana jest bezpośrednio przez operatora systemu przesyłowego lub operatora sieci wodorowej;
- 24) „ograniczenia fizyczne” oznaczają sytuację, w której poziom zapotrzebowania na faktyczne dostawy przekracza zdolność techniczną w określonym momencie;
- 25) „zdolność instalacji LNG” oznacza zdolność terminalu skroplonego gazu ziemnego (LNG) do skraplania gazu ziemnego lub do importu, wyładunku, wykonywania usług pomocniczych, tymczasowego magazynowania i regazyfikacji LNG;
- 26) „pojemność” oznacza objętość gazów, do której magazynowania jest uprawniony użytkownik instalacji magazynowej;
- 27) „zdolność wytłaczania” oznacza wydajność, z jaką użytkownik instalacji magazynowej ma prawo pobierać gazy z instalacji magazynowej;
- 28) „zdolność zatłaczania” oznacza wydajność, z jaką użytkownik instalacji magazynowej ma prawo zatłaczać gazy do instalacji magazynowej;
- 29) „zdolność magazynowania” oznacza każde połączenie pojemności, zdolności zatłaczania i zdolności wytłaczania;

- 30) „system wejścia-wyjścia” oznacza [...] **model dostępu do [...] gazu ziemnego, w którym użytkownicy systemu niezależnie rezerwują prawa do zdolności w punktach wejścia i wyjścia. System wejścia-wyjścia obejmuje system przesyłowy i może obejmować system dystrybucyjny lub części systemu dystrybucyjnego; [...]**
- 31) „obszar bilansowania” oznacza system [...], do którego ma zastosowanie określony system bilansowania i **który [...] obejmuje system przesyłowy i może obejmować [...] systemy dystrybucyjne lub części takich [...] systemów dystrybucyjnych;**
- 32) „wirtualny punkt obrotu” oznacza niematerialny punkt handlowy w obrębie systemu wejścia-wyjścia, gdzie wymiana gazów między sprzedającym a kupującym następuje bez potrzeby rezerwacji zdolności [...];
- 33) „punkt wejścia” oznacza punkt podlegający procedurom rezerwacji zdolności przez użytkowników sieci [...], zapewniający dostęp do systemu wejścia-wyjścia;
- 34) „punkt wyjścia” oznacza punkt podlegający procedurom rezerwacji zdolności przez użytkowników sieci [...], zapewniający przepływ gazu z systemu wejścia-wyjścia;
- 35) „zdolność warunkowa” oznacza zdolność ciągłą, która wiąże się z przejrzystymi i z góry określonymi warunkami zapewnienia dostępu z i do wirtualnego punktu obrotu lub z ograniczoną możliwością alokacji;
- 36) „możliwości alokacji” oznaczają uznaniowe połączenie dowolnej wejściowej zdolności przesyłowej z dowolną wyjściową zdolnością przepustową lub odwrotnie;

- 37) „dozwolone przychody” oznaczają sumę przychodów z usług przesyłowych i przychodów z tytułu świadczenia usług nieprzesyłowych uzyskanych przez operatora systemu przesyłowego z tytułu świadczenia usług w określonym czasie w danym okresie regulacyjnym, które taki operator systemu przesyłowego ma prawo uzyskać w ramach systemu pułapu niecenowego i które są określane zgodnie z art. 72 ust. 7 lit. a) **[[...]przekształconej dyrektywy w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021)] [...]803];[...];**
- 38) **„docelowe przychody” oznaczają sumę oczekiwanych przychodów z usług przesyłowych obliczonych zgodnie z zasadami określonymi w art. 15 ust. 1 i oczekiwanych przychodów z usług nieprzesyłowych z tytułu świadczenia usług przez operatora systemu przesyłowego w określonym czasie w danym okresie regulacyjnym w ramach systemu pułapu cenowego;**
- 39[...]) „nowa infrastruktura” oznacza infrastrukturę nieukończoną do dnia 4 sierpnia 2003 r.
2. Bez uszczerbku dla definicji zawartych w ust. 1 stosuje się również definicje zawarte w art. 2 [przekształconej dyrektywy w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) xxx], istotne dla stosowania niniejszego rozporządzenia.

Odnoszące się do przesyłu definicje zawarte w ust. 1 pkt 4–24 stosują się w drodze analogii do instalacji magazynowych i instalacji LNG.

ROZDZIAŁ II

OGÓLNE ZASADY MAJĄCE ZASTOSOWANIE DO SYSTEMU GAZU ZIEMNEGO I SYSTEMU WODORU

SEKCJA 1

OGÓLNE ZASADY DOTYCZĄCE ORGANIZACJI RYNKÓW I DOSTĘPU DO INFRASTRUKTURY

Artykuł 3

Zasady ogólne

Państwa członkowskie, organy regulacyjne, [...] **operatorzy systemów gazu ziemnego i** operatorzy systemów wodoru oraz operatorzy delegowani, jak np. [...] **zarządcy** danego obszaru rynku lub operatorzy platform rezerwacyjnych zapewniają funkcjonowanie rynków gazu zgodnie z następującymi zasadami:

- a) ceny za gazy ustala się na podstawie popytu i podaży;
- b) operatorzy systemów przesyłowych i dystrybucyjnych współpracują ze sobą w celu zapewnienia użytkownikom sieci swobody niezależnego rezerwowania zdolności na wejściu i wyjściu z systemu. Gaz jest transportowany przez system wejścia-wyjścia, a nie w ramach ścieżek kontraktowych;

- c) taryfy pobierane w punktach wejścia i wyjścia są skonstruowane w taki sposób, aby przyczyniały się do integracji rynku, zwiększając bezpieczeństwo dostaw i promując wzajemne połączenia między sieciami gazowymi;
- d) przedsiębiorstwa prowadzące działalność w tym samym systemie wejścia-wyjścia wymieniają [...] gazy w wirtualnym punkcie obrotu **lub fizycznie w punktach połączeń międzysystemowych. Producenci gazów odnawialnych i niskoemisyjnych mają równy dostęp do wirtualnego punktu handlu, niezależnie od tego, czy są podłączeni do systemu dystrybucyjnego czy przesyłowego;**
- e) użytkownicy sieci mają obowiązek bilansować swoje portfele bilansowe, tak aby ograniczyć do minimum konieczność podejmowania przez operatorów systemów przesyłowych działań bilansujących.
- f) działania bilansujące przeprowadza się na podstawie standardowych produktów **zgodnie z [...] kodeksem sieci w sprawie bilansowania [...] lub ustanawia na podstawie art. 6 ust. 11 rozporządzenia 715/2009 [...] i przeprowadza na platformie obrotu [...] lub przy użyciu usług bilansujących zgodnie z tym [...] [...] kodeksem sieci[...];**
- g) zasady rynkowe zapobiegają działaniom, utrudniającym kształtowanie się cen w oparciu o popyt na gazy i ich podaż;
- h) zasady rynkowe ułatwiają powstanie i funkcjonowanie płynnego handlu gazami, sprzyjając kształtowaniu się cen i przejrzystości cen;
- i) zasady rynkowe umożliwiają obniżenie emisyjności systemu gazu ziemnego i wodoru, w tym przez umożliwienie integracji gazów [...] ze źródeł odnawialnych na rynku oraz wprowadzenie zachęt do podnoszenia efektywności energetycznej, **zmniejszenia popytu, [...] elastyczności popytu i integracji systemu energetycznego;**

- j) zasady rynkowe dostarczają odpowiednich zachęt do inwestowania, w szczególności do długofalowych inwestycji w bezemisyjny i zrównoważony [...] system **gazowy**, w magazynowanie energii, efektywność energetyczną, **zmniejszenie popytu** oraz odpowiedź odbioru zaspokajającą zapotrzebowanie na rynku i **potrzeby integracyjne systemu**, ułatwiają uczciwą konkurencję oraz bezpieczeństwo dostaw energii;
- k) jeżeli istnieją bariery dla transgranicznych przepływów gazu między systemami wejścia-wyjścia, usuwa się je;
- l) zasady rynkowe ułatwiają współpracę i integrację regionalną.

Artykuł 4

Wyodrębnienie [...] regulowanych baz aktywów

1. W przypadku gdy operator systemu przesyłowego **lub dystrybucyjnego** lub operator sieci **wodorowej** świadczy regulowane usługi w zakresie gazu **ziemnego**, wodoru lub energii elektrycznej, spełnia wymóg rozdziału rachunkowości określony w art. 69 [przekształconej dyrektywy w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) xxx] i art. 56 dyrektywy (UE) 2019/944, a jego [...] **regulowane** bazy aktywów dla gazu **ziemnego**, energii elektrycznej i wodoru są odrębne. Wyodrębniona [...] **regulowana** baza aktywów gwarantuje:
 - a) wykorzystywanie przychodów z usług uzyskanych ze świadczenia określonych usług regulowanych wyłącznie do odzyskania kapitału i wydatków operacyjnych związanych z aktywami ujętymi w [...] **regulowanej** bazie aktywów, na podstawie której świadczone usługi regulowane;
 - b) [...] ustalenie wartości aktywów w przypadku ich przeniesienia do innej [...] **regulowanej** bazy aktywów. Wartość ustalona dla przeniesionego składnika aktywów podlega audytowi i zatwierdzeniu przez właściwy organ regulacyjny. Wartość **ustala się** [...] na poziomie zapobiegającym subsydiowaniu skrośnemu.

2. Państwo członkowskie może zezwolić na transfery finansowe między usługami regulowanymi, które są odrębne [...] **w rozumieniu** [...] ust. 1, pod warunkiem że:
- a) wszystkie przychody potrzebne do transferu finansowego pobiera się w formie specjalnej opłaty;
 - b) specjalna opłata jest pobierana wyłącznie w punktach wyjścia do odbiorców końcowych zlokalizowanych w tych samych państwach członkowskich co beneficjent transferu finansowego;
 - c) specjalna opłata i transfer finansowy lub metody ich obliczania są zatwierdzane przez organ regulacyjny, o którym mowa w art. 70 **[przekształconej dyrektywy w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) xxx]**, przed ich wejściem w życie;
 - d) zatwierdzone specjalne opłaty i transfery finansowe oraz metody, w przypadku gdy zatwierdzono metody, są publikowane [...] **nie później niż trzydzieści dni przed datą ich wdrożenia.**
3. Organ regulacyjny może zatwierdzić transfer finansowy i specjalną opłatę, o których mowa w ust. 2, pod warunkiem że:
- a) opłaty za dostęp do sieci są pobierane od użytkowników [...] **regulowanej** bazy aktywów, którzy korzystają z transferu finansowego;
 - b) suma transferów finansowych i przychodów z usług uzyskanych w ramach taryf za dostęp do sieci nie [...] **jest** [...] większa niż dozwolone i **docelowe** przychody;
 - c) transfer finansowy jest zatwierdzany na czas określony i w **żadnym wypadku na okres dłuższy** [...] niż jedna trzecia **pozostałego** okresu amortyzacji danej infrastruktury.

4. Do dnia [data przyjęcia [...] + 1 rok] ACER wydaje zalecenia dla operatorów systemów przesyłowych, **dystrybucyjnych [...]** i operatorów sieci **wodorowych** oraz organów regulacyjnych dotyczące metod:
- a) określania wartości aktywów, które są przenoszone do innej [...] **regulowanej** bazy aktywów, oraz przeznaczenia wszelkich zysków i strat, które to przeniesienie może spowodować;
 - b) obliczania wielkości i maksymalnego czasu stosowania transferu finansowego i specjalnej opłaty;
 - c) kryteria alokacji składek na poczet specjalnej opłaty od konsumentów końcowych podłączonych **do [...]** **regulowanej** bazy aktywów.

ACER aktualizuje zalecenia przynajmniej raz na dwa lata.

Artykuł 5

Usługi związane z dostępem stron trzecich dotyczące operatorów systemów przesyłowych

1. Operatorzy systemów przesyłowych:
- a) [...] oferują swoje zdolności i usługi wszystkim użytkownikom sieci w sposób niedyskryminacyjny;
 - b) zapewniają zarówno zdolność ciągłą, jak i przerywaną. Cena zdolności przerywanej odzwierciedla prawdopodobieństwo wystąpienia przerw;
 - c) oferują użytkownikom sieci zdolność długo- i krótkoterminową.

W odniesieniu do pierwszego akapitu lit. a), w przypadku gdy operator systemu przesyłowego oferuje te same usługi różnym odbiorcom, oferuje je na równoważnych warunkach umownych, wykorzystując do tego zharmonizowane umowy przesyłowe lub wspólny kodeks sieci, zatwierdzone przez właściwy organ zgodnie z procedurą określoną w art. 72 lub 73 przekształconej dyrektywy w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) xxx.

2. Podpisane umowy przesyłowe, w których określono, że data rozpoczęcia ich stosowania jest niestandardowa lub okres ich obowiązywania jest krótszy niż w przypadku standardowej rocznej umowy przesyłowej, nie umożliwiają dowolnego stosowania wyższych lub niższych taryf, które nie odzwierciedlają wartości rynkowej usług zgodnie z zasadami określonymi w art. 15 ust. 1.
3. Jeżeli co najmniej dwa punkty połączeń międzysystemowych łączą te same dwa sąsiadujące systemy wejścia-wyjścia, zainteresowani operatorzy sąsiadujących systemów przesyłowych oferują dostępne zdolności w punktach połączeń międzysystemowych poprzez jeden wirtualny punkt połączenia międzysystemowego. Każda zakontraktowana zdolność w punktach połączeń międzysystemowych, niezależnie od daty jej zakontraktowania, jest przekazywana do wirtualnego punktu połączenia międzysystemowego.

Wirtualny punkt połączenia międzysystemowego ustanawia się tylko wówczas, gdy spełnione są następujące warunki:

- a) łączna zdolność techniczna w wirtualnych punktach połączeń międzysystemowych jest co najmniej równa sumie zdolności technicznych w każdym z punktów połączeń międzysystemowych, które wchodzi w skład wirtualnych punktów połączeń międzysystemowych;
- b) wirtualny punkt połączeń międzysystemowych ułatwia opłacalną i skuteczną eksploatację systemu, w tym m.in. spełnia zasady określone w art. 9 i 10 niniejszego rozporządzenia.

4. W stosownych przypadkach usługi związane z dostępem stron trzecich mogą być świadczone pod warunkiem, że użytkownicy sieci przedstawiają odpowiednie gwarancje dotyczące swojej wiarygodności finansowej. Gwarancje takie nie mogą stanowić nieuzasadnionych barier przy wejściu na rynek oraz są niedyskryminacyjne, przejrzyste i proporcjonalne.
5. Operatorzy systemów przesyłowych mają dostęp do sieci innych operatorów systemów przesyłowych, jeżeli jest to niezbędne do wykonywania ich funkcji w związku z przesyłem transgranicznym.
6. **Ust. 1–5 pozostają bez uszczerbku dla możliwości przyjęcia przez państwa członkowskie proporcjonalnych środków w celu tymczasowego ograniczenia, na czas określony, składania z góry ofert dotyczących zdolności przez dowolnego pojedynczego użytkownika sieci w punktach wejścia z Federacji Rosyjskiej lub Białorusi, w przypadku gdy jest to konieczne do ochrony podstawowych interesów tych państw członkowskich i Unii w zakresie bezpieczeństwa oraz pod warunkiem że środki te:**
 - i. **nie zakłócają nadmiernie właściwego funkcjonowania wewnętrznego rynku gazu[...] ani transgranicznych przepływów gazu ziemnego między państwami członkowskimi ani nie podważają bezpieczeństwa dostaw do Unii lub państwa członkowskiego,**
 - ii. **spełniają [...] zasadę solidarności energetycznej,**
 - iii. **są podejmowane zgodnie z prawami i obowiązkami państw członkowskich i Unii w odniesieniu do państw trzecich.**

Przed podjęciem decyzji w sprawie środka, o którym mowa w akapicie pierwszym, zainteresowane państwo członkowskie konsultuje się z Komisją oraz, w zakresie, w jakim środek ten może mieć na nie wpływ, umawiającymi się stronami Wspólnoty Energetycznej, państwami trzecimi będącymi umawiającymi się stronami Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym oraz Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej. Odpowiednie państwa członkowskie w jak największym stopniu uwzględniają sytuację w tych państwach członkowskich i państwach trzecich oraz wszelkie obawy zgłoszone w tym względzie przez te państwa członkowskie, państwa trzecie lub Komisję.

Artykuł 6

Usługi związane z dostępem stron trzecich dotyczące operatorów sieci wodorowej

1. Operatorzy sieci wodorowej oferują swoje usługi wszystkim użytkownikom sieci w sposób niedyskryminacyjny. Te same usługi oferowane są różnym odbiorcom na równoważnych warunkach umownych. Operatorzy sieci wodorowych publikują na swoich stronach internetowych warunki umowne i taryfy pobierane za dostęp do sieci oraz, w stosownych przypadkach, opłaty za bilansowanie.
2. Uczestnikom rynku udostępnia się maksymalną zdolność sieci wodorowej, uwzględniając integralność systemu i jego efektywną i **bezpieczną** eksploatację.
3. Maksymalny okres obowiązywania umów dotyczących zdolności przesyłowych wynosi 20 lat w przypadku infrastruktury ukończonej do dnia **1 stycznia 2031** r. i 15 lat w przypadku infrastruktury ukończonej po **tej** [...] dacie. Organy regulacyjne mają prawo do narzucania krótszych maksymalnych okresów, jeżeli jest to konieczne do zapewnienia funkcjonowania rynku, ochrony konkurencji i zapewnienia przyszłej integracji transgranicznej.
4. Operatorzy sieci wodorowych wdrażają i publikują niedyskryminacyjne i przejrzyste procedury zarządzania ograniczeniami, które ułatwiają również transgraniczną wymianę wodoru na niedyskryminacyjnych zasadach.
5. Operatorzy sieci wodorowych regularnie oceniają popyt rynkowy na nowe inwestycje, biorąc pod uwagę bezpieczeństwo dostaw i efektywność końcowych zastosowań wodoru.
6. Od dnia 1 stycznia [203[...]**6**] r. sieci wodorowe są zorganizowane jako systemy wejścia-wyjścia.
- 6a. Państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o niestosowaniu ust. 6 do sieci wodorowych, które korzystają z odstępstwa na podstawie art. 48 [przekształconej dyrektywy w sprawie gazu] i nie są połączone z inną siecią wodorową.**

7. Od dnia 1 stycznia [203[...]**6**] r. art. 15 stosuje się również do taryf za dostęp do sieci wodorowych, **a obowiązki operatorów systemów przesyłowych określone w art. 15 ust. 1 i 2 mają zastosowanie do operatorów sieci wodorowych [...]. [...]**.

Art. 16 i 17 nie mają zastosowania do sieci wodorowych, lecz wyłącznie do systemu gazu ziemnego. [...] W punktach połączeń międzysystemowych między państwami członkowskimi, gdy zdolność jest przydzielana na aukcjach, właściwe organy krajowe mogą podjąć decyzję, aby stosować zerową cenę wywoławczą.

W przypadku gdy państwo członkowskie podejmie decyzję o zastosowaniu regulowanego dostępu stron trzecich do sieci wodorowych zgodnie z art. 31 [przekształconej dyrektywy w sprawie gazu] przed dniem 1 stycznia [203[...]**6**] r., do taryfy za dostęp do sieci wodorowych w tym państwie członkowskim ma zastosowanie art. 15 ust. 1.

8. Od dnia 1 stycznia [203[...]**6**] r. operatorzy sieci wodorowych spełniają wymogi dotyczące operatorów systemów przesyłowych zgodnie z art. 5, 9 i 12, oferując swoje usługi, oraz publikują taryfy dla każdego punktu sieci na platformie internetowej obsługiwanej przez ENNOH. Do czasu przyjęcia kodeksu sieci dotyczącego alokacji zdolności przesyłowych dla sieci wodorowych na podstawie art. 54 ust. 2 lit. d) i do czasu jego wejścia w życie taka publikacja **może [...]** mieć formę linków do publikacji taryf na stronach internetowych operatorów sieci wodorowych.

Usługi związane z dostępem stron trzecich w zakresie magazynowania gazu ziemnego, terminali wodorowych i instalacji LNG oraz instalacji magazynowania wodoru

1. Operatorzy instalacji LNG i terminali wodorowych, operatorzy instalacji magazynowania wodoru, a także operatorzy systemu magazynowego gazu ziemnego:
 - a) oferują swoje usługi wszystkim użytkownikom sieci w sposób niedyskryminacyjny, dostosowując je do zapotrzebowania rynkowego; w szczególności w przypadku, gdy operator instalacji LNG lub terminali wodorowych, instalacji magazynowania wodoru lub operator systemu magazynowego gazu ziemnego oferuje te same usługi różnym odbiorcom, dokonuje tego na równoważnych warunkach umownych;
 - b) oferują usługi, które są zgodne z wykorzystywaniem wzajemnie połączonych systemów przesyłu gazu ziemnego i wodoru, a także ułatwiają dostęp dzięki współpracy z operatorem systemu przesyłowego lub operatorem sieci wodorowej; oraz
 - c) podają do wiadomości publicznej stosowne informacje, w szczególności dane dotyczące wykorzystywania i dostępności usług, w ramach czasowych, które są zgodne z [...] odpowiednimi potrzebami handlowymi użytkowników instalacji LNG lub instalacji magazynowych LNG, terminali wodorowych lub instalacji magazynowania wodoru, z zastrzeżeniem monitorowania takich publikacji przez organy regulacyjne.

2. Każdy operator systemu magazynowego:
 - a) zapewnia zarówno ciągłe, jak i przerywane usługi w zakresie dostępu stron trzecich; cena zdolności przerywanej odzwierciedla prawdopodobieństwo wystąpienia przerw;
 - b) oferuje użytkownikom instalacji magazynowych usługi krótko-, jak i długoterminowe;
 - c) oferuje użytkownikom [...] **zdolności** magazynowych usługi magazynowe świadczone zarówno w formie pakietu, jak i oddzielnie, [...]
3. Każdy operator systemu LNG oferuje użytkownikom instalacji LNG usługi świadczone w ramach instalacji LNG zarówno w formie pakietu, jak i oddzielnie, w zależności od potrzeb wyrażonych przez użytkowników instalacji LNG.
4. Umowy dotyczące instalacji LNG, instalacji gazu ziemnego oraz instalacji magazynowych nie umożliwiają dowolnego stosowania wyższych taryf, w przypadku gdy zostały podpisane:
 - a) poza rokiem gazowym i określono w nich niestandardowe daty rozpoczęcia ich stosowania; lub
 - b) na okres krótszy niż w przypadku standardowej umowy dotyczącej instalacji LNG oraz instalacji magazynowych w ujęciu rocznym.

Zawarcie umów dotyczących instalacji magazynowania wodoru i umów w sprawie terminali wodorowych na okres krótszy niż w przypadku standardowej rocznej umowy dotyczącej instalacji LNG oraz instalacji magazynowania nie umożliwia dowolnego stosowania wyższych taryf.

5. W stosownych przypadkach usługi związane z dostępem stron trzecich mogą być świadczone pod warunkiem, że użytkownicy sieci przedstawiają odpowiednie gwarancje dotyczące swojej wiarygodności finansowej. Gwarancje takie nie mogą stanowić nieuzasadnionych barier przy wejściu na rynek oraz są niedyskryminacyjne, przejrzyste i proporcjonalne.

6. Granice umowne w odniesieniu do wymaganej minimalnej zdolności instalacji LNG lub terminalu wodorowego i zdolności magazynowania gazu ziemnego lub wodoru są uzasadniane w oparciu o ograniczenia techniczne i umożliwiają mniejszym użytkownikom instalacji magazynowych uzyskanie dostępu do usług magazynowych.
7. **Ust. 1–6 pozostają bez uszczerbku dla możliwości podjęcia przez państwa członkowskie proporcjonalnych środków w celu tymczasowego ograniczenia, na czas określony, składania z góry ofert dotyczących zdolności przez dowolnego pojedynczego użytkownika sieci w terminalach LNG na dostawy z Federacji Rosyjskiej lub Białorusi, w przypadku gdy jest to konieczne do ochrony podstawowych interesów tych państw członkowskich i Unii w zakresie bezpieczeństwa oraz pod warunkiem że środki te:**
- i. **nie zakłócają nadmiernie właściwego funkcjonowania wewnętrznego rynku gazu ani transgranicznych przepływów gazu ziemnego między państwami członkowskimi ani nie podważają bezpieczeństwa dostaw do Unii lub państwa członkowskiego,**
 - ii. **spełniają [...]zasadę solidarności energetycznej,**
 - iii. **są podejmowane zgodnie z prawami i obowiązkami państw członkowskich i Unii w odniesieniu do państw trzecich.**

Przed podjęciem decyzji w sprawie środka, o którym mowa w akapicie pierwszym, zainteresowane państwo członkowskie konsultuje się z Komisją oraz, w zakresie, w jakim środek ten może mieć na nie wpływ, umawiającymi się stronami Wspólnoty Energetycznej, państwami trzecimi będącymi umawiającymi się stronami Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym oraz Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej. Odpowiednie państwa członkowskie w jak największym stopniu uwzględniają sytuację w tych państwach członkowskich i państwach trzecich oraz wszelkie obawy zgłoszone w tym względzie przez te państwa członkowskie, państwa trzecie lub Komisję.

Artykuł 8

Ocena rynku gazów odnawialnych i niskoemisyjnych przez operatorów systemu LNG i operatorów systemu magazynowego

Co najmniej raz na dwa lata operatorzy systemu LNG i operatorzy systemu magazynowego oceniają zapotrzebowanie rynku na nowe inwestycje umożliwiające wykorzystanie w instalacjach gazów odnawialnych i niskoemisyjnych, **w tym związków wodoru, takich jak ciekły amoniak i ciekłe organiczne nośniki wodoru**. Przy planowaniu nowych inwestycji operatorzy systemu LNG i operatorzy systemu magazynowego oceniają zapotrzebowanie na rynku i uwzględniają bezpieczeństwo dostaw. Operatorzy systemu LNG i operatorzy systemu magazynowego podają do wiadomości publicznej wszelkie plany dotyczące nowych inwestycji umożliwiających wykorzystanie gazów odnawialnych i niskoemisyjnych w swoich instalacjach.

Artykuł 9

Zasady mechanizmów alokacji zdolności i procedury zarządzania ograniczeniami w zakresie odnoszącym się do operatorów systemów przesyłowych

1. Uczestnikom rynku udostępnia się maksymalną zdolność we wszystkich punktach, o których mowa w art. 30 ust. 3, uwzględniając integralność systemu i skuteczną eksploatację sieci.
2. Operator systemu przesyłowego wdraża i podaje do wiadomości publicznej niedyskryminacyjne i przejrzyste mechanizmy alokacji zdolności, które:
 - a) zapewniają właściwe sygnały ekonomiczne dla efektywnego i maksymalnego wykorzystania zdolności technicznej, ułatwiają inwestowanie w nową infrastrukturę oraz ułatwiają transgraniczną wymianę gazu ziemnego;

- b) są kompatybilne z mechanizmami rynkowymi, w tym z mechanizmami rynków umów natychmiastowych i węzłów wymiany handlowej, zarazem zachowując elastyczność i możliwość dostosowywania się do zmieniających się uwarunkowań rynkowych; oraz
- c) są zgodne z systemami dostępu do sieci państw członkowskich.

3. Operator systemu przesyłowego wdraża i podaje do wiadomości publicznej niedyskryminacyjne i przejrzyste procedury zarządzania ograniczeniami, które ułatwiają transgraniczną wymianę gazu ziemnego w oparciu o zasadę niedyskryminacji oraz które oparte są na następujących zasadach:

- a) w przypadku ograniczeń kontraktowych operator systemu przesyłowego oferuje niewykorzystaną zdolność na rynku pierwotnym na warunkach przewidujących co najmniej jednodniowe wyprzedzenie i na zasadach przerywanych; oraz
- b) użytkownikom sieci zamierzającym odsprzedać lub poddzierżawić ich niewykorzystaną zakontraktowaną zdolność na rynku wtórnym przysługuje takie prawo.

W odniesieniu do akapitu pierwszego lit. a) [...] państwo członkowskie może wymagać powiadomienia lub poinformowania o tym operatora systemu przesyłowego przez użytkowników sieci.

4. Operatorzy systemów przesyłowych regularnie dokonują oceny zapotrzebowania rynku na nowe inwestycje, uwzględniając wspólne scenariusze opracowane na potrzeby zintegrowanego planu rozwoju sieci w oparciu o art. 51 [przekształconej dyrektywy w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) xxx] oraz bezpieczeństwo dostaw.

Zasady dotyczące mechanizmów alokacji zdolności i procedur zarządzania ograniczeniami dotyczące instalacji magazynowych gazu ziemnego, terminali wodorowych, instalacji magazynowania wodoru oraz instalacji LNG

1. Uczestnikom rynku udostępnia się maksymalną pojemność instalacji magazynowych gazu ziemnego [...], **instalacji LNG** lub instalacji magazynowania wodoru, jak również terminali wodorowych, uwzględniając integralność i eksploatację systemu.
2. **Operatorzy** systemu LNG, instalacji magazynowania wodoru, jak również terminali wodorowych oraz systemu magazynowego gazu ziemnego wdrażają i podają do wiadomości publicznej niedyskryminacyjne i przejrzyste mechanizmy alokacji zdolności, które:
 - a) zapewniają właściwe sygnały ekonomiczne dla efektywnego i maksymalnego wykorzystania zdolności oraz ułatwiają inwestowanie w nową infrastrukturę;
 - b) są zgodne z mechanizmami rynkowymi, w tym z mechanizmami rynków kontraktów krótkoterminowych i centrów handlu gazem, a jednocześnie zachowują elastyczność i możliwość dostosowywania się do zmieniającej się sytuacji rynkowej;
 - c) są zgodne z przyłączonymi systemami dostępu do sieci.

3. Umowy dotyczące terminali LNG, terminali wodorowych oraz instalacji magazynowych gazu ziemnego i instalacji magazynowania wodoru obejmują środki przeciwdziałające akumulacji rezerw zdolności przez uwzględnienie następujących zasad, które stosuje się w przypadku ograniczeń kontraktowych:
- a) operator systemu niezwłocznie oferuje niewykorzystaną [...] zdolność na rynku pierwotnym; w przypadku instalacji magazynowych **gazu ziemnego** następuje to z co najmniej jednodniowym wyprzedzeniem i na zasadach przerywanych;
 - b) [...]użytkownikom sieci zamierzającym odsprzedać ich zakontraktowaną zdolność na rynku wtórnym przysługuje takie prawo; operatorzy instalacji LNG, terminalu wodorowego oraz systemu **magazynowego wodoru** i systemu magazynowego **gazu ziemnego**, indywidualnie lub regionalnie zapewniają użytkownikom instalacji LNG, terminalu wodorowego, **instalacji magazynowania wodoru** i instalacji magazynowania **gazu ziemnego** dostęp do platformy rezerwacyjnej na przejrzystych i niedyskryminacyjnych zasadach na potrzeby odsprzedaży ich zakontraktowanej zdolności na rynku wtórnym nie później niż 18 miesięcy po [data wejścia w życie niniejszego rozporządzenia].

Artykuł 11

Handel prawami do zdolności

Każdy operator systemu przesyłowego, systemu magazynowego, systemu LNG i systemu wodorowego podejmuje rozsądne kroki w celu umożliwienia i ułatwienia swobodnego handlu prawami do zdolności w sposób przejrzysty i niedyskryminacyjny. Każdy operator opracowuje zharmonizowane umowy i procedury przesyłowe i umowy dotyczące instalacji LNG, terminali wodorowych i instalacji magazynowych gazu ziemnego i instalacji magazynowania wodoru obowiązujące na rynku pierwotnym, aby ułatwić handel prawami do zdolności na rynku wtórnym i uznaje przeniesienie pierwotnych praw do zdolności, jeżeli zostanie o nim powiadomiony przez użytkowników systemu.

Organy regulacyjne są powiadamiane o zharmonizowanych umowach i procedurach.

Zasady bilansowania i opłaty za niebilansowanie

1. Zasady bilansowania opracowywane są w sposób sprawiedliwy, niedyskryminacyjny i przejrzysty oraz opierają się na obiektywnych kryteriach. Zasady bilansowania odzwierciedlają prawdziwe potrzeby systemu i uwzględniają środki, którymi dysponuje operator systemu przesyłowego. Zasady bilansowania mają charakter rynkowy.
2. Aby umożliwić użytkownikom sieci podejmowanie środków zaradczych w odpowiednim czasie, operator systemu przesyłowego dostarcza wystarczające, terminowe i wiarygodne, pobierane on-line informacje na temat statusu bilansowego użytkowników sieci.

Dostarczane informacje odzwierciedlają poziom informacji, którymi dysponuje operator systemu przesyłowego, oraz okres rozliczeniowy, za który naliczane są opłaty za niebilansowanie.

Za dostarczanie informacji na mocy niniejszego ustępu nie pobiera się opłat.

3. Opłaty za niebilansowanie odzwierciedlają w miarę możliwości koszty, a jednocześnie zapewniają odpowiednie środki zachęcające użytkowników sieci do bilansowania ilości gazu wprowadzanego przez nich do sieci i pobieranego z niej. Nie mogą być wykorzystywane jako subsydiowanie skrośne między użytkownikami sieci i nie utrudniają wejścia na rynek nowym podmiotom.

Właściwe organy lub, w stosownych przypadkach, operator systemu przesyłowego podają do wiadomości publicznej wszelkie metody kalkulacji opłat za niebilansowanie, a także wartości końcowe.

4. Państwa członkowskie zapewniają, aby w celu ułatwienia handlu gazem w wirtualnym punkcie obrotu operatorzy systemów przesyłowych starali się zharmonizować systemy bilansowania oraz minimalizować struktury i poziomy opłat za bilansowanie.

Certyfikacja operatorów systemu przesyłowego i operatorów sieci wodorowej

1. Komisja bada wszelkie zgłoszenia decyzji w sprawie certyfikacji operatora systemu przesyłowego lub operatora sieci wodorowej zgodnie z art. 65 ust. 6 [przekształconej dyrektywy w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) xxx], niezwłocznie po ich otrzymaniu. W terminie dwóch miesięcy od dnia otrzymania zgłoszenia Komisja przekazuje właściwemu organowi regulacyjnemu swoją opinię dotyczącą zgodności z art. 65 ust. 2 lub art. 66 oraz art. 54 przekształconej dyrektywy w sprawie gazu w odniesieniu do operatorów systemu przesyłowego, a także art. [...]62 tej dyrektywy w odniesieniu do operatorów sieci wodorowej.

Podczas przygotowywania opinii, o której mowa w akapicie pierwszym, Komisja może zwrócić się do ACER o wydanie opinii w sprawie decyzji organu regulacyjnego. W takim przypadku termin dwóch miesięcy, o którym mowa w akapicie pierwszym, przedłuża się o kolejne dwa miesiące.

Jeżeli Komisja nie wyda opinii w terminie, o którym mowa w pierwszym i drugim akapicie, uznaje się, że Komisja nie wnosi sprzeciwu wobec decyzji organu regulacyjnego.

2. W terminie dwóch miesięcy od otrzymania opinii Komisji organ regulacyjny przyjmuje ostateczną decyzję w sprawie certyfikacji operatora systemu przesyłowego lub operatora sieci wodorowej, uwzględniając w najwyższym stopniu tę opinię. Decyzja organu regulacyjnego jest publikowana wraz z opinią Komisji.
3. Organy regulacyjne lub Komisja mogą w każdej chwili w czasie trwania procedury zwrócić się do operatorów systemu przesyłowego, operatorów sieci wodorowej lub przedsiębiorstw prowadzących jakąkolwiek działalność w zakresie produkcji lub dostaw o dostarczenie wszelkich informacji istotnych z punktu widzenia wypełniania ich zadań zgodnie z niniejszym artykułem.

4. Organy regulacyjne oraz Komisja zachowują poufność informacji handlowych podlegających szczególnej ochronie.
5. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 63 w celu **uzupełnienia [...] niniejszego rozporządzenia poprzez [...] sformułowanie[...]** wytycznych określających w sposób szczegółowy procedurę, która ma być stosowana w ramach stosowania ust. 1 i 2 niniejszego artykułu.
6. W przypadku gdy Komisja otrzymała zgłoszenie w sprawie certyfikacji operatora systemu przesyłowego zgodnie z art. 54 ust. 10 przekształconej dyrektywy w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) xxx, podejmuje ona decyzję w sprawie certyfikacji. Organ regulacyjny stosuje się do decyzji Komisji.

Artykuł 13b⁸

Certyfikacja operatorów systemu magazynowania

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby każdy operator systemu magazynowania, w tym każdy operator systemu magazynowania kontrolowany przez operatora systemu przesyłowego, był certyfikowany, zgodnie z procedurą określoną w niniejszym artykule, przez krajowy organ regulacyjny albo przez inny właściwy organ wyznaczony przez zainteresowane państwo członkowskie zgodnie z art. 3 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1938⁹ (w każdym przypadku „instytucja certyfikująca”).

Niniejszy artykuł stosuje się również do operatorów systemu magazynowania kontrolowanych przez operatorów systemu przesyłowego, którzy zostali już certyfikowani zgodnie z przepisami dotyczącymi rozdziału określonymi w art. 9, 10 i 11 dyrektywy 2009/73/WE.

⁸ Do tekstu całego artykułu włącza się przepis art. 3a wprowadzony rozporządzeniem (UE) 2022/1032 w rozporządzeniu w sprawie gazu z 2009 r. [*Odniesienia zostaną dostosowane na późniejszym etapie*].

⁹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1938 z dnia 25 października 2017 r. dotyczące środków zapewniających bezpieczeństwo dostaw gazu ziemnego i uchylające rozporządzenie (UE) nr 994/2010 (Dz.U. L 280 z 28.10.2017, s. 1).

- 2. Instytucja certyfikująca wydaje projekt decyzji w sprawie certyfikacji w odniesieniu do operatorów systemu magazynowania eksploatujących podziemne magazyny gazu o pojemności powyżej 3,5 TWh, w przypadku gdy – niezależnie od liczby operatorów – wszystkie instytucje magazynowe były napelnione w dniu 31 marca 2021 r. i w dniu 31 marca 2022 r. na poziomie wynoszącym średnio mniej niż 30 % ich maksymalnej pojemności do dnia 1 lutego 2023 r. lub w terminie 150 dni roboczych od dnia otrzymania powiadomienia zgodnie z ust. 9.**

W odniesieniu do operatorów systemu magazynowania, o których mowa w akapicie pierwszym, instytucja certyfikująca dokłada wszelkich starań, aby wydać projekt decyzji w sprawie certyfikacji do dnia 1 listopada 2022 r.

W odniesieniu do wszystkich pozostałych operatorów systemu magazynowania instytucja certyfikująca wydaje projekt decyzji w sprawie certyfikacji do dnia 2 stycznia 2024 r. lub w terminie 18 miesięcy od dnia otrzymania powiadomienia zgodnie z ust. 8 lub 9.

- 3. Analizując zagrożenie dla bezpieczeństwa dostaw energii w Unii, instytucja certyfikująca bierze pod uwagę wszelkie zagrożenia dla bezpieczeństwa dostaw gazu na poziomie krajowym, regionalnym lub ogólnounijnym, a także wszelkie łagodzenie takich zagrożeń, wynikające między innymi z:**

- a) własności, dostaw lub innych stosunków handlowych, które mogłyby negatywnie wpłynąć na motywację i zdolność operatora systemu magazynowania do napelnienia podziemnego magazynu gazu;**
- b) praw i zobowiązań Unii wobec państwa trzeciego, wynikających z prawa międzynarodowego, w tym również z umowy zawartej z jednym lub większą liczbą państw trzecich, której stroną jest Unia i która dotyczy kwestii bezpieczeństwa dostaw energii;**

c) **praw i zobowiązań danych państw członkowskich wobec państwa trzeciego, wynikających z umów zawartych przez dane państwa członkowskie z jednym lub większą liczbą państw trzecich, w zakresie, w jakim umowy te są zgodne z prawem unijnym; lub**

d) **wszelkich innych szczególnych faktów i okoliczności danej sprawy.**

4. **Jeżeli instytucja certyfikująca uzna, że osoba, która bezpośrednio lub pośrednio kontroluje lub wykonuje jakiekolwiek prawa względem operatora systemu magazynowania w rozumieniu art. 9 [przekształconej dyrektywy] [...], mogłaby zagrozić bezpieczeństwu dostaw energii lub podstawowym interesom bezpieczeństwa Unii lub któregośkolwiek państwa członkowskiego, instytucja certyfikująca odmawia wydania certyfikacji. Alternatywnie, instytucja certyfikująca może wydać decyzję w sprawie certyfikacji z zastrzeżeniem warunków mających na celu wystarczające złagodzenie zagrożeń, które mogłyby negatywnie wpłynąć na napelnianie podziemnych magazynów gazu, oraz pod warunkiem że wykonalność warunków można w pełni zapewnić poprzez skuteczne wprowadzenie w życie i monitorowanie. Warunki takie mogą obejmować w szczególności zobowiązanie właściciela systemu magazynowania lub operatora systemu magazynowania do przekazania zarządzania systemem magazynowania.**
5. **W przypadku gdy instytucja certyfikująca uzna, że zagrożeń dla bezpieczeństwa dostaw gazu nie można złagodzić w drodze warunków zgodnie z ust. 4, w tym poprzez zobowiązanie właściciela systemu magazynowania lub operatora systemu magazynowania do przekazania zarządzania systemem magazynowania, i w związku z tym odmawia certyfikacji, instytucja certyfikująca:**

- a) zobowiązuje właściciela systemu magazynowania lub operatora systemu magazynowania lub osobę, którą uważa za mogącą zagrozić bezpieczeństwu dostaw energii lub podstawowym interesom bezpieczeństwa Unii lub któregośkolwiek państwa członkowskiego, do zbycia udziałów lub praw, które posiadają w odniesieniu do własności systemu magazynowania lub własności operatora systemu magazynowania, oraz do określenia terminu takiego zbycia;
- b) zarządza, w stosownych przypadkach, środki tymczasowe w celu zapewnienia, aby taka osoba nie była w stanie sprawować kontroli ani wykonywać praw względem tego właściciela systemu magazynowania lub operatora systemu magazynowania do czasu zbycia udziałów lub praw; oraz
- c) zapewnia odpowiednie środki wyrównawcze zgodnie z prawem krajowym.

6. Instytucja certyfikująca niezwłocznie powiadamia Komisję o swoim projekcie decyzji w sprawie certyfikacji, przekazując jednocześnie wszystkie stosowne informacje.

Komisja wydaje swoją opinię dotyczącą projektu decyzji w sprawie certyfikacji instytucji certyfikującej w terminie 25 dni roboczych od takiego powiadomienia. Instytucja certyfikująca w jak największym stopniu uwzględnia opinię Komisji.

7. Instytucja certyfikująca wydaje decyzję w sprawie certyfikacji w terminie 25 dni roboczych od otrzymania opinii Komisji.

8. Przed uruchomieniem nowo wybudowanego podziemnego magazynu gazu operator systemu magazynowania musi uzyskać certyfikację zgodnie z ust. 1–7. Operator systemu magazynowania powiadamia instytucję certyfikującą o swoim zamiarze uruchomienia instalacji magazynowej.

9. Operatorzy systemu magazynowania powiadamiają odpowiednią instytucję certyfikującą o każdej planowanej transakcji, która wymagałaby ponownej oceny ich zgodności z wymogami certyfikacyjnymi określonymi w ust. 1–4.

- 10. Instytucje certyfikujące stale monitorują operatorów systemu magazynowania w odniesieniu do zgodności z wymogami certyfikacyjnymi określonymi w ust. 1–4. Instytucje certyfikujące wszczynają procedurę certyfikacji w celu ponownej oceny takiej zgodności w którejkolwiek z poniższych sytuacji:**
- a) po otrzymaniu powiadomienia od operatora systemu magazynowania zgodnie z ust. 8 lub 9;**
 - b) z własnej inicjatywy, w przypadku gdy posiadają wiedzę, że planowana zmiana praw lub wpływu na operatora systemu magazynowania mogłyby prowadzić do niezgodności z wymogami ust. 1, 2 i 3;**
 - c) na podstawie uzasadnionego wniosku Komisji.**
- 11. Państwa członkowskie podejmują wszelkie niezbędne środki w celu zapewnienia nieprzerwanego funkcjonowania podziemnych magazynów gazu na swoich terytoriach. Eksploatacja tych podziemnych magazynów gazu może zostać zakończona wyłącznie w przypadku, gdy nie są spełnione wymogi techniczne i wymogi dotyczące bezpieczeństwa lub w przypadku gdy instytucja certyfikująca uznaje, po przeprowadzeniu oceny i uwzględnieniu opinii ENTSO gazu, że takie zakończenie eksploatacji nie osłabiłoby bezpieczeństwa dostaw gazu na poziomie unijnym lub krajowym.**
- W stosownych przypadkach podejmuje się odpowiednie środki wyrównawcze, jeżeli zakończenie eksploatacji nie jest dozwolone.**
- 12. Komisja może wydać wskazówki dotyczące stosowania niniejszego artykułu.**
- 13. Niniejszego artykułu nie stosuje się do części instalacji LNG, które są wykorzystywane do magazynowania.**

Współpraca między operatorami systemów przesyłowych

1. Operatorzy systemów przesyłowych współpracują z innymi operatorami systemów przesyłowych i infrastruktury przy koordynowaniu konserwacji i remontów swoich sieci w celu zminimalizowania wszelkich zakłóceń usług przesyłowych świadczonych na rzecz użytkowników sieci i operatorów systemów przesyłowych na innych obszarach.
2. Operatorzy systemów przesyłowych współpracują między sobą, jak również z innymi operatorami infrastruktury w celu maksymalizacji zdolności technicznej w ramach systemu wejścia-wyjścia oraz ograniczenia stosowania paliwa gazowego do niezbędnego minimum.

SEKCJA 2

DOSTĘP DO SIECI

Artykuł 15

Taryfy za dostęp do sieci

1. Taryfy lub metody ich kalkulacji stosowane przez operatorów systemów przesyłowych i zatwierdzone przez organy regulacyjne zgodnie z art. 72 ust. 7 przekształconej dyrektywy w sprawie gazu, jak również taryfy opublikowane zgodnie z art. 27 ust. 1 tej dyrektywy są przejrzyste, uwzględniają potrzebę zachowania integralności systemu oraz potrzebę jego udoskonalania, odzwierciedlają rzeczywiście poniesione koszty w zakresie, w jakim koszty te odpowiadają kosztom ponoszonym przez operatora sieci o porównywalnej wydajności i strukturze, oraz są przejrzyste, a jednocześnie obejmują odpowiedni zwrot nakładów inwestycyjnych. Taryfy lub metody wykorzystywane do ich kalkulacji stosowane są w sposób niedyskryminacyjny.

Taryfy można ustalać także z wykorzystaniem mechanizmów rynkowych, takich jak aukcje, pod warunkiem że mechanizmy te i wynikające z nich przychody są zatwierdzone przez organ regulacyjny.

Taryfy lub metody ich kalkulacji ułatwiają skuteczny handel gazem oraz konkurencję, pozwalając jednocześnie uniknąć subsydiowania skrótnego między użytkownikami sieci oraz dostarczają zachęt dla inwestycji, jak również utrzymują lub umożliwiają interoperacyjność sieci przesyłowych.

Taryfy dla użytkowników sieci są niedyskryminacyjne i są ustalane oddzielnie dla poszczególnych punktów wejścia do systemu przesyłowego lub wyjścia z niego.

Mechanizmy alokacji kosztów oraz metody ustalania stawek w odniesieniu do punktów wejścia i punktów wyjścia są zatwierdzane przez organy regulacyjne. Państwa członkowskie zapewniają, aby opłaty sieciowe nie były obliczane na podstawie ścieżek kontraktowych.

2. Taryfy za dostęp do sieci nie ograniczają płynności rynku ani nie zakłócają handlu transgranicznego między różnymi systemami przesyłowymi. W przypadku gdy różnice w strukturach taryf utrudniałyby handel między systemami przesyłowymi, i niezależnie od art. 72 ust. 7 przekształconej dyrektywy w sprawie gazu, operatorzy systemów przesyłowych w ścisłej współpracy z właściwymi organami krajowymi aktywnie wzmacniają zbieżność struktur taryfowych i zasad dotyczących stosowania opłat.
- 3¹⁰. **Krajowy organ regulacyjny może zastosować rabat w wysokości do 100 % w odniesieniu do taryf przesyłowych i dystrybucyjnych opartych na zdolności w punktach wejścia z i punktach wyjścia do podziemnych magazynów gazu i instalacji LNG, chyba że oraz w zakresie, w jakim taki magazyn lub taka instalacja, które są połączone z więcej niż jedną siecią przesyłową lub dystrybucyjną, są wykorzystywane do konkutowania z punktem połączenia międzysystemowego. Niniejszy ustęp stosuje się do dnia 31 grudnia 2025 r.**
4. **Organy regulacyjne mogą łączyć sąsiadujące systemy wejścia-wyjścia w celu umożliwienia pełnej lub częściowej integracji regionalnej, w przypadku gdy taryfy mogą zostać zniesione w punktach połączeń międzysystemowych między systemami wejścia-wyjścia. Po przeprowadzeniu konsultacji publicznych przez organy regulacyjne lub operatorów systemów przesyłowych organy regulacyjne mogą zatwierdzić wspólną taryfę i skuteczny [...] mechanizm rekompensat między operatorami systemów przesyłowych z tytułu redystrybucji kosztów z powodu zlikwidowanych [...] punktów połączeń międzysystemowych [...].**

¹⁰ Z rozporządzenia (UE) 2022/1032.

Artykuł 16

Rabaty taryfowe na gazy odnawialne i niskoemisyjne

1. Przy ustalaniu taryf stosuje się rabaty na gazy odnawialne i niskoemisyjne w odniesieniu do:
 - a) punktów wejścia z odnawialnych i niskoemisyjnych instalacji produkcyjnych. Do odpowiednich taryf opartych na zdolnościach stosuje się rabat w wysokości [...] **[100]** % w celu zwiększenia skali zatłaczania **gazów** odnawialnych oraz **rabat w wysokości [75] % – w odniesieniu do** gazów niskoemisyjnych;
 - b) taryf przesyłowych opartych na zdolności w punktach wejścia do i punktach wyjścia z instalacji magazynowych, chyba że instalacja magazynowa jest podłączona do więcej niż jednej sieci przesyłowej lub dystrybucyjnej i wykorzystywana do konkurowania z punktem połączenia międzysystemowego. Taki rabat ustala się na poziomie [...] **[100]** % w państwach członkowskich, w których gaz odnawialny i niskoemisyjny jest po raz pierwszy zatłaczany do systemu.

(ustęp przeniesiony na koniec artykułu i zmieniony)

[...] [...]

3. Szczegółowe informacje na temat rabatów przyznanych zgodnie z ust. 1 można określić w kodeksie sieci dotyczącym struktury taryf, o którym mowa w art. 53[...] ust. 1 lit. e).

4. Komisja ponownie analizuje obniżki cel zgodnie z ust. 1 i **5** [5 lat po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia]. Komisja sporządza sprawozdanie zawierające przegląd ich wdrażania i ocenia, czy poziom obniżek określony w ust. 1 i **5** jest nadal odpowiedni w świetle ostatnich zmian na rynku. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 63 w **celu zmiany niniejszego rozporządzenia poprzez [...]** zmianę [...] stawek rabatowych, określonych w ust. 1 i **5**.
5. Od dnia 1 stycznia [[...]roku następującego po przyjęciu rozporządzenia] użytkownicy sieci otrzymują od operatora systemu przesyłowego rabat w wysokości **[100]** % taryfy [...] **opartej na zdolności** w [...] punktach połączeń międzysystemowych **między państwami członkowskimi [...]** dla **gazów** odnawialnych i w wysokości **[75]** % – dla gazów niskoemisyjnych, po przedstawieniu odpowiedniemu operatorowi systemu przesyłowego dowodu zrównoważonego rozwoju na podstawie ważnego certyfikatu zrównoważonego rozwoju zgodnie z art. 29 i 30 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001[...] ¹¹ i zarejestrowanego w unijnej bazie danych.

¹¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych (*Dz.U. L 328 z 21.12.2018, s. 82*).

W odniesieniu do [...] rabatu, o którym mowa w akapicie pierwszym:

- a) Operatorzy systemów przesyłowych są zobowiązani do udzielania rabatu wyłącznie w odniesieniu do możliwie najkrótszej trasy pod względem przekroczenia granicy między miejscem, w którym po raz pierwszy zarejestrowano w unijnej bazie danych konkretny dowód deklaracji zrównoważonego rozwoju oparty na certyfikacie zrównoważonego rozwoju, a następnie anulowano go jako uznany za zużyty. Żadna potencjalna marża aukcyjna nie jest objęta rabatem.
- b) Operatorzy systemów przesyłowych przekazują odpowiedniemu organowi regulacyjnemu informacje na temat faktycznych i oczekiwanych ilości gazów odnawialnych i niskoemisyjnych oraz wpływu stosowania rabatu taryfowego na ich przychody. Organy regulacyjne monitorują i oceniają wpływ rabatów na stabilność taryf.
- c) Po obniżeniu przychodów operatora systemu przesyłowego z tych taryf szczególnych o 10 % w wyniku zastosowania rabatu zainteresowany podmiot i wszyscy operatorzy sąsiadujących systemów przesyłowych [...] negocjują mechanizmu rekompensat dla operatorów działających między systemami przesyłowymi. Zainteresowani operatorzy systemów **przesyłowych** osiągają porozumienie w ciągu 3 lat. Jeżeli w tym terminie porozumienie nie zostanie osiągnięte, w ciągu dwóch lat zaangażowane organy regulacyjne podejmują wspólną decyzję w sprawie odpowiedniego mechanizmu rekompensat dla operatorów działających między systemami przesyłowymi. W przypadku braku porozumienia między organami regulacyjnymi zastosowanie ma art. 6 rozporządzenia w sprawie ACER. Jeżeli organy regulacyjne nie są w stanie osiągnąć porozumienia w terminie dwóch lat lub na ich wspólny wniosek, ACER podejmuje decyzję zgodnie z art. 6 ust. 10 akapit drugi rozporządzenia (UE) 2019/942.

- d) Dalsze szczegółowe dane potrzebne do wdrożenia rabatu za gazy odnawialne i niskoemisyjne, takie jak obliczenia kwalifikującej się zdolności, do której ma zastosowanie rabat, oraz potrzebne procesy, określa się w kodeksie sieci ustanowionym na podstawie art. 53 niniejszego rozporządzenia.

[...]6. **Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 i 5 [...] organy regulacyjne mogą podjąć decyzję o niestosowaniu rabatów lub o ustaleniu stawek rabatowych niższych niż określone w ust. 1 i 5 [...], pod warunkiem że rabat jest zgodny z ogólnymi zasadami taryfowymi określonymi w art. 15, a w szczególności z zasadą odzwierciedlania kosztów, biorąc pod uwagę [...] potrzebę stabilnych ram finansowych dla istniejących inwestycji, [...] postępy we wprowadzaniu na rynek gazów odnawialnych i niskoemisyjnych w danym państwie członkowskim oraz istnienie alternatywnych mechanizmów wsparcia służących zwiększeniu wykorzystania gazów odnawialnych [...] i niskoemisyjnych, w stosownych przypadkach.**

Artykuł 17

Przychody operatorów systemów przesyłowych [...]

1. Od dnia [1 rok po **przyjęciu [...]**] r. właściwy organ regulacyjny zapewnia przejrzystość metod, parametrów i wartości stosowanych do określania dozwolonych lub docelowych przychodów operatorów systemów przesyłowych. Organ regulacyjny publikuje informacje, o których mowa w załączniku I, lub żąda ich opublikowania przez właściwego operatora systemu przesyłowego [...] **z zastrzeżeniem ochrony szczególnie chronionych danych handlowych.** Informacje te są udostępniane w **łatwo dostępnym i umożliwiającym pobranie formacie tylko do odczytu [...]** oraz, w miarę możliwości, w co najmniej jednym powszechnie zrozumiałym języku.

2. Koszty ponoszone przez operatora systemu przesyłowego podlegają porównaniu efektywności między unijnymi operatorami systemów przesyłowych i są odpowiednio określone przez ACER. ACER publikuje w dniu [3 lata po **przyjęciu** [...]] r., a następnie co cztery lata, badanie porównawcze efektywności kosztów ponoszonych przez unijnych operatorów systemów przesyłowych **oraz publikuje główne wyniki [...] z zastrzeżeniem ochrony szczególnie chronionych danych handlowych**. Właściwe organy regulacyjne i operatorzy systemów przesyłowych przekazują ACER wszystkie dane niezbędne do tego porównania. Wyniki tego porównania są uwzględniane przez właściwe organy regulacyjne, wraz z uwarunkowaniami krajowymi, przy okresowym ustalaniu dozwolonych lub docelowych przychodów operatorów systemów przesyłowych.
3. Właściwe organy regulacyjne oceniają długoterminową ewolucję taryf przesyłowych w oparciu o oczekiwane zmiany w ich dozwolonych lub docelowych przychodach oraz w zapotrzebowaniu na gaz [...]. Przy przeprowadzaniu tej oceny organ regulacyjny uwzględnia informacje na temat strategii opisanej w krajowych planach w dziedzinie energii i klimatu poszczególnych państw członkowskich oraz scenariusze będące podstawą zintegrowanego planu rozwoju sieci opracowanego zgodnie z art. 51 [przekształconej dyrektywy w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) xxx].

SEKCJA 3

FUNKCJONOWANIE SYSTEMU PRZESYŁU, MAGAZYNOWANIA, LNG ORAZ TERMINALI WODOROWYCH

Artykuł 18

Zdolność ciągła w zakresie dostępu gazów odnawialnych i niskoemisyjnych do systemu przesyłowego

1. Operatorzy systemów przesyłowych zapewniają zdolność ciągłą dostępu do instalacji produkcyjnych gazów odnawialnych i niskoemisyjnych podłączonych do ich sieci. W tym celu operatorzy systemów przesyłowych opracowują we współpracy z operatorami systemów dystrybucyjnych procedury i ustalenia, w tym w zakresie inwestycji, w celu zapewnienia przepływu zwrotnego z sieci dystrybucyjnej do sieci przesyłowej.
2. Ust. 1 pozostaje bez uszczerbku dla możliwości opracowania przez operatorów systemów przesyłowych alternatyw dla inwestycji w odwrócony przepływ, takich jak rozwiązania w zakresie inteligentnych sieci lub podłączenie do sieci innych operatorów, [...] **w tym bezpośredniego przyłączenia do sieci przesyłowej instalacji produkcyjnych gazów odnawialnych i niskoemisyjnych.** Stały dostęp może być ograniczony jedynie z powodu oferowania zdolności podlegających ograniczeniom operacyjnym, w celu zapewnienia efektywności ekonomicznej. Organ regulacyjny **odpowiada za przegląd i zatwierdzenie [...] warunków operatora systemu przesyłowego w zakresie zdolności warunkowej** i zapewnia, by wszelkie ograniczenia zdolności ciągłej lub ograniczenia eksploatacyjne były wprowadzane na podstawie przejrzystych i niedyskryminacyjnych procedur i by nie tworzyły nieuzasadnionych przeszkód utrudniających wejście na rynek. Ograniczenia nie mają zastosowania, w przypadku gdy instalacja produkcyjna ponosi koszty związane z zapewnieniem ciągłej zdolności produkcyjnej.

Transgraniczna koordynacja jakości gazu w systemie gazu ziemnego

1. Operatorzy systemów przesyłowych współpracują w celu uniknięcia ograniczeń w przepływie transgranicznym wynikających z różnic w jakości gazu w [...] punktach połączeń międzysystemowych między państwami członkowskimi Unii.

Niniejszy artykuł [...] nie ma zastosowania do mieszanek wodoru [...], w przypadku gdy zawartość wodoru mieszanego w systemie gazu ziemnego [...] [...] przekracza [2 %] objętościowo.

- 1a. **Państwa członkowskie zapewniają, aby rozbieżne specyfikacje techniczne, w tym parametry jakości gazu, takie jak zawartość tlenu, oraz mieszanie wodoru w systemie gazu ziemnego nie były wykorzystywane do ograniczania transgranicznych przepływów gazu. Ponadto państwa członkowskie zapewniają, aby [...] mieszanek wodoru w systemie gazu ziemnego [...] spełniały specyfikacje techniczne akceptowalne dla odbiorców[...].**
2. W przypadku gdy ze względu na różnice w jakości gazu zainteresowani operatorzy systemów przesyłowych nie mogą uniknąć ograniczenia przepływów transgranicznych w ramach ich standardowej działalności, niezwłocznie informują o tym zainteresowane organy regulacyjne. Informacje te zawierają opis i uzasadnienie wszelkich kroków już podjętych przez operatorów systemów przesyłowych.
3. W ciągu sześciu miesięcy zainteresowane organy regulacyjne uzgadniają wspólnie, czy uznać ograniczenie.

- 3a. W przypadku ograniczeń przepływów transgranicznych spowodowanych różnicami w mieszanii wodoru w systemie gazu ziemnego i uznanych na podstawie ust. 3 niniejszego artykułu operatorzy systemów przesyłowych mogą nie akceptować przepływów gazu z zawartością wodoru w punktach połączeń międzysystemowych przed zakończeniem procedury opisanej w ust. 4–10 niniejszego artykułu.**
4. W przypadku gdy zainteresowane organy regulacyjne uznają ograniczenie, zwracają się do zainteresowanych operatorów systemów przesyłowych o przeprowadzenie, w terminie 12 miesięcy od tego uznania i kolejno następujących działań:
- a) współpraca i opracowanie technicznie wykonalnych wariantów, bez zmiany specyfikacji dotyczących jakości gazu, które mogą obejmować zobowiązania dotyczące przepływu i uzdatniania gazu, w celu usunięcia uznanego ograniczenia;
 - b) wspólne przeprowadzenie analizy kosztów i korzyści technicznie wykonalnych wariantów w celu określenia opłacalnych rozwiązań określających podział kosztów i korzyści między kategorie stron, na które ma to wpływ;
 - c) oszacowanie czasu wdrożenia każdego z możliwych wariantów;
 - d) przeprowadzenie konsultacji społecznych w sprawie zidentyfikowanych wykonalnych rozwiązań oraz uwzględnienie wyników konsultacji;
 - e) przedłożenie właściwym organom regulacyjnym do zatwierdzenia oraz pozostałym właściwym organom krajowym każdego zainteresowanego państwa członkowskiego wspólnego wniosku, opartego na analizie kosztów i korzyści oraz wynikach konsultacji publicznych, dotyczącego rozwiązania usuwającego uznane ograniczenie, w tym ram czasowych jego wdrożenia.

5. Jeżeli odpowiedni operatorzy systemów przesyłowych nie osiągną porozumienia co do rozwiązania, każdy operator systemu przesyłowego bezzwłocznie informuje o tym swój organ regulacyjny.
6. Zainteresowane organy regulacyjne podejmują wspólną skoordynowaną decyzję o usunięciu uznanego ograniczenia[...], uwzględniając analizę kosztów i korzyści przygotowaną przez zainteresowanych operatorów systemów przesyłowych oraz wyniki konsultacji publicznych w terminie sześciu miesięcy, jak określono w art. 6 ust. 10 rozporządzenia (UE) 2019/942.

- 6a. Na zasadzie odstępstwa od ust. 6, w odniesieniu do ograniczeń przepływów transgranicznych spowodowanych różnicami w mieszaniu wodoru w systemie gazu ziemnego, zainteresowane organy regulacyjne mogą wspólnie stwierdzić, że nie należy podejmować dalszych działań w celu usunięcia takich ograniczeń. Wspólną skoordynowaną decyzję podejmuje się w terminie sześciu miesięcy, jak określono w art. 6 ust. 10 rozporządzenia (UE) 2019/942, z uwzględnieniem analizy kosztów i korzyści oraz wyników konsultacji publicznych przygotowanych na podstawie ust. 4 przez zainteresowanych operatorów systemów przesyłowych.[...]**

7. Wspólna skoordynowana decyzja zainteresowanych organów regulacyjnych, **o której mowa w ust. 6**, obejmuje decyzję w sprawie alokacji kosztów inwestycyjnych ponoszonych przez każdego operatora systemu przesyłowego w celu wdrożenia uzgodnionego rozwiązania, a także włączenia tych kosztów do [...] **dozwolonych lub docelowych przychodów operatorów systemów przesyłowych**, z uwzględnieniem kosztów i korzyści gospodarczych, społecznych i środowiskowych wynikających z rozwiązania w zainteresowanych państwach członkowskich **oraz jego konsekwencji dla taryf**.
8. ACER może wydawać organom regulacyjnym zalecenia dotyczące szczegółów takich decyzji dotyczących alokacji kosztów, o których mowa w ust. 7.
9. Jeżeli zainteresowane organy regulacyjne nie mogą osiągnąć porozumienia, o którym mowa w ust. 3, ACER podejmuje decyzję w sprawie ograniczenia zgodnie z procedurą określoną w art. 6 ust. 10 rozporządzenia (UE) 2019/942. Jeżeli ACER uzna ograniczenie, zwraca się do zainteresowanych operatorów systemów przesyłowych o przeprowadzenie w terminie 12 miesięcy kolejno działań, o których mowa w ust. 4 lit. a)–e).
10. W przypadku gdy właściwe organy regulacyjne nie zdołają podjąć wspólnej skoordynowanej decyzji, o której mowa w ust. 6, **6a** i 7, ACER podejmuje decyzję w sprawie rozwiązania polegającego na usunięciu uznanego ograniczenia oraz w sprawie alokacji kosztów inwestycyjnych, które każdy operator systemu przesyłowego ma ponieść w związku z wdrożeniem uzgodnionego rozwiązania **lub stwierdzeniem, że nie należy prowadzić żadnych działań na podstawie ust. 6a niniejszego artykułu**, zgodnie z procedurą określoną w art. 6 ust. 10 rozporządzenia (UE) 2019/942.

[...] [...]

11. Dalsze szczegółowe dane potrzebne do wdrożenia elementów niniejszego artykułu, w tym szczegółowe dane dotyczące analizy kosztów i korzyści, określa się w kodeksie sieci ustanowionym na podstawie art. 53 **ust. 1** niniejszego rozporządzenia.

[...]

[...]

[...] [...]

[...] [...]

[...] [...]

Artykuł 20a

Domniemanie zgodności praktyk z normami zharmonizowanymi

1. **Praktyki, które są zgodne z [...]normami zharmonizowanymi lub ich częściami, do których odniesienia opublikowano w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*, uznaje się za zgodne z wymogami, o których mowa w aktach wykonawczych [...] przyjętych na podstawie [...] art. 53 ust. 1 lit. b) niniejszego rozporządzenia[...].**

[...] [...]

Artykuł 20b

Wspólne specyfikacje dla biometanu

Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów wykonawczych określających wspólne specyfikacje dotyczące ułatwiania racjonalnego pod względem kosztów włączenia dużych ilości biometanu do istniejącego systemu gazu ziemnego, w tym w transgranicznych punktach połączeń międzysystemowych, lub może określić te specyfikacje w kodeksie sieci zgodnie z art. 53 ust. 1 lit. b) niniejszego rozporządzenia, w przypadku gdy:

- a) wymogi te nie są objęte normami zharmonizowanymi – lub ich częściami – do których odniesienia opublikowano w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej; lub**
- b) [...] Komisja zwróciła się do co najmniej jednej europejskiej organizacji normalizacyjnej o opracowanie normy zharmonizowanej w odniesieniu do tych wymogów i spełniony został również co najmniej jeden z następujących warunków:**
 - i. wniosek ten nie został przyjęty przez żadną z europejskich organizacji normalizacyjnych;**
 - ii. Komisja zauważa nadmierne opóźnienia w przyjmowaniu norm zharmonizowanych, o które wnioskowano;**
 - iii. europejska organizacja normalizacyjna przedstawiła normę, która nie jest w pełni zgodna z wnioskiem Komisji; lub**

- c) Komisja zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 11 ust. 5 rozporządzenia (UE) nr 1025/2012, zdecydowała o utrzymaniu w mocy ograniczenia lub o wycofaniu odniesień do norm zharmonizowanych – lub ich części – którymi objęte są dane wymagania.

Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 61 ust. 3.

Na wczesnym etapie przygotowywania projektu aktu wykonawczego ustanawiającego wspólną specyfikację Komisja zbiera opinie odpowiednich organów lub grup ekspertów ustanowionych na mocy odpowiednich przepisów sektorowych Unii oraz należycie konsultuje się z wszystkimi odpowiednimi zainteresowanymi stronami. Na podstawie tych konsultacji Komisja przygotowuje projekt aktu wykonawczego.

2. Domniemywa się, że praktyki zgodne ze wspólnymi specyfikacjami lub ich częściami są zgodne z wymogami określonymi w aktach wykonawczych przyjętych na podstawie art. 53 ust. 1 lit. b) niniejszego rozporządzenia w zakresie, w jakim wymagania te są objęte tymi wspólnymi specyfikacjami lub ich częściami.
3. W przypadku gdy europejska organizacja normalizacyjna przyjmuje normę zharmonizowaną i proponuje Komisji opublikowanie odniesienia do niej w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej, Komisja ocenia normę zharmonizowaną zgodnie z rozporządzeniem 1025/2012. W przypadku opublikowania odniesienia do normy zharmonizowanej w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* Komisja uchyla akty wykonawcze, o których mowa w ust. 1, lub ich części, które obejmują te same wymagania lub testy, o których mowa w ust. 1.
4. Ustanawiając specyfikacje na podstawie niniejszego artykułu, Komisja w jak największym stopniu uwzględnia wymagania bezpieczeństwa niezbędne do bezpiecznej eksploatacji systemu gazu ziemnego, w szczególności bezpieczną eksploatację magazynów gazu ziemnego w całej Unii.

Artykuł 21

Europejska sieć operatorów systemów przesyłowych gazu

Wszyscy operatorzy systemów przesyłowych współpracują na poziomie Unii poprzez ustanowienie europejskiej sieci operatorów systemów przesyłowych gazu (ENTSO gazu), aby promować dokończenie budowy i funkcjonowanie rynku wewnętrznego gazu ziemnego oraz transgranicznego handlu tym gazem i aby zapewnić optymalne zarządzanie, skoordynowaną eksploatację sieci przesyłowej gazu ziemnego oraz jej właściwy rozwój techniczny.

Artykuł 22

Organizacja ENTSO gazu

1. ENTSO **gazu** przedkłada Komisji i ACER projekt statutu, wykaz członków oraz projekt regulaminu wewnętrznego — w tym również regulaminu procedur konsultacji z innymi zainteresowanymi stronami — dla ENTSO gazu, w przypadku zmian tych dokumentów lub na uzasadniony wniosek Komisji lub ACER.
2. Po przeprowadzeniu formalnych konsultacji z podmiotami reprezentującymi wszystkie zainteresowane strony, w szczególności użytkowników systemu, w tym również odbiorców, ACER przedstawia Komisji opinię o projekcie statutu, wykazie członków i projekcie regulaminu w terminie czterech miesięcy od dnia ich otrzymania.
3. Komisja wydaje opinię w sprawie projektu statutu, wykazu członków i projektu regulaminu wewnętrznego, uwzględniając opinię ACER, o której mowa w ust. 2, w terminie trzech miesięcy od dnia otrzymania opinii ACER.

4. W terminie trzech miesięcy od dnia otrzymania **przychylnej** opinii Komisji, ENTSO gazu przyjmuje i publikuje zmieniony statut i regulamin wewnętrzny ENTSO gazu.

Artykuł 23

Zadania ENTSO gazu

1. ENTSO gazu opracowuje kodeksy sieci w obszarach, o których mowa w ust. 6 niniejszego artykułu, na wniosek Komisji zgodnie z art. 53 ust. 9.
2. ENTSO gazu może opracowywać kodeksy sieci w obszarach, o których mowa w ust. 6, mając na uwadze osiągnięcie celów określonych w art. 21, w przypadku gdy kodeksy te nie dotyczą obszarów objętych wnioskiem skierowanym do niej przez Komisję. Kodeksy sieci zostają przedłożone ACER do zaopiniowania. Opinia ta jest należycie uwzględniana przez ENTSO gazu.

3. ENTSO gazu przyjmuje:

- a) wspólne narzędzia eksploatacji sieci w celu zapewnienia koordynacji eksploatacji sieci w warunkach normalnych i w sytuacjach nadzwyczajnych, w tym również wspólną skalę klasyfikacji incydentów oraz plany badawcze;
- b) niewiążący i **objęty wymogiem podania do wiadomości publicznej** dziesięcioletni plan rozwoju sieci o zasięgu unijnym („plan rozwoju sieci o zasięgu unijnym”), wraz z europejską prognozą dotyczącą dostaw, co dwa lata;
- c) zalecenia dotyczące koordynacji współpracy technicznej między unijnymi operatorami systemów przesyłowych i operatorami systemów przesyłowych z krajów trzecich;
- d) roczny program prac;
- e) sprawozdanie roczne;
- f) coroczne letnie i zimowe prognozy dotyczące dostaw;[...]
- g) sprawozdanie z monitorowania jakości gazu najpóźniej do dnia 15 maja 2024 r., a następnie co dwa lata, obejmujące zmiany parametrów jakości gazu, zmiany poziomu i ilości domieszanego wodoru w systemie gazu ziemnego, prognozy dotyczące oczekiwanego rozwoju parametrów jakości gazu i ilości wodoru domieszanego do systemu gazu ziemnego, wpływ domieszania wodoru na przepływy transgraniczne, a także informacje na temat przypadków różnic w specyfikacjach jakości gazu lub specyfikacjach poziomów domieszania oraz sposobu postępowania w takich przypadkach;

[...] sprawozdanie z monitorowania jakości gazu obejmuje również rozwój obszarów wymienionych w lit. g), o ile jest to istotne dla sieci dystrybucyjnej, w oparciu o informacje dostarczone przez unijną organizację operatorów systemów dystrybucyjnych („organizacja OSD UE”);

i) [...] sprawozdanie roczne zawierające informacje na temat ilości gazów odnawialnych i niskoemisyjnych wprowadzanych do sieci gazu ziemnego.

4. Europejska prognoza dotycząca dostaw, o której mowa w ust. 3 lit. b), obejmuje ogólną zdolność systemu gazowego do zaspokajania obecnego i przewidywanego zapotrzebowania na gaz w następującym okresie pięcioletnim, a także w okresie między piątym a dziesiątym rokiem od daty tej prognozy. Europejska prognoza dotycząca dostaw opiera się na krajowych prognozach dotyczących dostaw, przygotowanych przez poszczególnych operatorów systemów przesyłowych.

(przeniesiony do art. 29) [...]

5. Roczny program prac, o którym mowa w ust. 3 lit. d), zawiera wykaz i opis kodeksów sieci, które mają zostać opracowane, plan koordynacji eksploatacji sieci oraz działania w zakresie badań i rozwoju, które mają zostać zrealizowane w danym roku, jak również orientacyjny harmonogram.

6. Kodeksy sieci, o których mowa w ust. 1 i 2, obejmują następujące obszary, uwzględniając w stosownych przypadkach specyfikę regionu:
- a) zasady bezpieczeństwa i niezawodności sieci;
 - b) zasady przyłączenia do sieci;
 - c) zasady dostępu stron trzecich;
 - d) zasady wymiany danych i rozliczeń;
 - e) zasady interoperacyjności;
 - f) procedury operacyjne w sytuacjach nadzwyczajnych;
 - g) zasady alokacji zdolności i zarządzania ograniczeniami;
 - h) zasady dotyczące wymiany handlowej w odniesieniu do technicznej i eksploatacyjnej organizacji usług dostępu do sieci i bilansowania systemu;
 - i) zasady przejrzystości;
 - j) zasady dotyczące bilansowania, w tym związane z siecią zasady dotyczące procedury nominacji, zasady dotyczące opłat za niebilansowanie oraz zasady dotyczące bilansowania operacyjnego między systemami operatorów systemów przesyłowych;
 - k) zasady dotyczące zharmonizowanych struktur taryf przesyłowych;
 - l) efektywność energetyczną sieci gazowych;
 - m) cyberbezpieczeństwo sieci gazowych.

7. Kodeksy sieci są opracowywane dla kwestii transgranicznych związanych z siecią oraz kwestii integracji rynku i pozostają bez uszczerbku dla praw państw członkowskich do ustanowienia krajowych kodeksów sieci niemających wpływu na handel transgraniczny.
8. ENTSO gazu monitoruje i analizuje wdrażanie kodeksów sieci i wytycznych przyjętych przez Komisję zgodnie z art. 53 ust. 13 lub art. 56 oraz ich wpływ na harmonizację stosowanych zasad mających na celu ułatwienie integracji rynku. ENTSO gazu przedstawia swoje ustalenia [...] **ACER** i zamieszcza wyniki analizy w sprawozdaniu rocznym, o którym mowa w ust. 3 lit. e) niniejszego artykułu.
9. ENTSO gazu udostępnia wszystkie informacje wymagane przez ACER w celu wykonywania jej zadań zgodnie z art. 24 ust.1.
10. ACER dokonuje przeglądu krajowych dziesięcioletnich planów rozwoju sieci, aby ocenić ich spójność z dziesięcioletnim planem rozwoju sieci o zasięgu unijnym. W przypadku stwierdzenia przez ACER niespójności między krajowym dziesięcioletnim planem rozwoju sieci a dziesięcioletnim planem rozwoju sieci o zasięgu unijnym, ACER zaleca odpowiednią zmianę krajowego dziesięcioletniego planu rozwoju sieci lub dziesięcioletniego planu rozwoju sieci o zasięgu unijnym. Jeżeli taki krajowy dziesięcioletni plan rozwoju sieci jest opracowany zgodnie z art. 51 [przekształconej dyrektywy w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) xxx], ACER zaleca właściwemu organowi regulacyjnemu zmianę krajowego dziesięcioletniego planu rozwoju sieci zgodnie z art. 51 ust. 5 tej dyrektywy oraz informuje o tym Komisję.
11. Na wniosek Komisji, ENTSO gazu przekazuje Komisji swoje uwagi w sprawie przyjęcia wytycznych, o czym mowa w art. 56.
12. **ENTSO gazu współpracuje z ENTSO energii elektrycznej i z ENNOH.**

Monitorowanie prowadzone przez ACER

1. ACER monitoruje wykonywanie zadań ENTSO gazu, o których mowa w art. 23 ust. 1, 2 i 3, oraz składa sprawozdania Komisji.

ACER monitoruje wdrażanie przez ENTSO gazu kodeksów sieci opracowanych zgodnie z art. 23 ust. 2 oraz kodeksów sieci opracowanych zgodnie z art. 53 ust. 1–12, które nie zostały jednak przyjęte przez Komisję zgodnie z art. 53 ust. 13. W przypadku gdy ENTSO gazu nie wdroży takich kodeksów sieci, ACER zwraca się do niego z wnioskiem o należycie uzasadnione wyjaśnienie takiego stanu rzeczy. ACER informuje Komisję o tym wyjaśnieniu i wydaje na jego temat opinię.

ACER monitoruje i analizuje wdrażanie kodeksów sieci i wytycznych przyjętych przez Komisję, zgodnie z art. 52, 53, 55 i 56, oraz ich wpływ na harmonizację mających zastosowanie zasad, mających na celu ułatwienie integracji rynku, jak również niedyskryminację, skuteczną konkurencję oraz sprawne funkcjonowanie rynku, oraz składa sprawozdania Komisji.

2. ENTSO gazu przedkłada ACER do zaopiniowania projekt planu rozwoju sieci o zasięgu unijnym oraz projekt rocznego programu prac, wraz z informacjami o procedurze konsultacji oraz innymi dokumentami, o których mowa w art. 23 ust. 3.

W terminie dwóch miesięcy od dnia otrzymania projektów ACER przedstawia ENTSO gazu i Komisji należycie uzasadnioną opinię oraz zalecenia, w przypadku gdy uzna, że projekt rocznego programu prac lub projekt planu rozwoju sieci o zasięgu unijnym przedłożone przez ENTSO gazu nie przyczyniają się do niedyskryminacji, skutecznej konkurencji, sprawnego funkcjonowania rynku lub wystarczającego poziomu wzajemnych połączeń transgranicznych z dostępem dla stron trzecich.

Artykuł 25

Organy regulacyjne

Wykonując swoje obowiązki wynikające z niniejszego rozporządzenia, organy regulacyjne zapewniają przestrzeganie niniejszego rozporządzenia, kodeksów sieci i wytycznych przyjętych zgodnie z art. 52–56.

W stosownych przypadkach organy te współpracują między sobą, z Komisją oraz z ACER, zgodnie z rozdziałem V przekształconej dyrektywy w sprawie gazu.

Artykuł 26

Konsultacje

1. Przygotowując kodeksy sieci, projekt planu rozwoju sieci o zasięgu unijnym oraz swój roczny program prac, o których mowa w art. 23 ust. 1, 2 i 3, ENTSO gazu prowadzi rozległe konsultacje, na wczesnym etapie oraz w sposób otwarty i przejrzysty, z udziałem wszystkich właściwych uczestników rynku oraz — w szczególności — organizacji reprezentujących wszystkie zainteresowane strony, zgodnie z regulaminem wewnętrznym, o którym mowa w art. 22 ust. 1. W konsultacjach tych uczestniczą organy regulacyjne i inne organy krajowe, przedsiębiorstwa zajmujące się dostarczaniem i produkcją gazu, użytkownicy sieci, w tym również odbiorcy, operatorzy systemów dystrybucyjnych, w tym również odpowiednie zrzeszenia branżowe, podmioty techniczne i platformy zainteresowanych stron. Celem tych konsultacji jest pozyskanie uwag i wniosków wszystkich właściwych stron w ramach procesu decyzyjnego.
2. Wszystkie dokumenty i protokoły ze spotkań dotyczących konsultacji, o których mowa w ust. 1, podaje się do wiadomości publicznej.

3. Przed przyjęciem rocznego programu prac oraz kodeksów sieci, o których mowa w art. 23 ust. 1, 2 i 3, ENTSO gazu informuje, w jaki sposób uwagi otrzymane podczas konsultacji zostały uwzględnione. Podaje również przyczyny, w przypadku gdy uwagi nie zostały uwzględnione.

Artykuł 27

Koszty

Koszty związane z działalnością ENTSO gazu, o której mowa w art. 21–23, 52 i 53 niniejszego rozporządzenia oraz w art. 11 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) [...] **2022/869**¹², ponoszone są przez operatorów systemów przesyłowych i uwzględniane przy wyliczaniu taryf. Organy regulacyjne zatwierdzają te koszty jedynie pod warunkiem, że są one uzasadnione i odpowiednie.

Artykuł 28

Współpraca regionalna operatorów systemów przesyłowych

1. Operatorzy systemów przesyłowych ustanawiają współpracę regionalną w ramach ENTSO gazu, aby przyczynić się do realizacji zadań, o których mowa w art. 23 ust. 1, 2 i 3.

¹² **[Dodać prawidłowe odniesienie do rozporządzenia TEN-E 2022/869]** Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 347/2013 z dnia 17 kwietnia 2013 r. w sprawie wytycznych dotyczących transeuropejskiej infrastruktury energetycznej (Dz.U. L 115 z 25.4.2013, s. 39).

2. Operatorzy systemów przesyłowych promują opracowywanie rozwiązań operacyjnych w celu zapewnienia optymalnego zarządzania siecią, a także wspierają rozwój giełd energii, skoordynowaną alokację zdolności transgranicznych poprzez niedyskryminacyjne rozwiązania rynkowe, w należyty sposób uwzględniając specyficzne zalety aukcji typu *implicit* dla alokacji krótkoterminowych oraz integracji mechanizmów bilansowania.
3. Aby osiągnąć cele określone w ust. 1 i 2 niniejszego artykułu, Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 63 w **celu uzupełnienia niniejszego rozporządzenia**, aby zdefiniować obszar geograficzny objęty każdą z regionalnych struktur współpracy [...] z uwzględnieniem istniejących regionalnych struktur współpracy. Każde państwo członkowskie uprawnione jest do promowania współpracy w więcej niż jednym obszarze geograficznym.

W tym celu Komisja konsultuje się z ACER oraz z ENTSO gazu.

Artykuł 29

Dziesięcioletni plan rozwoju sieci gazu ziemnego

ENTSO gazu przyjmuje i publikuje co dwa lata plan rozwoju sieci o zasięgu unijnym, o którym mowa w art. 23 ust. 3 lit. b). Plan rozwoju sieci o zasięgu unijnym obejmuje modelowanie zintegrowanej sieci, opracowywanie scenariuszy, europejską prognozę dotyczącą dostaw oraz ocenę odporności systemu na awarie, **w tym infrastruktury, która ma zostać wycofana z eksploatacji.**

Plan rozwoju sieci o zasięgu unijnym w szczególności:

- a) opiera się na krajowych planach inwestycyjnych oraz rozdziale IV rozporządzenia (UE) [...] **2022/869**;
- b) w odniesieniu do połączeń transgranicznych opiera się również na uzasadnionych potrzebach różnych użytkowników sieci i obejmuje długoterminowe zobowiązania inwestorów, o których mowa w art. 56 oraz w art. 52 [przekształconej dyrektywy w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) xxx]; oraz
- c) identyfikuje luki inwestycyjne, zwłaszcza w odniesieniu do zdolności transgranicznych;
- d) (przeniesiona z art. 23 i zmieniona) [...] obejmuje modelowanie zintegrowanej sieci, w tym sieci wodorowych, w oparciu o modelowanie zintegrowanej sieci wodorowej ENNOH i opracowanie scenariuszy na podstawie art. 43. [...].**

W odniesieniu do akapitu drugiego lit. c) do planu rozwoju sieci o zasięgu unijnym może zostać załączony przegląd barier hamujących wzrost transgranicznej zdolności sieci wynikających z różnych procedur lub praktyk zatwierdzania.

Wymogi przejrzystości dotyczące operatorów systemów przesyłowych

1. Operator systemu przesyłowego podaje do wiadomości publicznej szczegółowe informacje dotyczące oferowanych przez siebie zdolności oraz usług i stosowanych warunków, wraz z informacjami technicznymi potrzebnymi użytkownikom sieci do uzyskania skutecznego dostępu do sieci.
2. W celu zapewnienia stosowania przejrzystych, obiektywnych i niedyskryminacyjnych taryf oraz w celu ułatwienia skutecznego wykorzystania sieci gazowej operator systemu przesyłowego lub odpowiednie organy krajowe podają do wiadomości publicznej odpowiednio i dostatecznie szczegółowe informacje na temat podstaw, metod kalkulacji i struktury taryf.
3. W odniesieniu do świadczonych przez siebie usług każdy operator systemu przesyłowego podaje do wiadomości publicznej informacje liczbowe o technicznej, zakontraktowanej i dostępnej zdolności dla wszystkich właściwych punktów, w tym dla punktów wejścia i wyjścia, w sposób regularny i z zachowaniem ciągłości, w przyjaznej dla użytkownika i znormalizowanej formie, jak wyszczególniono w załączniku I.
4. Odpowiednie punkty systemu przesyłowego, których dotyczą informacje, które mają być objęte wymogiem podania do wiadomości publicznej, zatwierdzane są przez właściwe organy po konsultacji z użytkownikami sieci.
5. Operator systemu przesyłowego zawsze ujawnia informacje wymagane na mocy niniejszego rozporządzenia w sposób wymiennie jasny i łatwo dostępny oraz na niedyskryminacyjnych zasadach.

6. Operator systemu przesyłowego podaje do wiadomości publicznej informacje *ex post* i *ex ante* dotyczące podaży i popytu, oparte na nominacjach oraz alokacjach, prognozach oraz zrealizowanych przepływach do i z systemu. Organ regulacyjny zapewnia, aby wszystkie tego rodzaju informacje były podawane do wiadomości publicznej. Poziom szczegółowości informacji podawanych do wiadomości publicznej odzwierciedla informacje, którymi dysponuje operator systemu przesyłowego.

Operator systemu przesyłowego podaje do wiadomości publicznej informacje o działaniach podjętych w celu zbilansowania systemu, a także o poniesionych w związku z tym kosztach i wygenerowanych przychodach.

Uczestnicy rynku, których to dotyczy, dostarczają operatorowi systemu przesyłowego dane, o których mowa w niniejszym artykule.

7. Operatorzy systemu przesyłowego podają do wiadomości publicznej szczegółowe informacje dotyczące ilości gazów transportowanych [...] **ich sieciami**, które to ilości mogą mieć znaczenie dla użytkowników sieci, w oparciu o art. 16 i 17 rozporządzenia Komisji (UE) 2015/703.

Artykuł 31

Wymogi przejrzystości dotyczące instalacji magazynowych gazu ziemnego i instalacji magazynowania wodoru, instalacji LNG oraz terminali wodorowych

1. Operatorzy systemu LNG i instalacji magazynowania wodoru, a także [...] operatorzy systemu magazynowania oraz operatorzy terminali wodorowych podają do wiadomości publicznej szczegółowe informacje dotyczące wszystkich oferowanych przez siebie usług i odpowiednich stosowanych warunków wraz z informacjami technicznymi niezbędnymi użytkownikom instalacji LNG i **gazu ziemnego** oraz instalacji magazynowania wodoru oraz terminali wodorowych do uzyskania skutecznego dostępu do instalacji LNG oraz instalacji magazynowania wodoru i **gazu ziemnego** i terminali wodorowych. Organy regulacyjne mogą zwrócić się do tych operatorów o podanie do wiadomości publicznej wszelkich dodatkowych informacji istotnych dla użytkowników systemu.

2. Operatorzy systemów LNG udostępniają przyjazne dla użytkownika instrumenty umożliwiające obliczanie taryf za dostępne usługi.
3. . W odniesieniu do świadczonych przez siebie usług operatorzy instalacji LNG i instalacji magazynowania wodoru **oraz instalacji terminali wodorowych**, a także systemu magazynowego gazu ziemnego podają do wiadomości publicznej informacje liczbowe o zakontraktowanej i dostępnej zdolności instalacji LNG i instalacji magazynowania wodoru, jak również terminalu wodorowego w sposób regularny i z zachowaniem ciągłości, w przyjaznej dla użytkownika i znormalizowanej formie.
4. Operatorzy systemu LNG i **instalacji terminali wodorowych** oraz instalacji magazynowania wodoru, jak również systemu magazynowego gazu ziemnego zawsze ujawniają informacje wymagane na mocy niniejszego rozporządzenia w sposób zrozumiały, wymiennie jasny i łatwo dostępny oraz na niedyskryminacyjnych zasadach.
5. Operatorzy systemu LNG i systemu magazynowego oraz operatorzy instalacji magazynowania wodoru i terminali wodorowych podają do wiadomości publicznej informacje o ilości gazu w każdej instalacji magazynowej lub instalacji LNG oraz w terminalu wodorowym, lub w grupie instalacji magazynowych – jeżeli taki dostęp jest oferowany użytkownikom, ilościach gazu wprowadzonych i pobranych, jak również o dostępnej zdolności instalacji magazynowych gazu ziemnego i instalacji magazynowania wodoru, instalacji LNG oraz terminalu wodorowego, w tym w odniesieniu do instalacji zwolnionych z dostępu stron trzecich. Informacje te są również przekazywane operatorowi systemu przesyłowego lub operatorowi sieci wodorowej w odniesieniu do magazynowania wodoru i terminali wodorowych, który podaje je do wiadomości publicznej w ujęciu zbiorczym dla systemu lub podsystemu określonego za pomocą odpowiednich punktów. Informacje te są aktualizowane co najmniej raz dziennie.

W przypadkach, w których użytkownik systemu magazynowego gazu ziemnego lub wodoru jest jedynym użytkownikiem instalacji magazynowej gazu ziemnego lub instalacji magazynowania wodoru, użytkownik ten może przedłożyć organowi regulacyjnemu uzasadniony wniosek dotyczący poufnego traktowania danych, o których mowa w akapicie pierwszym. W przypadku gdy organ regulacyjny uzna, że taki wniosek jest zasadny — uwzględniając w szczególności potrzebę równoważenia interesu zgodnej z prawem ochrony tajemnic handlowych, których wyjawienie negatywnie wpłynęłoby na ogólną strategię handlową użytkownika systemu magazynowego, z celem utworzenia konkurencyjnego rynku wewnętrznego gazu — może zezwolić operatorowi systemu magazynowego na niepodawanie do publicznej wiadomości danych, o których mowa w akapicie pierwszym, przez okres nie dłuższy niż jeden rok.

Drugi akapit stosuje się bez uszczerbku dla obowiązków w zakresie informacji i publikacji nałożonych na operatora systemu przesyłowego, o których mowa w akapicie pierwszym, chyba że dane zbiorcze są identyczne z danymi dotyczącymi konkretnego systemu magazynowego gazu ziemnego lub wodoru, w odniesieniu do których organ regulacyjny wyraził zgodę na niepodawanie do publicznej wiadomości.

6. W celu zapewnienia przejrzystych, obiektywnych i niedyskryminacyjnych taryf oraz w celu ułatwienia skutecznego wykorzystania infrastruktury operatorzy instalacji LNG i instalacji magazynowych gazu ziemnego lub instalacji magazynowania wodoru lub odpowiednie krajowe organy regulacyjne podają do wiadomości publicznej wystarczająco szczegółowe informacje na temat ustalania, metod obliczania i struktury taryf w odniesieniu do infrastruktury w ramach regulowanego dostępu stron trzecich; Instalacje LNG, którym przyznano zwolnienie zgodnie z art. 22 dyrektywy 2003/55/WE i art. 36 dyrektywy 2009/73/WE oraz art. 60 niniejszego rozporządzenia, oraz operatorzy magazynów gazu ziemnego w ramach wynegocjowanego systemu dostępu stron trzecich podają do wiadomości publicznej taryfy za infrastrukturę, aby zapewnić wystarczający stopień przejrzystości.

Operatorzy systemów LNG i instalacji magazynowych [...] publikują **na platformie europejskiej** w przejrzysty i przyjazny dla użytkownika sposób informacje wymagane w niniejszym artykule. **Komisja może wydać [...] niewiążące wskazówki ułatwiające ustanawianie platform.**

Artykuł 32

Prowadzenie dokumentacji przez operatorów systemów

Operatorzy systemów przesyłowych, operatorzy systemów magazynowych i operatorzy systemów LNG przechowują przez okres pięciu lat do dyspozycji organów krajowych, w tym również organu regulacyjnego i krajowego organu ochrony konkurencji oraz Komisji, wszystkie informacje, o których mowa w art. 30 i 31 oraz w części 3 załącznika I.

SEKCJA 4

FUNKCJONOWANIE SYSTEMU DYSTRYBUCYJNEGO

Artykuł 33

Zdolność ciągła w zakresie dostępu gazów odnawialnych i niskoemisyjnych do systemu dystrybucyjnego

1. Operatorzy systemów dystrybucyjnych zapewniają ciągłą zdolność dostępu instalacjom produkcyjnym gazów odnawialnych i niskoemisyjnych podłączonym do ich sieci. W tym **celu [...]** operatorzy systemów dystrybucyjnych opracowują we współpracy z operatorami systemów przesyłowych procedury i ustalenia, w tym w zakresie inwestycji, w celu zapewnienia przepływu zwrotnego z sieci dystrybucyjnej do sieci przesyłowej.
2. Ust. 1 pozostaje bez uszczerbku dla możliwości opracowania przez operatorów systemów dystrybucyjnych alternatyw dla inwestycji w odwrócony przepływ, takich jak rozwiązania w zakresie inteligentnych sieci lub podłączenie do sieci innych operatorów, **w tym bezpośredniego przyłączenia do sieci przesyłowej instalacji produkcyjnych gazów odnawialnych i niskoemisyjnych**. Stały dostęp może być ograniczony jedynie z powodu oferowania zdolności podlegających ograniczeniom operacyjnym, w celu zapewnienia efektywności ekonomicznej. Organ regulacyjny zapewnia, by wszelkie ograniczenia zdolności ciągłej lub ograniczenia eksploatacyjne były wprowadzane na podstawie przejrzystych i niedyskryminacyjnych procedur i by nie tworzyły nieuzasadnionych przeszkód utrudniających wejście na rynek. Ograniczenia nie mają zastosowania, w przypadku gdy instalacja produkcyjna ponosi koszty związane z zapewnieniem ciągłej zdolności produkcyjnej.

Artykuł 34

Współpraca między operatorami systemów dystrybucyjnych i operatorami systemów przesyłowych

Operatorzy systemów dystrybucyjnych współpracują z innymi operatorami systemów dystrybucyjnych i operatorami systemów przesyłowych w celu koordynacji konserwacji, rozwoju systemu, nowych połączeń i eksploatacji systemu, aby zapewnić integralność systemu oraz zmaksymalizować zdolności i zminimalizować zużycie paliwa gazowego.

Artykuł 35

Wymogi przejrzystości dotyczące operatorów systemów dystrybucyjnych

W przypadku gdy operatorzy systemów dystrybucyjnych są odpowiedzialni za zarządzanie jakością gazu w ich sieciach, podają oni do wiadomości publicznej szczegółowe informacje dotyczące jakości gazów transportowanych ich siecią, które mogą mieć znaczenie dla użytkowników sieci, w oparciu o art. 16 i 17 rozporządzenia Komisji (UE) 2015/703.

Europejska organizacja operatorów systemów dystrybucyjnych

1. Operatorzy systemów dystrybucyjnych obsługujący system gazu ziemnego współpracują na poziomie Unii za pośrednictwem europejskiej organizacji operatorów systemów dystrybucyjnych („organizacja OSD UE”), ustanowionej zgodnie z art. 52–57 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/943¹³, aby wspierać ukończenie tworzenia i funkcjonowanie rynku wewnętrznego gazu ziemnego oraz promować optymalne zarządzanie systemami dystrybucyjnymi i przesyłowymi oraz ich skoordynowaną eksploatację.
2. Zarejestrowani członkowie mogą uczestniczyć w pracach organizacji OSD UE bezpośrednio lub mogą być reprezentowani przez krajowe stowarzyszenie wyznaczone przez państwo członkowskie lub przez stowarzyszenie na poziomie Unii.
3. Koszty związane z działalnością organizacji OSD UE ponoszone są przez operatorów systemów dystrybucyjnych, którzy są zarejestrowanymi członkami, oraz podlegają uwzględnieniu przy wyliczaniu taryf. Organy regulacyjne zatwierdzają wyłącznie te koszty, które są uzasadnione i proporcjonalne.

¹³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/943 z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie rynku wewnętrznego energii elektrycznej (*Dz.U. L 158 z 14.6.2019, s. 54*).

Zmiany głównych zasad i procedur organizacji OSD UE

1. Zasady i procedury dotyczące uczestnictwa operatorów systemów dystrybucyjnych w organizacji OSD UE zgodnie z art. 54 rozporządzenia (UE) 2019/94[...]**3** mają również zastosowanie do operatorów systemów dystrybucyjnych obsługujących system gazu ziemnego.
2. W skład grupy doradców strategicznych na podstawie art. 54 ust. 2 lit. f) rozporządzenia (UE) 2019/94[...]**3** wchodzi również przedstawiciele stowarzyszeń reprezentujących europejskich operatorów systemów dystrybucyjnych obsługujących wyłącznie system gazu ziemnego.
3. Do dnia [rok po wejściu w życie] organizacja OSD UE przedkłada Komisji i ACER projekt zaktualizowanego statutu, w tym kodeks postępowania, wykaz zarejestrowanych członków, projekt zaktualizowanego regulaminu wewnętrznego, w tym regulamin konsultacji z ENTSO energii elektrycznej, ENTSO gazu i innymi zainteresowanymi stronami, oraz projekt zaktualizowanych zasad finansowania.

Zaktualizowany projekt regulaminu wewnętrznego organizacji OSD UE zapewnia zrównoważoną reprezentację wszystkich uczestniczących operatorów systemów dystrybucyjnych, w tym operatorów będących właścicielami lub obsługujących wyłącznie systemy gazu ziemnego.

4. W terminie czterech miesięcy od otrzymania dokumentów zgodnie z ust. 3 i po przeprowadzeniu konsultacji z organizacjami reprezentującymi wszystkie zainteresowane strony, w szczególności z użytkownikami systemów dystrybucyjnych, ACER przekazuje Komisji swoją opinię.

5. W terminie trzech miesięcy od otrzymania opinii ACER Komisja wydaje opinię w sprawie dokumentów przekazanych zgodnie z ust. 3, uwzględniając opinię ACER, jak przewidziano w ust. [...]4.
6. W terminie trzech miesięcy od dnia otrzymania pozytywnej opinii Komisji operatorzy systemów dystrybucyjnych przyjmują i publikują zmieniony statut, regulamin wewnętrzny i zasady finansowania.
7. Dokumenty, o których mowa w ust. 3, przedkłada się Komisji i ACER w przypadku dokonania w nich zmian lub na uzasadniony wniosek którejkolwiek z nich. ACER i Komisja mogą wydawać opinie zgodnie z procedurą określoną w ust. 3, 4 i 5.

Artykuł 38

Zadania dodatkowe organizacji OSD UE

1. Organizacja OSD UE wykonuje zadania wymienione w art. 55 ust. 1 lit. a)–e) rozporządzenia (UE) 2019/943 i podejmuje działania wymienione w art. 55 ust. 2 lit. c)–e) tego rozporządzenia, również w odniesieniu do tych sieci dystrybucyjnych, które stanowią część systemu gazu ziemnego.
2. Oprócz zadań wymienionych w art. 55 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2019/943 organizacja OSD UE uczestniczy w opracowywaniu kodeksów sieci, które są istotne dla eksploatacji i planowania sieci dystrybucyjnych oraz skoordynowanej eksploatacji sieci przesyłowych i dystrybucyjnych zgodnie z niniejszym rozporządzeniem, oraz przyczynia się do ograniczenia niezorganizowanych emisji metanu z systemu gazu ziemnego.

Uczestnicząc w opracowywaniu nowych kodeksów sieci zgodnie z art. 53, organizacja OSD UE musi spełniać wymogi dotyczące konsultacji, określone w art. 56 rozporządzenia (UE) 2019/943.

3. Oprócz działań wymienionych w art. 55 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2019/943 organizacja OSD UE:
- a) współpracuje z ENTSO gazu przy monitorowaniu wdrażania kodeksów sieci i wytycznych przyjętych na podstawie niniejszego rozporządzenia, które są istotne z punktu widzenia eksploatacji i planowania sieci dystrybucyjnych oraz skoordynowanej eksploatacji sieci przesyłowych i dystrybucyjnych;
 - b) współpracuje z ENTSO gazu przy przyjmowaniu najlepszych praktyk w zakresie skoordynowanej eksploatacji i planowania systemów przesyłowych i dystrybucyjnych, w tym kwestii, takich jak wymiana danych między operatorami i koordynacja rozproszonych zasobów energetycznych;
 - c) pracuje nad określeniem najlepszych praktyk w zakresie wdrażania wyników ocen zgodnie z art. 23 ust. 1a [wniosku dotyczącego dyrektywy w sprawie energii odnawialnej III] i art. 23 [wniosku dotyczącego zmienionej dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej] oraz w zakresie współpracy między operatorami sieci dystrybucyjnych energii elektrycznej, sieci dystrybucyjnych gazu ziemnego i systemów ciepłowniczych i chłodniczych, w tym do celów oceny zgodnie z art. 24 ust. 8 [wniosku dotyczącego dyrektywy w sprawie energii odnawialnej III].
4. Organizacja OSD UE przekazuje ENTSO gazu dane na potrzeby jej sprawozdawczości dotyczącej jakości gazu w odniesieniu do sieci dystrybucyjnych, w których za zarządzanie jakością gazu odpowiedzialni są operatorzy systemów dystrybucyjnych, o czym mowa w art. 23 ust. 3.

Rozdział III

PRZEPISY MAJĄCE ZASTOSOWANIE DO WYSPECJALIZOWANYCH SIECI WODOROWYCH

Artykuł 39

Transgraniczna koordynacja jakości wodoru

1. Operatorzy sieci wodorowej współpracują w celu uniknięcia ograniczeń w przepływach transgranicznych wodoru wynikających z różnic w jego jakości.
2. W przypadku gdy ze względu na różnice w jakości wodoru zainteresowani operatorzy sieci wodorowej nie mogą uniknąć ograniczenia przepływów transgranicznych w ramach ich standardowej działalności, niezwłocznie informują o tym zainteresowane organy regulacyjne. Informacje te zawierają opis i uzasadnienie wszelkich kroków już podjętych przez operatorów sieci wodorowej.
3. W ciągu sześciu miesięcy zainteresowane organy regulacyjne uzgadniają wspólnie, czy uznać ograniczenie.
4. W przypadku gdy zainteresowane organy regulacyjne uznają ograniczenie, zwracają się do zainteresowanych operatorów sieci wodorowej o przeprowadzenie, w terminie 12 miesięcy i kolejno następujących działań:

- a) współpraca i opracowanie technicznie wykonalnych wariantów w celu usunięcia uznanego ograniczenia;
 - b) wspólne przeprowadzenie analizy kosztów i korzyści technicznie wykonalnych wariantów w celu określenia opłacalnych rozwiązań określających podział kosztów i korzyści między kategorie stron, na które ma to wpływ;
 - c) oszacowanie czasu wdrożenia każdego z możliwych wariantów;
 - d) przeprowadzenie konsultacji społecznych w sprawie zidentyfikowanych wykonalnych rozwiązań oraz uwzględnienie wyników konsultacji;
 - e) przedłożenie właściwym organom regulacyjnym do zatwierdzenia oraz pozostałym właściwym organom krajowym każdego zainteresowanego państwa członkowskiego wspólnego wniosku w sprawie rozwiązania, opartego na analizie kosztów i korzyści oraz wynikach konsultacji społecznych, dotyczącego rozwiązania usuwającego uznane ograniczenie, w tym ram czasowych jego wdrożenia.
5. W przypadku gdy zainteresowani operatorzy sieci wodorowej nie osiągną porozumienia co do rozwiązania w terminie 12 miesięcy, każdy operator **sieci [...]** wodorowej niezwłocznie informuje o tym swój organ regulacyjny.
6. Zainteresowane organy regulacyjne podejmują wspólną skoordynowaną decyzję o usunięciu uznanego ograniczenia, uwzględniając analizę kosztów i korzyści przygotowaną przez zainteresowanych operatorów **[...] sieci wodorowej** oraz wyniki konsultacji publicznych w terminie sześciu miesięcy, jak określono w art. 6 ust. 10 rozporządzenia (UE) 2019/942.

7. Wspólna skoordynowana decyzja zainteresowanych organów regulacyjnych obejmuje decyzję w sprawie alokacji kosztów inwestycyjnych ponoszonych przez każdego operatora sieci wodorowej w celu wdrożenia uzgodnionego rozwiązania, a także włączenia tych kosztów do taryf po dniu 1 stycznia [203[...]**6**] r., z uwzględnieniem kosztów i korzyści gospodarczych, społecznych i środowiskowych wynikających z rozwiązania w zainteresowanych państwach członkowskich.
8. ACER może wydawać organom regulacyjnym zalecenia dotyczące szczegółów takich decyzji dotyczących alokacji kosztów, o których mowa w ust. 7.
9. Jeżeli zainteresowane organy regulacyjne nie mogą osiągnąć porozumienia, o którym mowa w ust. 3 niniejszego artykułu, ACER podejmuje decyzję w sprawie ograniczenia zgodnie z procedurą określoną w art. 6 ust. 10 rozporządzenia (UE) 2019/942. Jeżeli ACER uzna ograniczenie, zwraca się do zainteresowanych operatorów sieci wodorowej o przeprowadzenie w terminie 12 miesięcy i kolejno działań, o których mowa w ust. 4 lit. a)–e).
10. W przypadku gdy właściwe organy regulacyjne nie zdołają podjąć wspólnych skoordynowanych decyzji, o których mowa w ust. 6 i 7 niniejszego artykułu, ACER podejmuje decyzję w sprawie rozwiązania polegającego na usunięciu uznanego ograniczenia oraz w sprawie alokacji kosztów inwestycyjnych, które każdy operator **sieci [...] wodorowej** ma ponieść w związku z wdrożeniem uzgodnionego rozwiązania, zgodnie z procedurą określoną w art. 6 ust. 10 rozporządzenia (UE) 2019/942.
11. Dalsze szczegółowe dane potrzebne do wdrożenia niniejszego artykułu, w tym szczegółowe informacje na temat wspólnej wiążącej specyfikacji jakości wodoru dla transgranicznych połączeń wzajemnych wodoru, analizy kosztów i korzyści usunięcia ograniczeń w przepływie transgranicznym wynikających z różnic w jakości wodoru, przepisy dotyczące interoperacyjności transgranicznej infrastruktury wodorowej, w tym odnoszące się do umów dotyczących połączeń międzysystemowych, jednostek, wymiany danych, komunikacji i dostarczania informacji odpowiednim uczestnikom rynku, określa się w kodeksie sieci ustanowionym zgodnie z art. 54 ust. 2 lit. b).

Europejska sieć operatorów sieci wodorowych

1. Operatorzy sieci wodorowych współpracują na poziomie Unii poprzez europejską sieć operatorów sieci wodorowych (ENNOH), aby wspierać rozwój i funkcjonowanie rynku wewnętrznego wodoru i handel transgraniczny oraz aby zapewnić optymalne zarządzanie europejską siecią wodorową, jej skoordynowaną eksploatację oraz jej właściwy rozwój techniczny.
- 1a. **ENNOH składa się z certyfikowanych operatorów sieci wodorowych [...] państw członkowskich. Operatorzy sieci wodorowych kwalifikują się do przystąpienia do [...]ENNOH od rozpoczęcia przez organ regulacyjny procedury certyfikacji, z zastrzeżeniem późniejszej pozytywnej certyfikacji zgodnie z art. 65 [przekształconej dyrektywy w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) [...]803] i art. 13 niniejszego rozporządzenia [...] w ciągu 18 miesięcy od przystąpienia do ENNOH i z zastrzeżeniem co najmniej opracowania projektu(-ów) infrastruktury wodorowej z ostateczną decyzją w sprawie inwestycji w terminie 3 lat od przystąpienia do [...] ENNOH. [...] Jeżeli ostateczna decyzja w sprawie certyfikacji nie [...] została przyjęta w terminie 18 miesięcy od przystąpienia do ENNOH lub jeżeli ostateczna decyzja w sprawie inwestycji nie została przyjęta w terminie trzech lat od przystąpienia do ENNOH, członkostwo operatora sieci wodorowej w ENNOH wygasa.**
2. Wykonując swoje funkcje wynikające z prawa Unii, ENNOH działa z myślą o ustanowieniu dobrze funkcjonującego i zintegrowanego rynku wewnętrznego wodoru oraz przyczynia się do efektywnego i trwałego osiągnięcia celów określonych w ramach polityki klimatyczno-energetycznej, w szczególności poprzez wkład w efektywną integrację wodoru wywarzanego z odnawialnych źródeł energii oraz w zwiększaniu poziomu efektywności energetycznej przy jednoczesnym utrzymaniu bezpieczeństwa systemu. ENNOH musi posiadać odpowiednie zasoby ludzkie i finansowe do wykonywania swoich obowiązków.

3. Do dnia 1 września 2024 r. operatorzy sieci wodorowej przedkładają Komisji i ACER projekt statutu, wykaz członków oraz projekt regulaminu wewnętrznego — w tym również regulaminu procedur konsultacji z zainteresowanymi stronami — dla ENNOH, która ma zostać ustanowiona.
4. Operatorzy sieci wodorowej przedkładają Komisji i ACER każdy projekt zmian statutu, wykazu członków lub regulaminu wewnętrznego ENNOH.
5. Po przeprowadzeniu konsultacji z podmiotami reprezentującymi wszystkie zainteresowane strony, w szczególności użytkowników systemu, w tym odbiorców, ACER przedstawia Komisji opinię w sprawie przedmiotowego projektu lub sam projekt zmian statutu, wykazu członków i regulaminu wewnętrznego w terminie czterech miesięcy od dnia ich otrzymania.
6. Komisja wydaje opinię w sprawie projektu i projektu zmian statutu, wykazu członków i regulaminu wewnętrznego, uwzględniając opinię ACER przewidzianą w ust. 5, w terminie trzech miesięcy od dnia otrzymania opinii ACER.
7. W terminie trzech miesięcy od dnia otrzymania pozytywnej opinii Komisji operatorzy sieci wodorowej przyjmują i publikują statut, wykaz członków lub regulamin wewnętrzny.
8. Dokumenty, o których mowa w ust. 3, przedkłada się Komisji i ACER w przypadku dokonania w nich zmian lub na uzasadniony wniosek którejkolwiek z nich. Komisja i ACER wydają opinię zgodnie z ust. 5, 6 i 7.

Artykuł 41

Przejście na ENNOH

1. Do czasu ustanowienia ENNOH zgodnie z art. 40, Komisja ustanawia [...] tymczasową platformę z udziałem ACER i wszystkich właściwych uczestników rynku, w tym ENTSO gazu, ENTSO energii elektrycznej i organizacji OSD UE, oraz zapewnia jej wsparcie administracyjne. Platforma ta [...] wspiera prace nad ustaleniem zakresu i opracowywaniem kwestii istotnych z punktu widzenia budowy sieci wodorowej i rynków wodoru. Po utworzeniu ENNOH platforma ta przestanie funkcjonować.
2. Do czasu ustanowienia ENNOH, ENTSO gazu [...] **jest** odpowiedzialna za opracowywanie planów rozwoju sieci o zasięgu unijnym dla sieci gazowych i wodorowych, o **których mowa w art. 29 i 43**. Wykonując to zadanie, ENTSO gazu zapewnia skuteczne konsultacje i włączenie do procesu wszystkich uczestników rynku, w tym uczestników rynku wodoru **oraz członków tymczasowej platformy na podstawie ust. 1**.

Artykuł 42

Zadania ENNOH

1. ENNOH:
 - a) opracowuje kodeksy sieci w obszarach określonych w art. 54 z myślą o osiągnięciu celów określonych w art. 40;
 - b) co dwa lata przyjmuje i publikuje niewiążący dziesięcioletni plan rozwoju sieci o zasięgu unijnym, o **którym to planie mowa w art. 43**, obejmujący europejską prognozę dotyczącą dostaw;

- c) współpracuje z ENTSO energii elektrycznej [...] ENTSO gazu i **organizacją OSD UE**;
- d) opracowuje zalecenia dotyczące koordynacji współpracy technicznej w Unii między operatorami systemów przesyłowych i dystrybucyjnych [...] z jednej strony a operatorami sieci wodorowych z drugiej strony;
- e) opracowuje zalecenia dotyczące koordynacji współpracy technicznej między operatorami sieci z Unii i z państw trzecich;
- f) przyjmuje roczny program prac;
- g) przyjmuje sprawozdanie roczne;
- h) przyjmuje roczną prognozę dostaw wodoru obejmującą państwa członkowskie, w których wodór jest wykorzystywany do wytwarzania energii elektrycznej lub do zaopatrywania **gałęzi przemysłu** [...];
- i) najpóźniej do dnia 15 maja 2026 r., a następnie co dwa lata, przyjmuje sprawozdanie z monitorowania jakości wodoru, w tym zmiany i prognozy dotyczące oczekiwanego rozwoju parametrów jakości wodoru, a także informacje na temat przypadków związanych z różnicami w specyfikacjach jakości wodoru i sposobu rozstrzygania takich przypadków;
- j) wspiera cyberbezpieczeństwo i ochronę danych we współpracy z odpowiednimi organami i podmiotami objętymi regulacją;
- k) **opracowuje i propaguje najlepsze praktyki w zakresie wykrywania, monitorowania i ograniczania wycieków wodoru.**

2. ENNOH monitoruje i analizuje wdrażanie kodeksów sieci i wytycznych przyjętych przez Komisję zgodnie z art. 54, 55 i 56 oraz ich wpływ na harmonizację stosowanych zasad mających na celu ułatwienie rozwoju i integracji rynku. [...]ENNOH przedstawia swoje ustalenia ACER i zamieszcza wyniki analizy w sprawozdaniu rocznym, o którym mowa w ust. 1 lit. f) niniejszego artykułu.
3. ENNOH publikuje protokoły swoich zgromadzeń oraz protokoły posiedzeń zarządu i komisji, a także regularnie przekazuje do wiadomości publicznej informacje dotyczące podejmowanych decyzji i swojej działalności.
4. Roczny program prac, o którym mowa w ust. 1 lit. f), zawiera wykaz i opis kodeksów sieci, które mają zostać opracowane, plan koordynacji eksploatacji sieci, wykaz działań w zakresie badań i rozwoju, które mają zostać zrealizowane w danym roku, jak również orientacyjny harmonogram.
5. ENNOH przekazuje ACER informacje wymagane przez ACER w celu wykonywania przez nią swoich zadań zgodnie z art. 46. Aby umożliwić ENNOH spełnienie tego wymogu, operatorzy sieci wodorowej przekazują ENNOH wymagane informacje.
6. Na wniosek Komisji ENNOH przedstawia Komisji swoje uwagi w sprawie przyjęcia wytycznych, jak określono w art. 56.

Dziesięcioletni plan rozwoju sieci wodorowej

1. Dziesięcioletni plan rozwoju sieci o zasięgu unijnym **dla wodoru [...]** obejmuje modelowanie zintegrowanej sieci, opracowywanie scenariuszy oraz ocenę odporności systemu na awarie.

Dziesięcioletni plan rozwoju sieci o zasięgu unijnym w szczególności:

- a) opiera się na sprawozdawczości w zakresie rozwoju krajowej sieci wodorowej, określonej w art. 52 przekształconej dyrektywy w sprawie gazu, jeżeli jest ona dostępna, oraz w rozdziale IV rozporządzenia (UE) xxx [rozporządzenie TEN-E];
- b) w odniesieniu do połączeń transgranicznych opiera się również na uzasadnionych potrzebach różnych użytkowników sieci i obejmuje długoterminowe zobowiązania inwestorów, o których mowa w art. 55 oraz w rozdziale IX sekcja 3 przekształconej dyrektywy w sprawie gazu;
- c) identyfikuje luki inwestycyjne, zwłaszcza w odniesieniu do zdolności transgranicznych;

W odniesieniu do akapitu drugiego lit. c), do planu rozwoju sieci o zasięgu unijnym może zostać załączony przegląd barier hamujących wzrost transgranicznej zdolności sieci wynikających z różnych procedur lub praktyk zatwierdzania.

2. ACER przedstawia opinie w sprawie krajowych sprawozdań na temat rozwoju sieci wodorowej, aby w stosownych przypadkach ocenić ich spójność z dziesięcioletnim planem rozwoju sieci o zasięgu unijnym. Jeżeli ACER stwierdzi niespójności między krajowym dziesięcioletnim planem rozwoju sieci wodorowej a dziesięcioletnim planem rozwoju sieci o zasięgu unijnym, zaleca odpowiednią zmianę krajowego sprawozdania na temat rozwoju sieci wodorowej lub planu rozwoju sieci o zasięgu unijnym.

3. Przy opracowywaniu dziesięcioletniego planu rozwoju sieci o zasięgu unijnym, o czym mowa w art. 42, ENNOH współpracuje z ENTSO energii elektrycznej i ENTSO gazu, w szczególności w zakresie opracowania analizy kosztów i korzyści dla całego systemu energetycznego oraz powiązanego modelu rynku energii i sieci, w tym infrastruktury przesyłu energii elektrycznej, gazu i wodoru, a także magazynowania, terminali LNG i terminali wodorowych oraz elektrolizerów, o których mowa w art. 11 **rozporządzenia (UE) 2022/869** [...], scenariuszy [...] dziesięcioletnich planów rozwoju sieci, o których mowa w art. 12 **tego rozporządzenia** [...], oraz identyfikacji luk w infrastrukturze, o której mowa w art. 13 **tego rozporządzenia** [...].

Artykuł 44

Koszty

Koszty związane z działalnością ENNOH [...], o której mowa w art. [...] 42 niniejszego rozporządzenia, ponoszą operatorzy sieci wodorowej i są one uwzględniane przy kalkulacji taryf. Organy regulacyjne zatwierdzają te koszty jedynie pod warunkiem, że są one uzasadnione i odpowiednie.

Artykuł 45

Konsultacje

1. Przygotowując wnioski dotyczące zadań, o czym mowa w art. 42, ENNOH prowadzi na wczesnym etapie w sposób otwarty i przejrzysty zakrojone na szeroką skalę konsultacje z udziałem wszystkich właściwych uczestników rynku, a w szczególności organizacji reprezentujących wszystkie zainteresowane strony, zgodnie z regulaminem wewnętrznym, o którym mowa w art. 40 niniejszego rozporządzenia. Proces konsultacji uwzględnia uwagi zainteresowanych stron przed ostatecznym przyjęciem wniosku i ma na celu wyrażenie opinii i propozycji wszystkich zainteresowanych stron w trakcie procesu decyzyjnego. W konsultacjach uczestniczą również organy regulacyjne i inne organy krajowe, producenci, użytkownicy sieci, w tym odbiorcy, organy techniczne i platformy zainteresowanych stron.

2. Wszystkie dokumenty i protokoły ze spotkań związanych z konsultacjami podawane są do wiadomości publicznej.
3. Przed przyjęciem wniosków, o których mowa w art. 42, ENNOH informuje, w jaki sposób uwzględniono uwagi otrzymane podczas konsultacji. Podaje również przyczyny, w przypadku gdy uwagi nie zostały uwzględnione.

Artykuł 46

Monitorowanie prowadzone przez ACER

1. ACER monitoruje wykonywanie zadań ENNOH, o których mowa w art. 42, oraz przekazuje swoje ustalenia Komisji.
2. ACER monitoruje wdrażanie przez ENNOH kodeksów sieci i wytycznych przyjętych przez Komisję, jak określono w art. 54, 55 i 56. W przypadku gdy ENNOH nie wdroży przedmiotowych kodeksów sieci, ACER zwraca się do niej z wnioskiem o należycie uzasadnione wyjaśnienie takiego stanu rzeczy. ACER informuje Komisję o tym wyjaśnieniu i wydaje na jego temat opinię.
3. ENNOH przedkłada ACER do zaopiniowania projekt planu rozwoju sieci o zasięgu unijnym oraz projekt rocznego programu prac wraz z informacjami o procedurze konsultacji i innymi dokumentami, o których mowa w art. 42.

W przypadku gdy ACER uzna, że projekt rocznego programu prac lub projekt planu rozwoju sieci o zasięgu unijnym przedłożone przez ENNOH nie przyczyniają się do niedyskryminacji, skutecznej konkurencji, sprawnego funkcjonowania rynku lub wystarczającego poziomu wzajemnych połączeń transgranicznych, w terminie dwóch miesięcy od przedłożenia programu lub planu przedstawia ENNOH i Komisji należycie uzasadnioną opinię oraz zalecenia.

Artykuł 47

Współpraca regionalna operatorów sieci wodorowych

1. Operatorzy sieci wodorowych ustanawiają współpracę regionalną w ramach ENNOH, aby przyczynić się do realizacji zadań, o których mowa w art. 42.
2. Operatorzy sieci wodorowej promują ustalenia operacyjne służące zapewnieniu optymalnego zarządzania siecią i zapewniają interoperacyjność połączonej unijnej sieci wodorowej, aby ułatwić współpracę handlową i operacyjną między operatorami sąsiadujących sieci wodorowych.

Artykuł 48

Wymogi przejrzystości dotyczące operatorów sieci wodorowych

1. Operatorzy sieci wodorowych podają do wiadomości publicznej szczegółowe informacje dotyczące oferowanych przez nich usług i stosowanych warunków, wraz z informacjami technicznymi niezbędnymi użytkownikom sieci wodorowych do uzyskania skutecznego dostępu do sieci.
2. W celu zapewnienia stosowania przejrzystych, obiektywnych i niedyskryminacyjnych taryf oraz w celu ułatwienia skutecznego wykorzystania sieci wodorowej, od dnia 1 stycznia 2031 r. operatorzy sieci wodorowych lub odpowiednie organy podają do wiadomości publicznej dostatecznie szczegółowe informacje na temat podstaw, metod kalkulacji i struktury taryf.
3. Operatorzy sieci wodorowych podają do wiadomości publicznej szczegółowe informacje dotyczące jakości wodoru transportowanego w ich sieciach, które mogą mieć znaczenie dla użytkowników sieci.

4. Odpowiednie punkty sieci wodorowej, których dotyczą informacje objęte wymogiem podania do wiadomości publicznej, są zatwierdzane przez właściwe organy po konsultacji z użytkownikami sieci wodorowej.
5. Informacje wymagane na mocy niniejszego rozporządzenia są zawsze ujawniane przez operatorów sieci wodorowych w sposób zrozumiały, zawierają jasno przedstawione dane liczbowe, są łatwo dostępne i udostępniane na niedyskryminacyjnych zasadach.
6. Operatorzy sieci wodorowych podają do wiadomości publicznej *ex ante* i *ex post* informacje dotyczące podaży i popytu, w tym okresowe prognozy i informacje zarejestrowane. Organ regulacyjny zapewnia, aby wszystkie tego rodzaju informacje były podawane do wiadomości publicznej. Poziom szczegółowości informacji podawanych do wiadomości publicznej odzwierciedla informacje, którymi dysponują operatorzy sieci wodorowej.
7. Uczestnicy rynku, których to dotyczy, dostarczają operatorowi sieci wodorowej dane, o których mowa w niniejszym artykule.
8. Dalsze szczegółowe dane potrzebne operatorom sieci wodorowych do wdrożenia wymogów w zakresie przejrzystości, w tym dalsze szczegółowe dane dotyczące treści, częstotliwości i formy przekazywania informacji przez operatorów sieci wodorowych, określa się w kodeksie sieci ustanowionym zgodnie z art. 54 ust. 1 niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 49

Prowadzenie rejestrów dotyczących systemu wodorowego

Operatorzy sieci wodorowych, operatorzy instalacji magazynowych wodoru i operatorzy terminali wodorowych przechowują przez okres pięciu lat do dyspozycji organów krajowych, w tym również organu regulacyjnego i krajowego organu ochrony konkurencji oraz Komisji wszystkie informacje, o których mowa w art. 31 i 48 oraz w części 4 załącznika I.

Artykuł 50

Domniemanie zgodności praktyk z normami zharmonizowanymi

1. **Praktyki, które są zgodne z [...]**normami zharmonizowanymi lub ich częściami, do których odniesienia opublikowano w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*, uznaje się za zgodne z wymogami, o których mowa w aktach delegowanych **przyjętych na podstawie [...]** art. 54 ust. 2 lit. b) niniejszego rozporządzenia[...].

[...] [...]

Wspólne specyfikacje

Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów wykonawczych określających wspólne specyfikacje dotyczące wymogów określonych w art. 46 [przekształconej dyrektywy w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) xxx] lub może określić te specyfikacje w kodeksie sieci zgodnie z art. 54 ust. 2 lit. b) niniejszego rozporządzenia, jeżeli:

- a) wymogi te nie są objęte normami zharmonizowanymi – lub ich częściami – do których odniesienia opublikowano w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej; lub
- b) [...] **Komisja zwróciła się do co najmniej jednej europejskiej organizacji normalizacyjnej o opracowanie normy zharmonizowanej w odniesieniu do tych wymogów i spełniony został również co najmniej jeden z następujących warunków:**
 - (i) wniosek ten nie został przyjęty przez żadną z europejskich organizacji normalizacyjnych;
 - (ii) Komisja zauważyła nadmierne opóźnienia w przyjmowaniu norm zharmonizowanych, o które wnioskowano;
 - (iii) europejska organizacja normalizacyjna przedstawiła normę, która nie jest w pełni zgodna z wnioskiem Komisji; lub

- c) Komisja zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 11 ust. 5 rozporządzenia (UE) nr 1025/2012, zdecydowała o utrzymaniu w mocy ograniczenia lub o wycofaniu odniesień do norm zharmonizowanych – lub ich części – którymi objęte są dane wymogi.

Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 61 ust. 3.

Na wczesnym etapie przygotowywania projektu aktu wykonawczego ustanawiającego wspólną specyfikację Komisja zbiera opinie odpowiednich organów lub grup ekspertów ustanowionych na mocy odpowiednich przepisów sektorowych Unii oraz należycie konsultuje się z wszystkimi odpowiednimi zainteresowanymi stronami. Na podstawie tych konsultacji Komisja przygotowuje projekt aktu wykonawczego.

2. **Domniemywa się, że praktyki zgodne ze wspólnymi specyfikacjami lub ich częściami są zgodne z wymogami określonymi w aktach delegowanych przyjętych na podstawie art. 54 ust. 2 lit. b) niniejszego rozporządzenia w zakresie, w jakim wymogi te są objęte tymi wspólnymi specyfikacjami lub ich częściami.**
3. **W przypadku gdy europejska organizacja normalizacyjna przyjmuje normę zharmonizowaną i proponuje Komisji opublikowanie odniesienia do niej w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej, Komisja ocenia normę zharmonizowaną zgodnie z rozporządzeniem 1025/2012. W przypadku opublikowania odniesienia do normy zharmonizowanej w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* Komisja uchyla akty wykonawcze, o których mowa w ust. 1, lub ich części, które obejmują te same wymogi, o których mowa w ust. 1.**

Rozdział IV

KODEKSY SIECI I WYTYCZNE

Artykuł 52

Przyjmowanie kodeksów sieci i wytycznych

1. Komisja może przyjmować akty wykonawcze lub delegowane zgodnie z uprawnieniami przewidzianymi w art. 53–56. Takie akty mogą być przyjmowane jako kodeksy sieci w oparciu o treść propozycji opracowanych przez ENTSO gazu lub ENNOH lub – w przypadku gdy tak przewidziano w wykazie priorytetów zgodnie z art. 53 ust. 3 – przez organizację OSD UE [...] zgodnie z procedurą określoną w art. [...] 53–55, albo jako wytyczne zgodnie z procedurą określoną w art. 56.
 2. Kodeksy sieci i wytyczne:
 - a) [...] zapewniają minimalny stopień harmonizacji niezbędny do osiągnięcia celów niniejszego rozporządzenia;
 - b) uwzględniają, w stosownych przypadkach, specyfikę regionalną; **oraz**
 - c) nie wykraczają poza to, co jest konieczne do osiągnięcia celów określonych w lit. a);
[...]
- [...]

Ustanawianie kodeksów sieci dotyczących gazu ziemnego

1. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych dotyczących ustanowienia kodeksów sieci w następujących obszarach:
 - a) zasady wymiany danych i rozliczeń wdrażające art. 21 i 22 [przekształconej dyrektywy w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) xxx] dotyczące interoperacyjności i wymiany danych oraz zharmonizowane zasady eksploatacji systemów przesyłowych gazu, platformy rezerwacyjne zdolności i procesy informatyczne istotne dla funkcjonowania rynku wewnętrznego
 - b) przepisy dotyczące interoperacyjności systemu gazu ziemnego, wdrażające art. 9, **35 i 40** [...] [przekształconej dyrektywy w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) xxx], w tym kwestii umów dotyczących wzajemnych połączeń, przepisów dotyczących sterowania przepływem i zasad pomiaru ilości i jakości gazu, przepisów dotyczących kontroli i pomiaru przepływu gazu w odniesieniu do ilości i jakości gazu, zasad alokacji i dopasowywania, wspólnych zestawów jednostek, wymiany danych, jakości gazu, w tym przepisów dotyczących zarządzania ograniczeniami transgranicznymi wynikającymi z różnic w jakości gazu lub ze względu na różnice w praktykach w zakresie nawaniania lub ze względu na różnice w ilości domieszanego wodoru w systemie gazu ziemnego, analizy kosztów i korzyści związane z usunięciem transgranicznych ograniczeń przepływu, klasyfikacja wg liczby Wobbego, środki łagodzące, minimalne poziomy akceptacji parametrów jakości gazu istotnych dla zapewnienia niezakłóconego transgranicznego przepływu biometanu (np. zawartości tlenu), krótko- i długoterminowe monitorowanie jakości gazu, dostarczanie informacji i współpraca między odpowiednimi uczestnikami rynku, sprawozdawczość na temat jakości gazu, przejrzystość, procedury komunikacji, w tym w przypadku wyjątkowych zdarzeń;

- c) zasady alokacji zdolności przesyłowych i zarządzania ograniczeniami przesyłowymi wdrażające art. 27[...] [przekształconej dyrektywy w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) xxx] oraz art. 7–10 niniejszego rozporządzenia, w tym zasady dotyczące współpracy w zakresie procedur utrzymania i wyznaczania zdolności przesyłowych mające wpływ na alokację zdolności, standaryzację produktów i jednostek zdolności wytwórczych, w tym sprzedaż wiązaną, metodę alokacji, w tym algorytmy aukcji, kolejność i procedurę w odniesieniu do zdolności istniejącej, przyrostowej, ciągłej i przerywanej, platformy rezerwowania zdolności, systemy nadmiernej subskrypcji i wykupu zdolności, krótkoterminowe i długoterminowe systemy „wykorzystaj lub strać” lub wszelkie inne systemy zarządzania ograniczeniami przesyłowymi, które zapobiegają akumulacji rezerw zdolności;
- d) zasady bilansowania, w tym związane z siecią zasady dotyczące procedury nominacji, przepisy dotyczące opłat za niezbilansowanie oraz zasady bilansowania operacyjnego między systemami operatorów systemów przesyłowych wdrażające art. 35 ust. 5 [przekształconej dyrektywy w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) xxx] i art. 7–10 niniejszego rozporządzenia, w tym związane z siecią zasady dotyczące procedur nominacji, opłat za niezbilansowanie, procesów rozliczeniowych związanych z dobową opłatą za niezbilansowanie i bilansowanie operacyjne między sieciami operatorów systemów przesyłowych;
- e) przepisy dotyczące zharmonizowanych struktur taryf przesyłowych wdrażające art. 72 ust. 7 [przekształconej dyrektywy w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) xxx] i art. 15–16 niniejszego rozporządzenia[...], w tym przepisy dotyczące stosowania metody wyznaczania ceny referencyjnej, związanych z nimi wymogów w zakresie konsultacji i publikacji, w **tym w odniesieniu do dozwolonych i docelowych przychodów**, a także obliczania cen bazowych standardowych produktów z zakresu zdolności, rabatów na LNG i magazynowanie, [...]procedur wprowadzania rabatów w odniesieniu do gazów odnawialnych i niskoemisyjnych[...].

Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 61 ust. 3.

2. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 63 w **celu uzupełnienia niniejszego rozporządzenia**, dotyczących ustanowienia kodeksów sieci w następujących obszarach:
- a) zasady bezpieczeństwa i niezawodności sieci, w tym zasady dotyczące bezpieczeństwa operacyjnego sieci, jak również zasady niezawodności zapewniające jakość usług sieci;
 - b) zasady przyłączenia do sieci, w tym przepisy dotyczące przyłączania instalacji do produkcji gazu ze źródeł odnawialnych i niskoemisyjnych, procedury składania wniosków o przyłączenie;
 - c) procedury operacyjne w sytuacjach nadzwyczajnych, w tym plany obrony systemu przed zagrożeniami, plany odbudowy systemu, interakcje na rynku, narzędzia i ułatwienia wymiany informacji i komunikacji [...];
 - d) zasady dotyczące wymiany handlowej w odniesieniu do technicznej i eksploatacyjnej organizacji usług dostępu do sieci i bilansowania systemu;
 - e) efektywność energetyczna sieci gazowych i ich komponentów, a także efektywność energetyczna w odniesieniu do planowania sieci i inwestycji umożliwiających najbardziej efektywnie energetycznie rozwiązanie z perspektywy systemu;
 - f) aspekty cyberbezpieczeństwa w transgranicznych przepływach energii elektrycznej, w tym zasady dotyczące wspólnych wymogów minimalnych, planowania, monitorowania, sprawozdawczości i zarządzania kryzysowego.
3. Po konsultacji z ACER, ENTSO gazu, ENNOH, organizacją OSD UE i z innymi właściwymi zainteresowanymi stronami Komisja ustanawia co trzy lata wykaz priorytetów, wskazując obszary określone w ust. 1 i 2, które należy uwzględnić przy opracowywaniu kodeksów sieci. Jeżeli przedmiot kodeksu sieci jest bezpośrednio związany z pracą systemu dystrybucyjnego, lecz zasadniczo nie ma znaczenia dla systemu przesyłowego, Komisja może zobowiązać organizację OSD UE, we współpracy z ENTSO gazu, do zwołania komitetu redakcyjnego i przedłożenia ACER propozycji kodeksu sieci.

4. Komisja zwraca się do ACER o przedłożenie jej w rozsądnym terminie, nieprzekraczającym sześciu miesięcy od otrzymania wniosku Komisji, niewiązanych wytycznych ramowych określających jasne i obiektywne zasady opracowywania kodeksów sieci odnoszących się do obszarów określonych w wykazie priorytetów. Wniosek Komisji może obejmować warunki, które mają zostać uregulowane w wytycznych ramowych. Każda wytyczna ramowa przyczynia się do integracji rynku, niedyskryminacji, skutecznej konkurencji i sprawnego funkcjonowania rynku. Na uzasadniony wniosek ACER Komisja może przedłużyć termin przedłożenia wytycznych.
5. ACER konsultuje się z ENTSO gazu, [...] organizacją OSD UE oraz z innymi właściwymi zainteresowanymi stronami w sprawie wytycznych ramowych w okresie nie krótszym niż dwa miesiące, w sposób otwarty i przejrzysty.
6. Na wystosowane na podstawie ust. 4 wezwanie Komisji, ACER przedkłada jej niewiążące wytyczne ramowe.
7. Jeżeli Komisja uzna, że wytyczne ramowe nie przyczyniają się do integracji rynku, niedyskryminacji, skutecznej konkurencji i sprawnego funkcjonowania rynku, może się zwrócić do ACER o przegląd wytycznych ramowych w rozsądnym terminie i o ponowne ich przedłożenie Komisji.
8. Jeżeli ACER nie przedłoży wytycznych ramowych lub nie przedłoży ich ponownie w terminie wyznaczonym przez Komisję zgodnie z ust. 4 lub 7, Komisja opracowuje dany projekt wytycznych ramowych.
9. Komisja zwraca się do ENTSO gazu lub – jeżeli tak przewidziano w wykazie priorytetów, o którym mowa w ust. 3 – do organizacji OSD UE we współpracy z ENTSO gazu o przedłożenie ACER, w rozsądnym terminie, nieprzekraczającym 12 miesięcy od otrzymania wniosku Komisji, propozycji kodeksu sieci zgodnie z odpowiednimi wytycznymi ramowymi.

10. ENTSO gazu lub – w przypadku gdy tak przewidziano w wykazie priorytetów, o którym mowa w ust. 3 – organizacja OSD UE, we współpracy z ENTSO gazu, zwołuje komitet redakcyjny, aby uzyskać wsparcie w procesie opracowywania kodeksu sieci. W skład komitetu redakcyjnego wchodzi przedstawiciele ACER, ENTSO gazu, [...] w stosownych przypadkach organizacji OSD UE, a także ograniczona liczba głównych zainteresowanych stron, na które ma to wpływ. ENTSO gazu lub – w przypadku gdy tak przewidziano w wykazie priorytetów, o którym mowa w ust. 3 – organizacja OSD UE, we współpracy z ENTSO gazu, opracowuje propozycje kodeksów sieci w obszarach, o których mowa w ust. 1 i 2, na wniosek Komisji zgodnie z ust. 9.
11. ACER weryfikuje proponowany kodeks sieci, aby zapewnić jego zgodność z odpowiednimi wytycznymi ramowymi i przyczynianie się do integracji rynku, niedyskryminacji, skutecznej konkurencji oraz sprawnego funkcjonowania rynku, oraz przedkłada zweryfikowany kodeks sieci Komisji w terminie sześciu miesięcy od otrzymania propozycji. W projekcie przedłożonym Komisji ACER uwzględnia uwagi przekazane przez wszystkie zaangażowane strony w trakcie prac nad propozycją, którymi kieruje ENTSO gazu lub organizacja OSD UE, oraz konsultuje się z właściwymi zainteresowanymi stronami w sprawie wersji kodeksu sieci, która ma zostać przedłożona Komisji.
12. W przypadku gdy ENTSO gazu lub organizacja OSD UE nie opracowały kodeksu sieci w terminie określonym przez Komisję zgodnie z ust. 9, Komisja może zwrócić się do ACER o przygotowanie projektu kodeksu sieci w oparciu o odpowiednie wytyczne ramowe. ACER może rozpocząć dalsze konsultacje. ACER przedkłada Komisji projekt kodeksu sieci przygotowany zgodnie z niniejszym ustępem i może zalecić jego przyjęcie.
13. W przypadku gdy ENTSO gazu lub organizacja OSD UE nie opracowały kodeksu sieci, lub ACER nie opracowała projektu kodeksu sieci, o którym mowa w ust. 12, lub na podstawie propozycji ACER zgodnie z ust. 11, Komisja może z własnej inicjatywy przyjąć przynajmniej jeden kodeks sieci w obszarach wymienionych w ust. 1 i 2.

14. W przypadku gdy Komisja proponuje przyjęcie kodeksu sieci z własnej inicjatywy, konsultuje się w sprawie projektu kodeksu sieci z ACER, ENTSO gazu i ze wszystkimi właściwymi zainteresowanymi stronami przez okres przynajmniej dwóch miesięcy.
15. Niniejszy artykuł pozostaje bez uszczerbku dla prawa Komisji do przyjmowania i zmiany wytycznych zgodnie z art. 56. Pozostaje on bez uszczerbku dla możliwości opracowywania przez ENTSO gazu niewiążących wytycznych w obszarach określonych w ust. 1 i 2, w przypadku gdy takie wytyczne nie obejmują obszarów, których dotyczy wniosek skierowany do ENTSO gazu przez Komisję. ENTSO gazu przedkłada wszelkie takie wytyczne ACER do zaopiniowania oraz należycie uwzględnia tę opinię.

Artykuł 54

Ustanawianie kodeksów sieci dotyczących wodoru

1. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów wykonawczych w celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszego rozporządzenia przez ustanowienie kodeksów sieci w obszarze przepisów dotyczących przejrzystości wdrażających art. 48 niniejszego rozporządzenia, w tym dalszych szczegółowych danych dotyczących treści, częstotliwości i formy przekazywania informacji przez operatorów sieci wodorowych oraz wdrażających pkt 4 załącznika I do niniejszego rozporządzenia, w tym szczegółowych informacji na temat formatu i treści informacji niezbędnych użytkownikom sieci do skutecznego dostępu do sieci, informacji, które mają być publikowane w odpowiednich punktach, szczegółowych informacji dotyczących harmonogramów.

Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 61 ust. 2.

2. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 63 w celu uzupełnienia [...] niniejszego rozporządzenia, dotyczących ustanowienia kodeksów sieci w następujących obszarach:
- a) efektywność energetyczna sieci wodorowych i ich komponentów, a także efektywność energetyczna w odniesieniu do planowania sieci i inwestycji umożliwiających najbardziej efektywne energetycznie rozwiązanie z perspektywy systemu;
 - b) przepisy dotyczące interoperacyjności sieci wodorowej, w tym w zakresie umów dotyczących wzajemnych połączeń, jednostek, wymiany danych, przejrzystości, komunikacji, przepisów odnośnie do informacji i współpracy między odpowiednimi uczestnikami rynku, a także jakości wodoru, w tym wspólnych specyfikacji w **punktach połączeń międzysystemowych** i normalizacji, nawaniania, analiz kosztów i korzyści służących usunięciu ograniczeń w przepływie transgranicznym wynikających z różnic w jakości wodoru oraz sprawozdawczości w zakresie jakości wodoru;
 - c) przepisy dotyczące systemu rekompensat finansowych w odniesieniu do transgranicznej infrastruktury wodorowej;

- d) zasady alokacji zdolności i zarządzania ograniczeniami przesyłowymi, w tym zasady współpracy w zakresie procedur utrzymania i wyznaczania zdolności przesyłowych mające wpływ na alokację zdolności, standaryzację produktów i jednostek z zakresu zdolności, w tym sprzedaż wiązaną, metodę alokacji, w tym algorytmy aukcji, kolejność i procedurę w odniesieniu do zdolności istniejącej, przyrostowej, ciągłej i przerywanej, platformy rezerwowania zdolności, systemy nadmiernej subskrypcji i wykupu zdolności, krótkoterminowe i długoterminowe systemy „wykorzystaj lub strać” lub wszelkie inne systemy zarządzania ograniczeniami przesyłowymi, które zapobiegają akumulacji rezerw zdolności;
- e) zasady dotyczące zharmonizowanych struktur taryf za dostęp do sieci wodorowej, w tym **taryf w punktach połączeń międzysystemowych**, zasady stosowania metody wyznaczania ceny referencyjnej, związane z nimi wymogi w zakresie konsultacji i publikacji, w **tym w odniesieniu do dozwolonych i docelowych przychodów**, a także obliczania cen wywoławczych standardowych produktów z zakresu zdolności i dozwolonych przychodów;
- f) zasady określania wartości aktywów przeniesionych i specjalnej opłaty;
- g) zasady bilansowania, w tym związane z siecią zasady dotyczące procedury nominacji, przepisy dotyczące opłat za niezbilansowanie oraz zasady bilansowania operacyjnego między sieciami operatorów sieci wodorowych, w tym związane z siecią zasady dotyczące procedur nominacji, opłat za niezbilansowanie, procesów rozliczeniowych związanych z dobową opłatą za niezbilansowanie i bilansowanie operacyjne między sieciami operatorów systemów przesyłowych;
- h) aspekty cyberbezpieczeństwa w transgranicznych przepływach wodoru, w tym zasady dotyczące wspólnych wymogów minimalnych, planowania, monitorowania, sprawozdawczości i zarządzania kryzysowego.

3. Po konsultacji z ACER, ENNOH [...] i z innymi właściwymi zainteresowanymi stronami Komisja ustanawia co trzy lata wykaz priorytetów ustalający obszary określone w ust. 1 i 2, które należy uwzględnić przy opracowywaniu kodeksów sieci. **Komisja ustanawia wykaz pierwszych priorytetów w zakresie opracowywania kodeksów sieci wodorowych rok po ustanowieniu ENNOH, jak określono w art. 40 niniejszego rozporządzenia.**
4. Komisja zwraca się do ACER o przedłożenie jej w rozsądnym terminie, nieprzekraczającym sześciu miesięcy od otrzymania wniosku Komisji, niewiążących wytycznych ramowych określających jasne i obiektywne zasady opracowywania kodeksów sieci odnoszących się do obszarów określonych w wykazie priorytetów. Wniosek Komisji może obejmować warunki, które mają być uregulowane w wytycznych ramowych. Każda wytyczna ramowa przyczynia się do integracji rynku, niedyskryminacji, skutecznej konkurencji i sprawnego funkcjonowania rynku. Na uzasadniony wniosek ACER Komisja może przedłużyć termin przedłożenia wytycznych.
5. ACER przeprowadza konsultacje z ENNOH[...] [...] oraz z innymi właściwymi zainteresowanymi stronami w sprawie wytycznych ramowych przez okres przynajmniej dwóch miesięcy, w otwarty i przejrzysty sposób.
6. Na wystosowane na podstawie ust. 4 wezwanie Komisji, ACER przedkłada jej niewiążące wytyczne ramowe.
7. Jeżeli Komisja uzna, że wytyczne ramowe nie przyczyniają się do integracji rynku, niedyskryminacji, skutecznej konkurencji i sprawnego funkcjonowania rynku, może się zwrócić do ACER o przegląd wytycznych ramowych w rozsądnym terminie i o ponowne ich przedłożenie Komisji.

8. Jeżeli ACER nie przedłoży wytycznych ramowych lub nie przedłoży ich ponownie w terminie wyznaczonym przez Komisję zgodnie z ust. 4 lub 6, Komisja opracowuje dany projekt wytycznych ramowych.
9. Komisja zwraca się do ENNOH o przedłożenie ACER, w rozsądnym terminie nieprzekraczającym 12 miesięcy od otrzymania wniosku Komisji, propozycji kodeksu sieci zgodnie z odpowiednimi wytycznymi ramowymi.
10. ENNOH zwołuje komitet redakcyjny, który ma wesprzeć ją w procesie opracowywania kodeksu sieci. W skład komitetu redakcyjnego wchodzi przedstawiciele ACER [...] oraz ograniczona liczba głównych zainteresowanych stron, na które ma to wpływ. [...] **ENNOH** opracowuje propozycje kodeksów sieci w obszarach, o których mowa w ust. 1 i 2.
11. ACER weryfikuje proponowany kodeks sieci, aby zapewnić jego zgodność z odpowiednimi wytycznymi ramowymi i przyczynianie się do integracji rynku, niedyskryminacji, skutecznej konkurencji oraz sprawnego funkcjonowania rynku, oraz przedkłada zweryfikowany kodeks sieci Komisji w terminie sześciu miesięcy od otrzymania propozycji. W projekcie kodeksu sieci ACER uwzględnia opinie przekazane przez wszystkie zaangażowane strony w trakcie prac nad propozycją pod kierunkiem [...] **ENNOH** oraz konsultuje się z właściwymi zainteresowanymi stronami w sprawie zweryfikowanej wersji, która ma zostać przedłożona Komisji.

12. W przypadku gdy ENNOH nie opracowała kodeksu sieci w terminie określonym przez Komisję zgodnie z ust. 9, Komisja może zwrócić się do ACER o przygotowanie projektu kodeksu sieci w oparciu o odpowiednie wytyczne ramowe. W trakcie przygotowywania projektu kodeksu sieci zgodnie z niniejszym ustępem ACER może rozpocząć dalsze konsultacje. ACER przedkłada Komisji projekt kodeksu sieci przygotowany zgodnie z niniejszym ustępem i może zalecić jego przyjęcie.
13. W przypadku gdy [...] **ENNOH** nie opracuje kodeksu sieci lub ACER nie opracuje projektu kodeksu sieci, o którym mowa w ust. 12, Komisja może, z własnej inicjatywy lub na wniosek ACER zgodnie z ust. 11, przyjąć przynajmniej jeden kodeks sieci w obszarach wymienionych w ust. 1 i 2.
14. W przypadku gdy Komisja proponuje przyjęcie kodeksu sieci z własnej inicjatywy, konsultuje się w sprawie projektu kodeksu sieci z ACER, ENNOH [...] i ze wszystkimi właściwymi zainteresowanymi stronami przez okres nie krótszy niż dwa miesiące.
15. Niniejszy artykuł pozostaje bez uszczerbku dla prawa Komisji do przyjmowania i zmiany wytycznych zgodnie z art. 56. Pozostaje on bez uszczerbku dla możliwości opracowywania przez ENNOH niewiążących wytycznych w obszarach określonych w ust. 1 i 2, w przypadku gdy takie wytyczne nie obejmują obszarów, których dotyczy wniosek skierowany do ENNOH przez Komisję. ENNOH przedkłada wszelkie takie wytyczne ACER do zaopiniowania oraz należycie uwzględnia tę opinię.

Artykuł 55

Zmiany w kodeksach sieci

1. Komisja jest uprawniona do zmiany kodeksów sieci w obszarach wymienionych w art. 53 ust. 1 i 2 oraz w art. 54 ust. 1 i 2 zgodnie z odpowiednią procedurą określoną w tych artykułach.
2. Strony, które mogą mieć interes w związku z którymkolwiek kodeksem sieci przyjętym zgodnie z art. 52–55 w tym: ENTSO gazu, [...] **ENNOH**, organizacja OSD UE, organy regulacyjne, operatorzy systemów dystrybucyjnych, operatorzy systemów przesyłowych, użytkownicy systemu i konsumenci, mogą przedkładać ACER projekty zmian do tego kodeksu sieci. ACER może również proponować zmiany z własnej inicjatywy.
3. ACER może przedłożyć Komisji uzasadnione propozycje zmian, wyjaśniając, w jaki sposób takie wnioski są zgodne z celami kodeksów sieci określonymi w art. 52 niniejszego rozporządzenia. W przypadku gdy uzna propozycję zmian za dopuszczalną, a także w przypadku zmian proponowanych z własnej inicjatywy, ACER konsultuje się ze wszystkimi zainteresowanymi stronami zgodnie z art. 14 rozporządzenia (UE) 2019/942.

Artykuł 56

Wytyczne

1. Komisja jest uprawniona do przyjmowania wiążących wytycznych w obszarach wymienionych w niniejszym artykule.
2. Komisja jest uprawniona do przyjmowania wytycznych w obszarach, w których takie akty mogłyby być również opracowane w ramach procedury opracowywania kodeksów sieci zgodnie z art. 53 i 54. Te wytyczne przyjmuje się w drodze aktów delegowanych lub aktów wykonawczych, w zależności od odpowiednich uprawnień przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu.
3. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 63 w **celu** uzupełnienia[...] niniejszego rozporządzenia, dotyczących ustanowienia wytycznych w następujących obszarach:
 - a) szczegóły dotyczące usług związanych z dostępem stron trzecich, w tym charakter, czas trwania i inne wymogi dotyczące tych usług zgodnie z art. 5–7;
 - b) szczegóły dotyczące zasad będących podstawą mechanizmu alokacji zdolności oraz stosowania procedur zarządzania ograniczeniami w przypadku ograniczeń kontraktowych, zgodnie z art. 9 i 10;
 - c) szczegóły dotyczące dostarczania informacji i określenia informacji technicznych potrzebnych użytkownikom sieci do uzyskania skutecznego dostępu do systemu oraz określenia wszystkich odpowiednich punktów w celu spełnienia wymogów w zakresie przejrzystości, w tym informacji, które mają zostać podane do wiadomości publicznej dla wszystkich odpowiednich punktów, a także harmonogramu publikowania tych informacji, zgodnie z art. 30 i 31;

- d) szczegóły dotyczące metod kalkulacji taryf związanych z transgranicznym handlem gazem ziemnym, zgodnie z art. 15 i 16 niniejszego rozporządzenia;
 - e) szczegóły dotyczące obszarów wymienionych w art. 23 ust. 6.
4. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 63 w celu zmiany wytycznych określonych w załączniku I do niniejszego rozporządzenia z **myślą o określeniu:**
- a) **szczegółów informacji, które należy mają zostać opublikowane, na temat metody stosowanej do ustalania regulowanych przychodów operatora systemu przesyłowego, zgodnie z art. 30 i 31;**
 - b) **szczegółów zasad dotyczących mechanizmów alokacji zdolności i procedur zarządzania ograniczeniami – w ramach wdrażania art. 9 i 10;**
 - c) **szczegółów informacji technicznych potrzebnych użytkownikom sieci do uzyskania efektywnego dostępu do systemu gazu ziemnego – w ramach wdrażania art. 30 ust. 1;**
 - d) **szczegółów definicji wszystkich istotnych punktów, informacji, które mają zostać opublikowane, i harmonogramu wymogów przejrzystości – w ramach wdrażania art. 30;**
 - e) **szczegółów formatu i treści informacji technicznych dotyczących dostępu do sieci, które mają zostać opublikowane przez operatorów sieci wodorowych – w ramach wdrażania art. 48.**
5. [...] Zmieniając wytyczne, Komisja konsultuje się z:
- a) ACER, ENTSO gazu[...] [...], organizacją OSD UE oraz, w stosownych przypadkach, z innymi zainteresowanymi stronami – **w odniesieniu do wytycznych dotyczących gazu ziemnego;**
 - b) ACER, ENNOH oraz, w stosownych przypadkach, z innymi zainteresowanymi stronami – **w odniesieniu do wytycznych dotyczących wodoru.**

Artykuł 57

Prawo państw członkowskich do wprowadzania bardziej szczegółowych środków

Niniejsze rozporządzenie pozostaje bez uszczerbku dla praw państw członkowskich do utrzymania lub wprowadzenia środków zawierających przepisy bardziej szczegółowe niż te określone w niniejszym rozporządzeniu, w wytycznych, o których mowa w art. 56, lub w kodeksach sieci, o których mowa w art. 52–55, pod warunkiem że środki te są zgodne z prawem Unii.

Artykuł [...]58

Dostarczanie informacji oraz poufność

1. Państwa członkowskie oraz organy regulacyjne dostarczają Komisji, na wniosek, informacje niezbędne do celów egzekwowania niniejszego rozporządzenia, w tym wytyczne i kodeksy sieci przyjęte na mocy niniejszego rozporządzenia.
2. Komisja ustala rozsądny termin, w jakim należy dostarczać informacje, uwzględniając stopień złożoności i pilności wymaganych informacji.
3. Jeżeli państwo członkowskie lub organ regulacyjny, którego to dotyczy, nie przekazał informacji w ustalonym przez Komisję terminie, Komisja może zwrócić się o wszelkie informacje niezbędne do celów egzekwowania niniejszego rozporządzenia bezpośrednio do przedsiębiorstw, których to dotyczy.

Wysyłając przedsiębiorstwu wniosek o udzielenie informacji, Komisja przesyła równocześnie kopię tego wniosku do **państwa członkowskiego i organu** regulacyjnego [...] państwa członkowskiego, na którego terytorium znajduje się siedziba przedsiębiorstwa.

4. W swoim wniosku o udzielenie informacji Komisja określa jego podstawę prawną, termin, w jakim informacja ma zostać dostarczona, jego cel, w **tym uzasadnione powody wskazujące, w jaki sposób żądane informacje są niezbędne do celów określonych w ust. 1**, jak również sankcje przewidziane w art. 59 ust. 2 za dostarczenie informacji nieprawidłowych, niekompletnych lub wprowadzających w błąd.
5. Informacji, o których udzielenie się zwrócono, dostarczają właściciele przedsiębiorstwa lub ich przedstawiciele, a w przypadku osób prawnych, osoby fizyczne uprawnione do reprezentowania przedsiębiorstwa zgodnie z prawem lub ich statutem. W przypadku gdy do dostarczenia informacji w imieniu ich klienta upoważnieni są prawnicy, klient ponosi w pełni odpowiedzialność w przypadku gdy dostarczone informacje są nieprawdziwe, niepełne lub wprowadzają w błąd.
6. W przypadku gdy przedsiębiorstwo nie przekaze informacji, o których udzielenie się zwrócono, w wyznaczonym przez Komisję terminie lub dostarczy niepełnych informacji, Komisja może wymagać przekazania tych informacji w drodze decyzji. W decyzji tej określa się wymagane informacje oraz wskazuje odpowiedni termin, w jakim informacje mają zostać dostarczone. Decyzja ta informuje o sankcjach przewidzianych w art. 59 ust. 2. Zawiera ona również informacje o prawie do kontroli tej decyzji przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

Komisja wysyła równocześnie kopię swojej decyzji do **państwa członkowskiego i organu regulacyjnego** [...] państwa członkowskiego, na którego terytorium znajduje się miejsce zamieszkania osoby lub siedziba przedsiębiorstwa.

7. Informacje, o których mowa w ust. 1 i 2, wykorzystuje się jedynie do celów egzekwowania niniejszego rozporządzenia.

Komisja nie ujawnia informacji, które uzyskano zgodnie z niniejszym rozporządzeniem w przypadku, gdy informacje te są objęte tajemnicą zawodową.

Sankcje

1. Państwa członkowskie ustanawiają przepisy dotyczące sankcji mających zastosowanie w przypadku naruszeń niniejszego rozporządzenia, kodeksów sieci i wytycznych przyjętych na podstawie art. 52–56 i wytycznych określonych w załączniku I do niniejszego rozporządzenia oraz podejmują wszelkie niezbędne środki w celu zapewnienia ich wykonywania. Przewidziane sankcje muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające. Państwa członkowskie niezwłocznie powiadamiają Komisję o tych przepisach i środkach, a także powiadamiają ją niezwłocznie o wszelkich późniejszych zmianach, które ich dotyczą.
2. Komisja może w drodze decyzji nałożyć na przedsiębiorstwa grzywnę nieprzekraczającą 1 % wartości całkowitego obrotu w poprzedzającym roku obrotowym, w przypadku gdy przedsiębiorstwa te umyślnie lub poprzez zaniechanie, w odpowiedzi na wniosek przesłany zgodnie z art. 58 ust. 4, dostarczyły nieprawdziwe, niepełne lub wprowadzające w błąd informacje, lub nie dostarczyły informacji w terminie ustalonym w decyzji podjętej zgodnie z art. 58 ust. 6 akapit pierwszy. Przy ustalaniu wysokości grzywny Komisja uwzględnia powagę naruszenia wymogów, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu.
3. Sankcje przewidziane zgodnie z ust. 1 oraz wszelkie decyzje podejmowane zgodnie z ust. 2 nie mogą mieć charakteru karnoprawnego.

Rozdział V

Przepisy końcowe

Artykuł 60

Nowa infrastruktura gazu ziemnego i wodoru

1. Istotna nowa infrastruktura gazu ziemnego, tj. połączenia wzajemne, instalacje LNG i instalacje magazynowe, mogą na wniosek zostać zwolnione na czas określony ze stosowania przepisów niniejszego rozporządzenia, jak również art. 28, art. 27 **ust. 1**, art. 29, art. 54 i art. 72 ust. 7 i 9 oraz art. 73 ust. 1 [przekształconej dyrektywy w sprawie gazu]. Istotna nowa infrastruktura wodorowa, tj. połączenia wzajemne, terminale wodorowe i podziemne instalacje magazynowania wodoru, mogą na wniosek zostać zwolnione na czas określony ze **stosowania** [...] art. 62, 31, 32, 33 [przekształconej dyrektywy w sprawie gazu] oraz art. 15 niniejszego rozporządzenia. Zastosowanie mają następujące warunki:
 - a) inwestycja zwiększa konkurencję w zakresie dostaw gazu lub dostaw wodoru i zwiększa bezpieczeństwo dostaw;
 - b) inwestycja przyczynia się do obniżenia emisyjności;
 - c) poziom ryzyka związanego z inwestycją jest taki, że inwestycja nie miałaby miejsca bez zastosowania odstępstwa;
 - d) infrastruktura jest własnością osoby fizycznej lub prawnej, odrębnej – przynajmniej w zakresie formy prawnej – od operatorów systemów, w których systemach ta infrastruktura ma zostać zbudowana;

- e) na użytkowników tej infrastruktury nałożone są opłaty; oraz
- f) zwolnienie nie może mieć szkodliwego wpływu na konkurencję na odpowiednich rynkach, na które inwestycja może mieć wpływ, na skuteczne funkcjonowanie rynku wewnętrznego gazu, na skuteczne funkcjonowanie danych systemów podlegających regulacji, na obniżenie emisyjności ani na bezpieczeństwo dostaw gazu ziemnego w Unii.

Warunki te [...] ocenia się z uwzględnieniem zasady solidarności energetycznej. **Właściwe** o[...]rgany krajowe [...] uwzględniają sytuację w innym dotkniętym państwie członkowskim i wyważają ewentualne negatywne skutki z korzystnymi skutkami na jego terytorium.

- 2. Zwolnienie przewidziane w ust. 1 ma zastosowanie również w przypadku znacznego wzrostu zdolności istniejącej infrastruktury i zmian tej infrastruktury umożliwiających rozwój nowych źródeł dostaw gazów odnawialnych i niskoemisyjnych.
- 3. Organ regulacyjny może, indywidualnie dla każdego przypadku, podjąć decyzję o zwolnieniu, o którym mowa w ust. 1 i 2.

Przed przyjęciem decyzji o zwolnieniu organ regulacyjny lub, w stosownych przypadkach, inny właściwy organ tego państwa członkowskiego konsultuje się z:

- a) organami regulacyjnymi państw członkowskich, na których rynki nowa infrastruktura może wywierać wpływ; oraz
- b) odpowiednimi organami państw trzecich, w przypadku gdy dana infrastruktura jest połączona z siecią unijną objętą jurysdykcją państwa członkowskiego i rozpoczyna się lub kończy w państwie trzecim lub w państwach trzecich.

W przypadku gdy konsultowane organy państwa trzeciego nie odpowiedzą na zapytanie w rozsądnym czasie lub w ustalonym terminie nieprzekraczającym trzech miesięcy, organ regulacyjny, którego to dotyczy, może przyjąć konieczną decyzję.

4. W przypadku gdy dana infrastruktura znajduje się na terytorium więcej niż jednego państwa członkowskiego, ACER może przedłożyć opinię doradczą organom regulacyjnym państw członkowskich, których to dotyczy, w terminie dwóch miesięcy od daty otrzymania wniosku o zwolnienie przez ostatni z tych organów regulacyjnych. Opinia ta może zostać wykorzystana jako podstawa ich decyzji.

W przypadku gdy wszystkie organy regulacyjne, których to dotyczy, osiągnęły porozumienie w sprawie decyzji o zwolnieniu w terminie sześciu miesięcy od daty otrzymania wniosku o zwolnienie przez ostatni z organów regulacyjnych, informują one ACER o swojej decyzji. W przypadku gdy dana infrastruktura jest linią przesyłową między państwem członkowskim a państwem trzecim, organ regulacyjny lub, w stosownych przypadkach, inny właściwy organ państwa członkowskiego, w którym znajduje się pierwszy punkt połączenia międzysystemowego z siecią państw członkowskich, przed przyjęciem decyzji o zwolnieniu może konsultować się z odpowiednim organem tego państwa trzeciego w celu zapewnienia spójnego stosowania niniejszego rozporządzenia w odniesieniu do danej infrastruktury na terytorium i, w stosownych przypadkach, na morzu terytorialnym tego państwa członkowskiego. W przypadku gdy konsultowany organ państwa trzeciego nie odpowie na zapytanie w rozsądnym czasie lub w ustalonym terminie nieprzekraczającym trzech miesięcy, organ regulacyjny, którego to dotyczy, może przyjąć konieczną decyzję.

ACER wykonuje zadania powierzone organom regulacyjnym państw członkowskich, których to dotyczy, na mocy tego artykułu:

- a) w przypadku gdy wszystkie organy regulacyjne, których to dotyczy, nie zdołały osiągnąć porozumienia w terminie sześciu miesięcy od daty otrzymania wniosku o zwolnienie przez ostatni z tych organów regulacyjnych; lub
- b) na wspólny wniosek organów regulacyjnych, których to dotyczy.

Wszystkie organy regulacyjne, których to dotyczy, mogą wspólnie wystąpić z wnioskiem o przedłużenie terminu, o którym mowa w lit. a) akapit trzeci, o maksymalnie trzy miesiące.

- 5. Przed podjęciem decyzji ACER konsultuje się z odpowiednimi organami regulacyjnymi oraz z wnioskodawcami.
- 6. Zwolnienie może obejmować całość lub część zdolności nowej infrastruktury lub istniejącej infrastruktury o znacząco zwiększonej zdolności.

Przy podejmowaniu decyzji w sprawie zwolnienia należy zwrócić uwagę, indywidualnie dla każdego przypadku, na potrzebę nałożenia warunków dotyczących okresu obowiązywania zwolnienia i niedyskryminacyjnego dostępu do infrastruktury. W trakcie podejmowania decyzji w sprawie tych warunków uwzględnia się w szczególności dodatkową zdolność, która ma być zbudowana lub zmianę istniejącej zdolności, horyzont czasowy projektu oraz uwarunkowania krajowe.

Przed przyznaniem zwolnienia organ regulacyjny podejmuje decyzje w sprawie zasad i mechanizmów zarządzania i alokacji zdolności. Zgodnie z tymi zasadami wszyscy potencjalni użytkownicy infrastruktury są wzywani do zgłoszenia swojego zainteresowania zawieraniem umów dotyczących zdolności, zanim nastąpi alokacja zdolności dla nowej infrastruktury, w tym również alokacja na własny użytek. Organ regulacyjny wymaga, aby zasady dotyczące zarządzania ograniczeniami obejmowały obowiązek oferowania niewykorzystanej zdolności na rynku wtórnym, jak również wymaga, aby użytkownicy infrastruktury byli uprawnieni do handlu swoimi zakontraktowanymi zdolnościami na rynku wtórnym. W swojej ocenie kryteriów, o których mowa w ust. 1 lit. a), [...]c) i [...]f), organ regulacyjny uwzględnia wyniki procedury alokacji zdolności.

Decyzję w sprawie zwolnienia, w tym warunki, o których mowa w niniejszym ustępie akapit drugi, uzasadnia się należycie i publikuje.

7. Analizując, czy oczekuje się, że istotna nowa infrastruktura zwiększy bezpieczeństwo dostaw zgodnie z ust. 1 lit. a), właściwy organ rozważa, w jakim stopniu nowa infrastruktura ma poprawić wypełnianie przez państwa członkowskie ich obowiązków wynikających z rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1938¹⁴, zarówno na szczeblu regionalnym, jak i krajowym.
8. Państwa członkowskie mogą postanowić, że ich organ regulacyjny lub ACER przedkłada, w stosownych przypadkach, odpowiedniemu podmiotowi w państwie członkowskim, w celu uzyskania decyzji formalnej, swoją opinię w sprawie wniosku o zwolnienie. Opinię tę publikuje się wraz z decyzją.

¹⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1938 z dnia 25 października 2017 r. dotyczące środków zapewniających bezpieczeństwo dostaw gazu ziemnego i uchylające rozporządzenie (UE) nr 994/2010 (*Dz. U. L 280 z 28.10.2017, s. 1*).

9. Organ regulacyjny niezwłocznie przekazuje Komisji kopię każdego wniosku o zwolnienie z chwilą otrzymania go. Właściwy organ bezzwłocznie zgłasza Komisji [...] decyzję o zwolnieniu, wraz ze wszystkimi niezbędnymi informacjami. Informacje te mogą zostać przedłożone Komisji w formie podsumowania, umożliwiając jej ocenę [...] decyzji o zwolnieniu. Informacje zawierają w szczególności:
- a) szczegółowe powody, na podstawie których organ regulacyjny lub państwo członkowskie [...] **przyznało** zwolnienie **lub odmówiło** jego przyznania, wraz z odniesieniem do odpowiedniej litery lub liter ust. 1, na których oparta jest ta [...] decyzja, w tym również informacje finansowe uzasadniające potrzebę zastosowania zwolnienia;
 - b) przeprowadzone analizy wpływu na konkurencję i skuteczne funkcjonowanie rynku wewnętrznego powodowanego przyznaniem zwolnienia;
 - c) powody okresu trwania zwolnienia i wielkości udziału całkowitej zdolności danej infrastruktury, na którą przyznano [...] zwolnienie;
 - d) w przypadku [...] zwolnienia dotyczącego połączenia wzajemnego, wyniki konsultacji z zainteresowanymi organami regulacyjnymi;
 - e) wpływ infrastruktury na dywersyfikację dostaw.
10. W terminie 50 dni roboczych od następnego dnia po otrzymaniu powiadomienia zgodnie z ust. [...]9 Komisja może podjąć decyzję o zwróceniu się do organów powiadamiających, aby zmieniły lub cofnęły [...] **decyzję** o przyznaniu zwolnienia. Termin ten może zostać przedłużony o dodatkowe 50 dni roboczych, w przypadku gdy Komisja zwróci się o przekazanie dalszych informacji. Bieg tego dodatkowego terminu rozpoczyna się następnego dnia po otrzymaniu pełnych informacji. Początkowy termin może również zostać przedłużony za zgodą zarówno Komisji, jak i organów powiadamiających.

Zgłoszenie uważa się za cofnięte, w przypadku gdy informacje, o które wystąpiono, nie zostały dostarczone w terminie wyznaczonym we wniosku, o ile przed jego upływem nie został on przedłużony za zgodą zarówno Komisji, jak i organu regulacyjnego lub organ regulacyjny, w należycie uzasadnionym oświadczeniu, poinformował Komisję o tym, że uważa powiadomienie za kompletne.

Organ regulacyjny stosuje się do decyzji Komisji w sprawie zmiany [...] [...] decyzji o zwolnieniu w terminie miesiąca i odpowiednio informuje Komisję.

Komisja zachowuje poufność szczególnie chronionych informacji handlowych.

W przypadku gdy Komisja zatwierdzi [...] decyzję o zwolnieniu, zatwierdzenie to wygasa:

- a) po upływie dwóch lat od przyjęcia, w przypadku gdy budowa infrastruktury jeszcze się nie rozpoczęła,
- b) po upływie pięciu lat od przyjęcia, jeżeli infrastruktura nie zaczęła funkcjonować w tym okresie, chyba że Komisja uzna, że wszelkie opóźnienia wynikają z poważnych przeszkód niezależnych od osoby, której przyznano zwolnienie.

11. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 63 w celu **uzupełnienia niniejszego rozporządzenia poprzez ustanowienie** wytycznych dotyczących stosowania warunków określonych w ust. 1 niniejszego artykułu oraz procedur, zgodnie z którymi należy postępować do celów stosowania ust. 3, 6, 8 i 9 niniejszego artykułu.

Artykuł 61

Procedura komitetowa

1. Komisja jest wspierana przez [nazwa komitetu] ustanowiony na mocy art. 84 [przekształconej dyrektywy w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) **803 final**]. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 4 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
3. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

Artykuł 62

Odstępstwa

Niniejsze rozporządzenie nie ma zastosowania do systemów przesyłowych gazu ziemnego znajdujących się w państwach członkowskich — w okresie obowiązywania odstępstw przyznanych zgodnie z art. 80 [nowej dyrektywy w sprawie gazu].

Artykuł 63

Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjmowania aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.
2. Uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych, o których mowa w art. **13**, 16, 28, 53, 54, 56 i 60, powierza się Komisji na czas nieokreślony od dnia [data wejścia w życie].

3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. **13**, 16, 28, 53, 54, 56 i 60, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w późniejszym terminie określonym w tej decyzji. Nie wpływa ona na ważność już obowiązujących aktów delegowanych.
4. Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa.
5. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
6. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. **13**, 16, 28, 53, 54, 56 i 60 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

Artykuł 63a

Przegląd i sprawozdawczość

Do dnia 31 grudnia 2030 r. Komisja dokona przeglądu niniejszego rozporządzenia i w związku z tym przedłoży Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie, do którego w razie potrzeby dołączy odpowiednie wnioski ustawodawcze.

Artykuł 64

Zmiana w decyzji (UE) 2017/684

Obowiązki w zakresie powiadamiania dotyczące umów międzyrządowych w dziedzinie energii dotyczących gazu, określone w decyzji (UE) 2017/684, interpretuje się jako obejmujące umowy międzyrządowe dotyczące wodoru, w tym związków wodoru, takich jak amoniak i ciekłe organiczne nośniki wodoru.

Artykuł 65

Zmiany w rozporządzeniu (UE) 2019/942

W rozporządzeniu (UE) 2019/942 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) art. 2 lit. a) otrzymuje brzmienie:

„a) wydaje opinie i zalecenia skierowane do operatorów systemów przesyłowych, ENTSO energii elektrycznej, ENTSO gazu, **europejskiej sieci operatorów sieci wodorowych (ENNOH)**, organizacji OSD UE, regionalnych centrów koordynacyjnych, wyznaczonych operatorów rynku energii elektrycznej **oraz podmiotów utworzonych przez operatorów systemów przesyłowych gazu, operatorów systemów LNG, operatorów systemów magazynowych gazu lub magazynowania wodoru lub operatorów sieci wodorowych;**”;

- 2) art. 3 ust. 2 akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:

„Na wniosek ACER organy regulacyjne, ENTSO energii elektrycznej, ENTSO gazu, **ENNOH**, regionalne centra koordynacji, organizacja OSD UE, operatorzy systemów przesyłowych, **operatorzy sieci wodorowych**, wyznaczeni operatorzy rynku energii elektrycznej **oraz podmioty utworzone przez operatorów systemów przesyłowych gazu, operatorów systemów LNG, operatorów systemów magazynowych gazu lub magazynowania wodoru lub operatorów terminali wodorowych** udostępniają ACER informacje niezbędne do wykonywania zadań ACER wynikających z niniejszego rozporządzenia, chyba że ACER już wystąpiła z wnioskiem o udzielenie takich informacji i je otrzymała.”;

- 3) art. 4 ust. 1, art. 4 ust. 2, art. 4 ust. 3 lit. a) i b) otrzymują brzmienie:

„1. ACER przedstawia Komisji opinię w sprawie projektu statutow, wykazu członków oraz projektu regulaminu wewnętrznego ENTSO energii elektrycznej zgodnie z art. 29 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2019/943, ENTSO gazu zgodnie z art. 22 ust. 2 [rozporządzenia w sprawie gazu], **ENNOH zgodnie z art. 40 ust. 5 rozporządzenia [przekształconego rozporządzenia w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) 804]** oraz organizacji OSD UE zgodnie z art. 53 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2019/943 i **art. 37 ust. 4 [przekształconego rozporządzenia w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) 804]**.

2. ACER monitoruje wykonywanie zadań ENTSO energii elektrycznej zgodnie z art. 32 rozporządzenia (UE) 2019/943, ENTSO gazu zgodnie z art. 24 [**przekształconego rozporządzenia w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) 804]**, ENNOH zgodnie z art. 46 rozporządzenia [**przekształconego rozporządzenia w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) 804]** oraz organizacji OSD UE, jak określono w art. 55 rozporządzenia (UE) 2019/943 i art. 38 [**przekształconego rozporządzenia w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) 804]**.

3. ACER może przedstawiać opinie:

a) ENTSO energii elektrycznej, zgodnie z art. 30 ust. 1 lit. a) rozporządzenia (UE) 2019/943, ENTSO gazu, zgodnie z art. 23 ust. 2 **[przekształconego rozporządzenia w sprawie gazu w brzmieniu zaproponowanym w dokumencie COM(2021) [...]804]**, ENNOH zgodnie z art. XX rozporządzenia **[przekształconego rozporządzenia w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) 804]** – dotyczącą kodeksów sieci;

b) ENTSO energii elektrycznej, zgodnie z art. 32 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2019/943, ENTSO gazu, zgodnie z art. 24 ust. 2 **[przekształconego rozporządzenia w sprawie gazu w brzmieniu zaproponowanym w dokumencie COM(2021) 804]**, ENNOH, zgodnie z art. 43 ust. 2 **[przekształconego rozporządzenia w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) [...]804]** – dotyczącą projektu planu rozwoju sieci o zasięgu unijnym oraz innych odpowiednich dokumentów, o których mowa w art. 30 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2019/943, art. 23 ust. 3 i art. 42 ust. 1 **[przekształconego rozporządzenia w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) xxx]**, z uwzględnieniem celów, jakimi są niedyskryminacja, skuteczna konkurencja oraz sprawne i bezpieczne funkcjonowanie rynków wewnętrznych energii elektrycznej i gazu ziemnego;”;

4) art. 4 ust. 6, art. 4 ust. 7 i art. 4 ust. 8 otrzymują brzmienie:

„6. Właściwe organy regulacyjne prowadzą koordynację w celu wspólnego ustalenia, czy ma miejsce niewykonywanie przez [...] ENTSO energii elektrycznej, **ENTSO gazu, ENNOH, organizację OSD UE** lub regionalne centra koordynacji ich obowiązków wynikających z prawa Unii i podejmują odpowiednie działania zgodnie z art. 59 ust. 1 lit. c) i art. 62 ust. 1 lit. f) dyrektywy (UE) 2019/944 **lub art. 72 ust. 1 lit. e) [przekształconej dyrektywy w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) [...]803]**.

ACER, na wniosek co najmniej jednego organu regulacyjnego lub z własnej inicjatywy, wydaje uzasadnioną opinię, a także zalecenia dla ENTSO energii elektrycznej, **ENTSO gazu, europejskiej sieci operatorów sieci wodorowych**, organizacji OSD UE lub regionalnych centrów koordynacji dotyczące wykonywania przez nich ich obowiązków.

7. Jeżeli w uzasadnionej opinii ACER stwierdzono przypadek potencjalnego niewykonywania przez ENTSO energii elektrycznej, **ENTSO gazu, europejską sieć operatorów sieci wodorowych**, organizację OSD UE lub regionalne centrum koordynacji ich obowiązków, właściwe organy regulacyjne podejmują jednomyślnie skoordynowane decyzje stwierdzające, czy miało miejsce niewykonywanie odpowiednich obowiązków, oraz, w stosownych przypadkach, określającą, jakie środki mają zostać podjęte przez ENTSO energii elektrycznej, **ENTSO gazu, ENNOH**, organizację OSD UE lub regionalne centrum koordynacji w celu usunięcia niewykonywania obowiązków. Jeżeli organy regulacyjne nie zdołają podjąć jednomyślnie takich skoordynowanych decyzji w terminie czterech miesięcy od dnia otrzymania uzasadnionej opinii ACER, sprawę przekazuje się ACER celem podjęcia decyzji zgodnie z art. 6 ust. 10.

8. Jeżeli niewykonywanie obowiązków przez ENTSO energii elektrycznej, **ENTSO gazu, ENNOH**, organizację OSD UE lub regionalne centrum koordynacji, ustalone zgodnie z ust. 6 lub 7 niniejszego artykułu, nie zostanie usunięte w terminie trzech miesięcy, lub jeżeli organ regulacyjny państwa członkowskiego, w którym znajduje się siedziba podmiotu, nie podjął działań w celu zapewnienia zgodności, ACER wydaje zalecenie dla organu regulacyjnego do podjęcia działania zgodnie z art. 59 ust. 1 lit. c) oraz 62 ust. 1 lit. f) dyrektywy (UE) 2019/944 lub art. 74 ust. 1 lit. d) [przekształconej dyrektywy w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) xxx], w celu zapewnienia, aby ENTSO energii elektrycznej, **ENTSO gazu, ENNOH**, organizacja OSD UE lub regionalne centrum koordynacji wykonało swoje obowiązki oraz informuje Komisję.”;

5) art. 5 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. ACER uczestniczy w opracowywaniu kodeksów sieci zgodnie z art. 59 rozporządzenia (UE) 2019/943 oraz art. **53 i 54** [...] **[przekształconego [...] rozporządzenia w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) [...] 804]** [...], a także wytycznych zgodnie z art. 61 ust. 6 rozporządzenia (UE) 2019/943 oraz art. **56 ust. 5** **[przekształconego [...] rozporządzenia w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) [...] 804]**. ACER w szczególności:

- a) przedkłada Komisji niewiążące wytyczne ramowe, w przypadku gdy Komisja wystąpi do niego z takim wnioskiem zgodnie z art. 59 ust. 4 rozporządzenia (UE) 2019/943 lub art. **53 ust. 4 lub art. 54 ust. 4** [...] **[przekształconego [...] rozporządzenia w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) [...]804][...]**. ACER dokonuje przeglądu wytycznych ramowych i przedkłada je ponownie Komisji, w przypadku gdy wystąpi ona do niego z takim wnioskiem zgodnie z art. 59 ust. 7 rozporządzenia (UE) 2019/943 lub art. **53 ust. 7 lub art. 54 ust. 7** [...] **[przekształconego [...]rozporządzenia w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) [...]804][...]**;

[...]

b[...])dokonuje przeglądu kodeksu sieci zgodnie z art. 59 ust. 11 rozporządzenia (UE) 2019/943 lub [...] art. 53 ust. 11 lub art. 54 ust. 11 [...] [przekształconego [...]
rozporządzenia w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) [...]804][...]. Dokonując przeglądu, ACER uwzględnia uwagi przekazane przez wszystkie zaangażowane strony w trakcie prac nad zmienionym kodeksem sieci, którymi kieruje ENTSO energii elektrycznej, ENTSO gazu, ENNOH lub organizacja OSD UE, oraz przeprowadza formalne konsultacje z właściwymi zainteresowanymi stronami w sprawie wersji, która ma zostać przedłożona Komisji. W związku z tym ACER może, w stosownych przypadkach, wykorzystać komitet ustanowiony na podstawie kodeksów sieci. ACER przedstawia Komisji sprawozdanie na temat wyników konsultacji. Następnie ACER przedkłada Komisji zmieniony kodeks sieci zgodnie z art. 59 ust. 11 rozporządzenia (UE) 2019/943 lub [...] art. 53 ust. 11 lub art. 54 ust. 11 [...] [przekształconego [...]
[...]**rozporządzenia w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) [...]804][...].** Jeżeli ENTSO energii elektrycznej, ENTSO gazu, ENNOH lub organizacja OSD UE nie opracowały kodeksu sieci, ACER przygotowuje i przedkłada projekt kodeksu sieci Komisji, w przypadku gdy Komisja wystąpi do niej z takim wnioskiem zgodnie z art. 59 ust. 12 rozporządzenia (UE) 2019/943 lub art. 53 ust. 12 lub art. 54 ust. 12 [...] [przekształconego [...]
rozporządzenia w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) [...]804][...];

- c[...]) przedstawia Komisji należycie uzasadnioną opinię, zgodnie z art. 32 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2019/943 lub art. **24 ust. 1 lub art. 46 ust. 2 [...]** **[przekształconego [...] rozporządzenia w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) [...]804][...]**, w przypadku gdy ENTSO energii elektrycznej, ENTSO gazu, ENNOH lub organizacja OSD UE nie wdrożyły kodeksu sieci opracowanego zgodnie z [...] art. 30 ust. 1 **lit. a)** rozporządzenia (UE) 2019/943 lub art. **23 ust. 1 lub art. 42 ust. 1 lit. a) [...]** **[przekształconego [...] rozporządzenia w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) [...]804][...]** lub kodeksu sieci ustanowionego zgodnie z art. 59 ust. 3–12 rozporządzenia (UE) 2019/943 **lub[...] art. 53 ust. 3–12 lub art. 54 ust. 3–12 [...]** **[przekształconego [...] rozporządzenia w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) [...]804][...]**, który nie został jednak przyjęty przez Komisję zgodnie z art. 59 ust. 13 rozporządzenia (UE) 2019/943 **lub[...] art. 53 ust. 13 lub art. 54 ust. 13 [...]** **[przekształconego [...] rozporządzenia w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) [...]804][...]**;
- d[...]) monitoruje i analizuje wdrażanie kodeksów sieci przyjętych przez Komisję zgodnie z art. 59 rozporządzenia (UE) 2019/943 i art. **53 i 54 [...]** **[przekształconego [...] rozporządzenia w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) [...]804][...]** oraz wytycznych przyjętych zgodnie z art. 61 rozporządzenia (UE) 2019/943 **oraz art. 56 [przekształconego [...] rozporządzenia w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) [...]804]**, ich wpływ na harmonizację mających zastosowanie przepisów mających na celu ułatwianie integracji rynku, a także na niedyskryminację, skuteczną konkurencję oraz sprawne funkcjonowanie rynku, oraz przedkłada sprawozdanie Komisji.”;

6) art. 6 ust. 3 akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:

„3. Do dnia 5 lipca 2022 r., a następnie co cztery lata, Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie dotyczące niezależności organów regulacyjnych, zgodnie z art. 57 ust. 7 dyrektywy (UE) 2019/944 oraz **art. 70 ust. 6 [przekształconej dyrektywy w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021)[...]803].**”;

7) w art. 6 dodaje się ust. 9a, 9b, 9c i 9d w brzmieniu:

„9a. ACER wydaje zalecenia dla organów regulacyjnych i operatorów sieci dotyczące [...] **regulowanych** baz aktywów zgodnie z art. 4 ust. 4 **[przekształconego rozporządzenia w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) 804]**.

9b. ACER może wydawać zalecenia dla organów regulacyjnych dotyczące alokacji kosztów rozwiązań dotyczących ograniczeń w przepływach transgranicznych wynikających z różnic w jakości gazu zgodnie z art. 19 ust. 8 **[przekształconego rozporządzenia w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) 804]**.

9c. ACER może wydawać zalecenia dla organów regulacyjnych dotyczące alokacji kosztów rozwiązań dotyczących ograniczeń w przepływach transgranicznych wynikających z różnic w jakości wodoru zgodnie z art. 39 ust. 8 **[przekształconego rozporządzenia w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) 804]**.

9d. ACER publikuje sprawozdania z monitorowania ograniczeń przesyłowych w punktach połączeń międzysystemowych zgodnie z załącznikiem I sekcja 2.2.1 pkt 2 **[przekształconego rozporządzenia w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) 804]**.”;

8) art. 6 ust. 10 akapit pierwszy lit. b) i c) otrzymują brzmienie:

„b) kodeksów sieci i wytycznych, o **których mowa w art. 59–61 rozporządzenia (UE) 2019/943**, przyjętych przed dniem 4 lipca 2019 r. i późniejszych wersji tych kodeksów sieci i wytycznych; [...]

c) kodeksów sieci i wytycznych, o **których mowa w art. 59–61 rozporządzenia (UE) 2019/943**, przyjętych jako akty wykonawcze na podstawie art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011[...]; **lub**”;

9) w art. 6 ust. 10 akapit pierwszy dodaje się litery w brzmieniu:

„d) wytycznych zgodnie z załącznikiem I do [rozporządzenia w sprawie gazu]; lub

e) kodeksów sieci i wytycznych, o których mowa w art. 53–56 [rozporządzenia w sprawie gazu].”;

10) art. 6 ust. 10 akapit drugi lit. a) otrzymuje brzmienie:

„a) jeżeli właściwe organy regulacyjne nie były w stanie osiągnąć porozumienia w terminie sześciu miesięcy od przedłożenia sprawy ostatniemu z tych organów regulacyjnych lub w terminie czterech miesięcy w przypadku, o którym mowa w art. 4 ust. 7 niniejszego rozporządzenia lub w art. 59 ust. 1 lit. c) lub art. 62 ust. 1 lit. f) dyrektywy (UE) 2019/944 **lub art. 72 ust. 1 lit. e) [przekształconej dyrektywy w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) [...]803]**”;

11) art. 6 ust. 10 akapit trzeci otrzymuje brzmienie:

„Właściwe organy regulacyjne mogą zwrócić się wspólnie z wnioskiem o przedłużenie terminu, o którym mowa w akapicie drugim lit. a) niniejszego ustępu, na okres nie dłuższy niż sześć miesięcy, z wyjątkiem przypadków, o których mowa w art. 4 ust. 7 niniejszego rozporządzenia, art. 59 ust. 1 lit. c) lub art. 62 ust. 1 lit. f) dyrektywy (UE) 2019/944 **lub art. 72 ust. 1 lit. e) przekształconej dyrektywy w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) [...]803**”;

12) art. 6 ust. 10 akapit czwarty otrzymuje brzmienie:

„Jeżeli uprawnienia do wydawania decyzji dotyczących kwestii transgranicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zostały powierzone organom regulacyjnym w nowych kodeksach sieci lub wytycznych, **o których mowa w art. 59–61 rozporządzenia (UE) 2019/943**, przyjętych w formie aktów delegowanych po dniu 4 lipca 2019 r., ACER jest uprawniony wyłącznie na zasadzie dobrowolności zgodnie z akapitem drugim lit. b) niniejszego ustępu, na podstawie wniosku złożonego przez co najmniej 60 % właściwych organów regulacyjnych. Jeżeli zaangażowane są tylko dwa organy regulacyjne, którykolwiek z nich może skierować sprawę do ACER.”;

13) art. 6 ust. 12 lit. a) otrzymuje brzmienie:

„a) wydaje decyzję w terminie sześciu miesięcy od dnia przekazania sprawy; lub w terminie czterech miesięcy w przypadku, o którym mowa w art. 4 ust. 7 niniejszego rozporządzenia lub w art. 59 ust. 1 lit. c) lub w art. 62 ust. 1 lit. f) dyrektywy (UE) 2019/944 **lub art. 72 ust. 1 lit. e) [przekształconej dyrektywy w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) [...]803];**” oraz

14) art. 14 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„W ramach wykonywania swoich zadań, w szczególności w ramach procesu opracowywania wytycznych ramowych zgodnie z art. 59 rozporządzenia (UE) 2019/943 lub art. 53 i 54 [przekształconego rozporządzenia w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) 804], oraz w ramach procesu proponowania zmian kodeksów sieci na podstawie art. 60 rozporządzenia (UE) 2019/943 lub art. 55 [przekształconego rozporządzenia w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) 804] ACER prowadzi na wczesnym etapie szerokie konsultacje z uczestnikami rynku, operatorami systemów przesyłowych, **operatorami sieci wodorowych**, konsumentami, użytkownikami końcowymi oraz, w stosownych przypadkach, z organami ochrony konkurencji, nie naruszając ich kompetencji, w otwarty i przejrzysty sposób, w szczególności gdy jego zadania dotyczą operatorów systemów przesyłowych i **operatorów sieci wodorowych**.”;

15) w art. 15 dodaje się ust. 6 i 7 w brzmieniu:

„6. ACER wydaje badania porównujące efektywność kosztów ponoszonych przez operatorów systemów przesyłowych UE zgodnie z art. 17 ust. 2 **[przekształconego rozporządzenia w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) 804]**.

7. ACER przedkłada opinie określające zharmonizowany format publikacji informacji technicznych na temat dostępu do sieci wodorowych zgodnie z załącznikiem I do niniejszego rozporządzenia.”;

16) art. 15 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„ACER, w ścisłej współpracy z Komisją, państwami członkowskimi i właściwymi organami krajowymi, w tym z organami regulacyjnymi, oraz bez uszczerbku dla uprawnień organów ochrony konkurencji, monitoruje rynki hurtowe i detaliczne energii elektrycznej i gazu ziemnego, a w szczególności ceny detaliczne energii elektrycznej i gazu, przestrzeganie praw konsumentów określonych w dyrektywie (UE) 2019/944 i w **[przekształconej dyrektywie w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) 803]**, wpływ zmian rynkowych na odbiorców będących gospodarstwami domowymi, dostęp do sieci, w tym dostęp do energii elektrycznej wyprodukowanej z odnawialnych źródeł energii, postępy w budowie połączeń wzajemnych, potencjalne bariery dla obrotu transgranicznego, w tym **wpływ mieszania wodoru w systemie gazu ziemnego i bariery dla transgranicznego przepływu biometanu**, bariery regulacyjne dla nowych podmiotów wchodzących na rynek i mniejszych podmiotów, w tym obywatelskich społeczności energetycznych, interwencje państwa uniemożliwiające odzwierciedlanie w cenach faktycznych niedoborów, takie jak te określone w art. 10 ust. 4 rozporządzenia (UE) 2019/943 oraz działania państw członkowskich w zakresie bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej w oparciu o wyniki oceny wystarczalności zasobów na poziomie europejskim, o której mowa w art. 23 tego rozporządzenia, ze szczególnym uwzględnieniem oceny *ex post*, o której mowa w art. 17 rozporządzenia (UE) 2019/941.”;

17) w art. 15 [...] **ust. 1** dodaje się akapit drugi w brzmieniu:

„ACER, w ścisłej współpracy z Komisją, państwami członkowskimi i właściwymi organami krajowymi, w tym z organami regulacyjnymi, i bez uszczerbku dla kompetencji organów ochrony konkurencji, monitoruje rynki wodoru, w szczególności wpływ zmian na rynku na odbiorców wodoru, dostęp do sieci wodorowej, w tym dostęp wodoru produkowanego z odnawialnych źródeł energii do sieci, postępy w zakresie połączeń wzajemnych, potencjalne bariery w handlu transgranicznym.”;

18) art. 15 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„ACER publikuje co roku sprawozdanie w sprawie wyników monitorowania, o którym mowa w ust. 1. W sprawozdaniu tym ACER wskazuje wszelkie przeszkody w dokończeniu budowy rynków wewnętrznych energii elektrycznej, [...] [...] **gazu ziemnego i wodoru**.”.

Artykuł 66

Zmiana w rozporządzeniu (UE) nr 1227/2011

W rozporządzeniu nr 1227/2011 wprowadza się następujące zmiany:

- a) w art. 2, art. 3 ust. 3 i 4, art. 4 ust. 1, art. 8 ust. 5 sformułowanie „energia elektryczna lub gaz ziemny” zastępuje się sformułowaniem „**energia elektryczna, wodór lub gaz ziemny**”;
- b) w art. 6 ust. 2 sformułowanie „rynki energii elektrycznej i gazu” zastępuje się sformułowaniem „**rynki energii elektrycznej, wodoru i gazu ziemnego**”.

Zmiany w rozporządzeniu (UE) 2017/1938

W rozporządzeniu (UE) 2017/1938 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) art. 1 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„W niniejszym rozporządzeniu ustanawia się przepisy służące zagwarantowaniu bezpieczeństwa dostaw gazu w Unii poprzez zapewnienie prawidłowego i ciągłego funkcjonowania rynku wewnętrznego gazu ziemnego (zwanego dalej „gazem”) oraz gazów odnawialnych i niskoemisyjnych, poprzez umożliwienie wprowadzenia środków wyjątkowych, w przypadku gdy rynek nie jest już w stanie zapewnić wymaganych dostaw gazu, w tym środków solidarnościowych stosowanych w ostateczności, oraz poprzez przejrzyste określenie i podział obowiązków pomiędzy przedsiębiorstwa gazowe, państwa członkowskie i Unię w zakresie zarówno działań zapobiegawczych, jak i reakcji na konkretne zakłócenia dostaw gazu.”;

- 2) w art. 2 dodaje się definicje w brzmieniu:

„[...]**[32)** »gaz« oznacza gaz ziemny zgodnie z definicją w art. 2 pkt 1 [przekształconej dyrektywy w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) xxx];

[...]

[...]**[33)** »użytkownik instalacji magazynowania« oznacza odbiorcę lub potencjalnego odbiorcę operatora systemu magazynowania.”;

- 3) w art. 2 dodaje się akapit w brzmieniu:

„Odniesienia do gazu ziemnego należy rozumieć jako odniesienia do gazu zdefiniowanego w pkt [...] **32**.”;

- 4) w art. 7 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Do dnia 1 listopada 2017 r. ENTSOG przeprowadzi ogólnounijną symulację scenariuszy zakłóceń dostaw i infrastruktury gazu. Symulacja obejmuje określenie i ocenę korytarzy dostaw awaryjnych gazu oraz ma także wskazać, które państwa członkowskie mogą zaradzić zidentyfikowanym ryzykom, w tym w odniesieniu do magazynowania i LNG. [...] Scenariusze zakłóceń dostaw i infrastruktury gazu oraz metodykę symulacji określa ENTSOG we współpracy z GKG. ENTSOG zapewnia odpowiedni poziom przejrzystości oraz dostęp do założeń modelowania stosowanych w swoich scenariuszach. Ogólnounijną symulację scenariuszy dotyczących dostaw gazu i zakłóceń infrastruktury powtarza się co cztery lata, chyba że okoliczności uzasadniają częstsze aktualizacje.”;

- 5) ust. 4 lit. e) otrzymuje brzmienie:

„e) uwzględnienie ryzyka związanego z kontrolą nad infrastrukturą mającą znaczenie dla bezpieczeństwa dostaw gazu w zakresie, w jakim ryzyko to może obejmować, między innymi, ryzyko niedoinwestowania, ograniczenia dywersyfikacji, niewłaściwego wykorzystania istniejącej infrastruktury, w **tym akumulację rezerw zdolności magazynowania**, lub naruszenie prawa Unii”;

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

9) w art. 8 wprowadza się następujące zmiany:

a) uchyla się ust. 1;

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Plan działań zapobiegawczych oraz plan na wypadek sytuacji nadzwyczajnej zawierają rozdział regionalny lub kilka rozdziałów regionalnych, w przypadku gdy państwo członkowskie należy do różnych grup ryzyka określonych w załączniku I.

Rozdziały regionalne są opracowywane wspólnie przez wszystkie państwa członkowskie w grupie ryzyka przed ich włączeniem do odpowiednich planów krajowych. Komisja pełni rolę koordynatora, dbając o to, aby rozdziały regionalne łącznie zwiększały bezpieczeństwo dostaw gazu w Unii, i nie powodowały żadnych sprzeczności, oraz usuwając wszelkie przeszkody we współpracy.

Rozdziały regionalne zawierają odpowiednie i skuteczne środki transgraniczne, w tym w odniesieniu do **magazynów i LNG**, pod warunkiem zgody wdrażających te środki państw członkowskich z tej samej lub z różnych grup ryzyka, których dotyczy dany środek, na podstawie symulacji, o której mowa w art. 7 ust. 1, i wspólnej oceny ryzyka.”;

[...]

[...]

11) dodaje się nowy art. 8a w brzmieniu:

„Artykuł 8a

Środki dotyczące cyberbezpieczeństwa

1. Ustanawiając plany działań zapobiegawczych i plany na wypadek sytuacji nadzwyczajnej, państwa członkowskie uwzględniają odpowiednie środki związane z cyberbezpieczeństwem.

2. Komisja może przyjąć zgodnie z art. 19 akt delegowany ustanawiający przepisy sektorowe dotyczące cyberbezpieczeństwa transgranicznych przepływów gazu, w tym przepisy dotyczące wspólnych minimalnych wymogów, planowania, monitorowania, sprawozdawczości i zarządzania kryzysowego.

3. W celu opracowania tego aktu delegowanego Komisja ściśle współpracuje z Agencją Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki (ACER), **Agencją Unii Europejskiej ds. Cyberbezpieczeństwa** [...] (ENISA), europejską siecią operatorów systemów przesyłowych gazu (ENTSO gazu) i ograniczoną liczbą najważniejszych zainteresowanych stron, których to dotyczy, a także podmiotami posiadającymi istniejące kompetencje w zakresie cyberbezpieczeństwa, w ramach ich własnego mandatu, takimi jak centra operacji w dziedzinie cyberbezpieczeństwa (SOC[...]) **odpowiednie dla podmiotów regulowanych** oraz zespoły reagowania na incydenty bezpieczeństwa komputerowego (CSIRT), o których mowa w **art. 9 dyrektywy (UE) 2022/xxx [...] w sprawie środków na rzecz wspólnego wysokiego poziomu cyberbezpieczeństwa w całej Unii.**”;

12) w art. 9 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 1 wprowadza się następujące zmiany:

(i) lit. e) otrzymuje brzmienie:

„e) informacje o pozostałych środkach zapobiegawczych mających odnosić się do ryzyk zidentyfikowanych w ocenie ryzyka, [...] jak na przykład o środkach związanych z potrzebą poprawy połączeń międzysystemowych między sąsiadującymi państwami członkowskimi, dalszej poprawy efektywności energetycznej, **zapobiegania akumulacji rezerw zdolności** i zmniejszenia zapotrzebowania na gaz oraz z możliwością dywersyfikacji dróg i źródeł dostaw gazu oraz z regionalnym wykorzystaniem istniejących zdolności w zakresie magazynowania i LNG – w stosownych przypadkach – aby w zakresie, w jakim jest to możliwe, utrzymać dostawy gazu dla wszystkich odbiorców;”;

(ii) lit. k) otrzymuje brzmienie:

„k) informacje o wszystkich obowiązkach świadczenia usług użyteczności publicznej, które mają związek z bezpieczeństwem dostaw gazu [...]”;

(iii) dodaje się lit. [...] **D** w brzmieniu:

„[...] **D** informacje na temat środków związanych z cyberbezpieczeństwem, o których mowa w art. 8a.”;

[...] [...]

[...]

14) w art. 13 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 3, 4 i 5 otrzymują brzmienie:

„3. Środek solidarnościowy **stosuje się w ostateczności** i tylko w przypadku, gdy państwo członkowskie zwracające się o wsparcie:

a) ogłosiło sytuację nadzwyczajną na mocy art. 11;

b) nie było w stanie pokryć deficytu dostaw gazu do swoich odbiorców chronionych w ramach solidarnego wsparcia mimo zastosowania środka, o którym mowa w art. 11 ust. 3;

c) wyczerpało wszystkie środki rynkowe („środki dobrowolne”), wszystkie środki nierynkowe („środki obowiązkowe”) oraz inne środki zawarte w planie na wypadek sytuacji nadzwyczajnej;

d) skierowało wyraźny wniosek do Komisji oraz właściwych organów wszystkich państw członkowskich, z którymi jest połączone bezpośrednio albo – zgodnie z ust. 2 – poprzez państwo trzecie, któremu to wnioskowi towarzyszy opis wdrożonych środków, o których mowa w lit. b) niniejszego ustępu **oraz wyraźne zobowiązanie** do niezwłocznego zapłacenia państwu członkowskiemu udzielającemu solidarnego wsparcia zgodnie z ust. 8 uczciwej rekompensaty.

4. Państwo członkowskie, **które otrzymuje[...] wniosek o solidarne** wsparcie, przedstawia odnośne oferty na podstawie dobrowolnych środków po stronie popytu w takim zakresie i tak długo jak to możliwe, zanim odwoła się do środków nierynkowych.

W przypadku gdy środki rynkowe okażą się dla państwa członkowskiego udzielającego solidarnego wsparcia niewystarczające do rozwiązania problemu deficytu dostaw gazu dla odbiorców chronionych w ramach solidarnego wsparcia w państwie członkowskim zwracającym się o wsparcie, państwo członkowskie udzielające solidarnego wsparcia może wprowadzić środki nierynkowe, aby spełnić obowiązki określone w ust. 1 i 2.

5. Jeżeli więcej niż jedno państwo członkowskie mogłoby udzielić solidarnego wsparcia państwu członkowskiemu zwracającemu się o wsparcie, państwo członkowskie zwracające się o wsparcie, po konsultacji ze wszystkimi państwami członkowskimi zobowiązanymi do udzielenia solidarnego wsparcia, wybiera najkorzystniejszą ofertę na podstawie kosztów, szybkości dostawy, niezawodności i dywersyfikacji dostaw gazu. **Jeżeli dostępne oferty rynkowe nie będą [...] wystarczające do pokrycia deficytu w dostawach gazu do odbiorców chronionych w ramach solidarnego wsparcia we wnioskującym państwie członkowskim, państwa członkowskie zobowiązane do udzielenia solidarnego wsparcia są zobowiązane do uruchomienia środków nierynkowych.”;**

b) w ust. 10 dodaje się akapit w brzmieniu:

„W przypadku gdy solidarnego wsparcia udzielono zgodnie z ust. 1 i 2, ostateczna kwota rekompensaty wypłaconej przez wnioskujące państwo członkowskie podlega kontroli *ex post* przeprowadzanej przez organ regulacyjny lub organ ds. konkurencji dostarczającego państwa członkowskiego w terminie trzech miesięcy od zniesienia stanu nadzwyczajnego. Przeprowadza się konsultacje z państwem członkowskim składającym wniosek i wydaje opinię na temat wyników kontroli *ex post*. Po konsultacji z państwem członkowskim składającym wniosek organ, który przeprowadza tę kontrolę *ex post*, jest uprawniony do żądania korekty kwoty odszkodowania, biorąc pod uwagę opinię państwa członkowskiego składającego wniosek. Wnioski z tej kontroli *ex post* przekazuje się Komisji Europejskiej, która uwzględni je w swoim sprawozdaniu w sprawie stanu nadzwyczajnego zgodnie z art. 14 ust. 3.”;

c) ust. 14 otrzymuje brzmienie:

„14. Jeżeli państwa członkowskie nie dojdą do porozumienia lub nie zakończą procesu dokonywania uzgodnień technicznych, prawnych i finansowych, nie ma to wpływu na stosowanie niniejszego artykułu. W takiej sytuacji, gdy **solidarne wsparcie jest niezbędne do zagwarantowania dostaw gazu do odbiorców chronionych w ramach solidarnego wsparcia, do żądania i dostarczania odpowiedniego gazu domyślnie stosuje się ustalenia zawarte w [...] załączniku IX.**”;

15) w art. 14 ust. 3 akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:

„Po zakończeniu stanu nadzwyczajnego właściwy organ, o którym mowa w ust. 1, najszybciej jak to możliwe, nie później jednak niż sześć tygodni po odwołaniu stanu nadzwyczajnego, przedkłada Komisji szczegółową ocenę stanu nadzwyczajnego oraz skuteczności zastosowanych środków, w tym ocenę wpływu stanu nadzwyczajnego na gospodarkę, wpływu na sektor elektroenergetyczny oraz pomocy udzielonej Unii i państwom członkowskim lub uzyskanej od Unii i państw członkowskich. W **stosownych przypadkach ocena zawiera szczegółowy opis okoliczności, które doprowadziły do uruchomienia mechanizmu, o którym mowa w art. 13, oraz warunki, na jakich otrzymano brakujące dostawy gazu, w tym cenę i zapłaconą rekompensatę finansową oraz – w stosownych przypadkach – powody, dla których nie przyjęto ofert solidarnego wsparcia lub gaz nie został dostarczony.** Ocenę tę udostępnia się Grupie Koordynacyjnej ds. Gazu i uwzględnia w aktualizacjach planów działań zapobiegawczych i planów na wypadek sytuacji nadzwyczajnej.”;

15a) w art. 17a dodaje się ustęp w brzmieniu:

„2. Sprawozdanie, które ma zostać przedłożone do dnia 28 lutego 2025 r., obejmuje również ogólną ocenę stosowania art. 6a–6d, art. 7 ust. 1 i ust. 4 lit. g), art. 16 ust. 3, art. 17a i 18a, art. 20 ust. 4 oraz załączników Ia i Ib do niniejszego rozporządzenia. W razie potrzeby sprawozdaniu towarzyszy wniosek ustawodawczy w celu zmiany niniejszego rozporządzenia.”;

16) w art. 19 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 2 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych, o których mowa w art. 3 ust. 8, art. 7 ust. 5, art. 8 ust. 5 i **art. 8a ust. 2 (cyberbezpieczeństwo)**, powierza się Komisji na okres pięciu lat od dnia [...] **[data przyjęcia zmian]** r.”;

b) ust. 3 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„3. „Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 3 ust. 8, art. 7 ust. 5, art. 8 ust. 5 i **art. 8a ust. 2 (cyberbezpieczeństwo)**, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę.”;

c) ust. 6 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„6. Akt delegowany przyjęty na mocy art. 3 ust. 8, art. 7 ust. 5, art. 8 ust. 5 i **art. 8a ust. 2 (cyberbezpieczeństwo)** wchodzi w życie, tylko jeżeli Parlament Europejski albo Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie lub jeżeli przed upływem tego terminu zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu.”;

[...]

17) w załączniku VI wprowadza się następujące zmiany:

a) w sekcji 5 lit. a) akapit drugi po tiret drugim „środki na rzecz dywersyfikacji dróg i źródeł dostaw gazu,” dodaje się tiret w brzmieniu:

„– środki zapobiegające akumulacji rezerw zdolności,”;

b) w sekcji 11.3 lit. a) akapit drugi po tiret drugim „środki na rzecz dywersyfikacji dróg i źródeł dostaw gazu,” dodaje się tiret w brzmieniu:

„– środki zapobiegające akumulacji rezerw zdolności,”;

18) tekst znajdujący się w załączniku II do niniejszego rozporządzenia dodaje się jako załącznik IX do rozporządzenia (UE) 2017/1938.

Artykuł 68

Uchylenie

Rozporządzenie (WE) nr 715/2009 traci moc. Odesłania do uchylonego rozporządzenia traktuje się jak odesłania do niniejszego rozporządzenia i odczytuje zgodnie z tabelą korelacji zawartą w załączniku II.

Artykuł 69

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia [1 stycznia 2023] r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący / Przewodnicząca

W imieniu Rady
Przewodniczący / Przewodnicząca

ZAŁĄCZNIK I

WYTYCZNE

**1. INFORMACJE, KTÓRE NALEŻY OPUBLIKOWAĆ NA TEMAT METODY STOSOWANEJ DO
USTALANIA REGULOWANYCH PRZYCHODÓW OPERATORA SYSTEMU PRZESYŁOWEGO**

Zgodnie z decyzją organu regulacyjnego przed okresem taryfowym organ regulacyjny lub operator systemu przesyłowego publikują niżej wymienione informacje.

Informacje te przekazuje się oddzielnie w odniesieniu do działalności przesyłowej, w przypadku gdy operator systemu przesyłowego jest częścią większego podmiotu gospodarczego lub przedsiębiorstwa holdingowego.

1. Podmiot odpowiedzialny za obliczanie, ustalanie i zatwierdzanie poszczególnych elementów metody.
2. Opis metody, w tym co najmniej opis:
 - a) metody ogólnie, np. pułap przychodów, metoda hybrydowa, zasada „koszt plus” lub analiza porównawcza taryf;

- b) metody ustalania [...] **regulowanej** bazy aktywów (RAB), w tym:
 - (i) metody określania początkowej (wyjściowej) wartości aktywów zastosowanej na początku obowiązywania regulacji oraz przy włączaniu nowych aktywów do regulowanej bazy aktywów;
 - (ii) metody ponownej oceny aktywów;
 - (iii) wyjaśnień dotyczących zmian wartości aktywów;
 - (iv) sposobu traktowania aktywów wycofanych z eksploatacji;
 - (v) metody amortyzacji stosowanej do [...] **regulowanej** bazy aktywów, w tym wszelkie zmiany zastosowane w odniesieniu do wartości;
- c) metody ustalania kosztu kapitału;
- d) metody określania całkowitych wydatków (TOTEX) lub, w stosownych przypadkach, kosztów operacyjnych (OPEX) i nakładów inwestycyjnych (CAPEX);
- e) w stosownych przypadkach – metody określania efektywności kosztów;
- f) metody zastosowanej do ustalenia inflacji;
- g) w stosownych przypadkach – metody określania premii i zachęt;
- h) nieprzewidzianych kosztów;
- i) w stosownych przypadkach – usług świadczonych w ramach spółki holdingowej.

3. Wartości zastosowanych w metodzie parametrów:
- a) szczegółowe wartości parametrów, które stanowią część kosztu kapitału własnego i kosztu długu lub średniego ważonego kosztu kapitału, wyrażone w procentach;
 - b) mające zastosowanie okresy amortyzacji w latach, oddzielnie dla rurociągów i sprężarek;
 - c) zmiany w okresie amortyzacji lub w przyspieszeniu amortyzacji zastosowanej do aktywów;
 - d) cele w zakresie efektywności wyrażone w procentach;
 - e) wskaźniki inflacji;
 - f) premie i zachęty.
4. Wartości kosztów i wydatków wykorzystywane do ustalania dozwolonych lub docelowych przychodów w walucie lokalnej i w EUR:
- a) [...] **regulowana** baza aktywów w podziale na rodzaje aktywów w ujęciu rocznym do czasu ich pełnej amortyzacji, w tym:
 - b) inwestycje dodane do [...] **regulowanej** bazy aktywów, według rodzaju aktywów;
 - c) amortyzacja w podziale na rodzaje aktywów do czasu pełnej amortyzacji aktywów;
 - d) koszt kapitału, w tym koszt kapitału własnego i koszt zadłużenia;
 - e) wydatki operacyjne;
 - f) premie i zachęty wyszczególnione dla każdej pozycji oddzielnie.

5. Wskaźniki finansowe, które należy przedstawić operatorowi systemu przesyłowego. W przypadku gdy operator systemu przesyłowego należy do większego holdingu lub spółki, wartości te podaje się oddzielnie operatorowi systemu przesyłowego, w tym:

- a) wynik finansowy przed odsetkami, opodatkowaniem, deprecjacją i amortyzacją (EBITDA);
- b) wynik finansowy przed odsetkami i opodatkowaniem (EBIT);
- c) stopa zwrotu z aktywów I (ROA) = $EBITDA/RAB$;
- d) stopa zwrotu z aktywów II (ROA) = $EBIT/RAB$;
- e) stopa zwrotu z kapitału własnego (ROE) = [...] **zysk / kapitał własny**;
 - aa) stopa zwrotu z zainwestowanego kapitału (RoCE);
 - bb) wskaźnik dźwigni;
 - cc) $\text{zadłużenie netto}/(\text{zadłużenie netto} + \text{kapitał własny})$;
 - dd) $\text{zadłużenie netto}/EBITDA$.

Organ regulacyjny lub operator systemu przesyłowego udostępnia uproszczony model taryfy, obejmujący zdezagregowane parametry i wartości wykorzystywane w metodzie oraz umożliwiające odtworzenie obliczeń dozwolonych lub docelowych przychodów operatora systemu przesyłowego.

6. Operatorzy systemów przesyłowych przechowują i udostępniają właściwym organom, na ich wniosek, dzienny rejestr rzeczywiście prowadzonych konserwacji i remontów oraz zaistniałych zakłóceń w przepływie. Informacje te udostępniane są również na wniosek podmiotów, których dotyczą takie zakłócenia.

2. ZASADY MECHANIZMÓW ALOKACJI ZDOLNOŚCI I PROCEDURY ZARZĄDZANIA OGRANICZENIAMİ W ZAKRESIE ODNOSZĄCYM SIĘ DO OPERATORÓW SYSTEMÓW PRZESYŁOWYCH ORAZ ICH STOSOWANIE W WYPADKU OGRANICZEŃ KONTRAKTOWYCH

2.1. Zasady mechanizmów alokacji zdolności i procedury zarządzania ograniczeniami w zakresie odnoszącym się do operatorów systemów przesyłowych

1. Mechanizmy alokacji zdolności i procedury zarządzania ograniczeniami ułatwiają rozwój konkurencji i płynność handlu zdolnością oraz są zgodne z mechanizmami rynkowymi, w tym rynków kontraktów krótkoterminowych i centrów handlu gazem. Są elastyczne i mają zdolność dostosowywania się do zmieniającej się sytuacji rynkowej.
2. Takie mechanizmy i procedury uwzględniają integralność danego systemu, a także bezpieczeństwo dostaw.
3. Takie mechanizmy i procedury nie utrudniają wchodzenia na rynek nowym uczestnikom ani też nie tworzą nieuzasadnionych barier we wchodzeniu na rynek. Nie uniemożliwiają skutecznej konkurencji między uczestnikami rynku, w tym między nowymi, wchodzącymi na rynek uczestnikami oraz spółkami z małym udziałem w rynku.
4. Takie mechanizmy i procedury zapewniają właściwe sygnały ekonomiczne dla skutecznego i maksymalnego wykorzystania zdolności technicznej oraz ułatwiają inwestowanie w nową infrastrukturę.
5. Użytkownicy sieci są informowani o okolicznościach, które mogłyby mieć wpływ na dostępność zakontraktowanej zdolności. Informacje dotyczące przerw [...] **odzwierciedlają** poziom informacji, jakimi dysponuje operator systemu przesyłowego.

6. W przypadku wystąpienia trudności w realizacji zobowiązań umownych dotyczących dostaw — z powodów związanych z integralnością systemu — operatorzy systemów przesyłowych [...] **powiadamiają** o tym użytkowników sieci oraz niezwłocznie podjąć działania zmierzające do niedyskryminacyjnego rozwiązania zaistniałego problemu.

Przed wdrożeniem procedur operatorzy systemów przesyłowych konsultują je z użytkownikami sieci oraz uzgadniają je z organem regulacyjnym.

2.2. Procedury zarządzania ograniczeniami w przypadku ograniczeń kontraktowych

2.2.1. Przepisy ogólne

1. Przepisy pkt 2.2 stosuje się do punktów połączeń międzysystemowych pomiędzy sąsiadującymi systemami wejścia-wyjścia, niezależnie od tego, czy są rzeczywiste czy wirtualne, pomiędzy co najmniej dwoma państwami członkowskimi lub w obrębie jednego państwa członkowskiego w zakresie, w jakim punkty te są objęte procedurami rezerwacji dla użytkowników. Mogą one mieć również zastosowanie w stosunku do punktów wejścia z państw trzecich i punktów wyjścia do państw trzecich w zależności od decyzji właściwego krajowego organu regulacyjnego. Punkty wyjścia do odbiorców końcowych oraz sieci dystrybucji, punkty wejścia z terminali LNG i zakładów produkcyjnych oraz punkty wejścia-wyjścia z i do instalacji magazynowych nie podlegają przepisom pkt 2.2.
2. W oparciu o informacje publikowane przez operatorów systemów przesyłowych na podstawie sekcji 3 niniejszego załącznika i, w stosownych przypadkach, potwierdzone przez krajowe organy regulacyjne ACER publikuje sprawozdanie z monitorowania w zakresie ograniczeń w punktach połączeń międzysystemowych odnośnie do produktów z zakresu zdolności ciągłej sprzedawanych w poprzednim roku z uwzględnieniem, w jak największym zakresie, handlu zdolnościami przesyłowymi na rynku wtórnym i wykorzystania zdolności przerywanych.

Sprawozdanie z monitorowania jest publikowane co dwa lata. Na uzasadniony wniosek Komisji nie częściej niż raz w roku ACER publikuje dodatkowe sprawozdania.

3. Wszelka dodatkowa zdolność udostępniona w wyniku zastosowania jednej z procedur zarządzania ograniczeniami przewidzianych w pkt 2.2.2, 2.2.3, 2.2.4 i 2.2.5 oferowana jest przez odpowiednich operatorów systemów przesyłowych w ramach zwykłego procesu alokacji.

3.

2.2.2. Zwiększanie zdolności poprzez mechanizm nadsubskrypcji i wykupu

1. Operatorzy systemów przesyłowych przedstawiają i po zatwierdzeniu przez krajowy organ regulacyjny wdrażają motywacyjny mechanizm nadsubskrypcji i wykupu, aby zaoferować dodatkową zdolność ciągłą. Przed wdrożeniem krajowy organ regulacyjny konsultuje się z krajowymi organami regulacyjnymi sąsiednich państw i uwzględnia opinie krajowych organów regulacyjnych sąsiednich państw. Dodatkowa zdolność została zdefiniowana jako zdolność ciągła udostępniana w dodatku do zdolności technicznej punktu połączenia międzysystemowego obliczanej na podstawie art. 5 ust. 1 niniejszego rozporządzenia.
2. Mechanizm nadsubskrypcji i wykupu zapewnia operatorom systemów przesyłowych zachętę w celu udostępniania dodatkowej zdolności z uwzględnieniem warunków technicznych, takich jak wartość opałowa, temperatura i prognozowane zużycie dla odpowiedniego systemu wejścia-wyjścia oraz zdolności w sąsiadujących sieciach. Operatorzy systemów przesyłowych stosują dynamiczne podejście do przeliczania zdolności technicznej lub dodatkowej systemu wejścia-wyjścia.

3. Mechanizm nadsubskrypcji i wykupu opiera się na systemie zachęt odzwierciedlającym ryzyko operatorów systemów przesyłowych związane z oferowaniem dodatkowej zdolności. Mechanizm jest zbudowany w taki sposób, aby przychody ze sprzedaży dodatkowej zdolności oraz koszty wynikające z mechanizmu wykupu lub środków na podstawie pkt 6 były współdzielone między operatorami systemów przesyłowych i użytkownikami sieci. Krajowe organy regulacyjne decydują w sprawie podziału przychodów i kosztów pomiędzy operatorem systemu przesyłowego i użytkownikiem sieci.
4. W celu określenia przychodów operatora systemu przesyłowego zdolność techniczna, w szczególności zdolność będąca przedmiotem rezygnacji, a także, w odpowiednich przypadkach, zdolność będąca skutkiem zastosowania mechanizmu udostępniania zdolności ciągłej z jednodniowym wyprzedzeniem na zasadzie „wykorzystaj lub strać” i mechanizmu opartego na długoterminowej zasadzie „wykorzystaj lub strać”, jest uznawana za alokowaną przed jakąkolwiek zdolnością dodatkową.
5. Określając zdolność dodatkową, operator systemu przesyłowego uwzględnia scenariusze statystyczne dotyczące prawdopodobnej ilości fizycznie niewykorzystanej zdolności w danej chwili i w danym punkcie połączeń międzysystemowych. Uwzględnia on także profil ryzyka związanego z oferowaniem dodatkowej zdolności, który nie prowadzi do nadmiernych zobowiązań z tytułu wykupu. Mechanizm nadsubskrypcji i wykupu zawiera również oszacowanie prawdopodobieństwa i kosztów wykupu zdolności na rynku i odzwierciedla je w ilości dodatkowej zdolności, która ma być udostępniona.
6. Jeżeli jest to konieczne do utrzymania integralności systemu, operatorzy systemów przesyłowych stosują rynkową procedurę wykupu, w ramach której użytkownicy sieci mogą oferować zdolność. Użytkownicy sieci są powiadamiani o stosowanej procedurze wykupu. Stosowanie procedury wykupu pozostaje bez uszczerbku dla odpowiednich środków awaryjnych.
7. Przed zastosowaniem procedury wykupu operatorzy systemów przesyłowych weryfikują możliwość utrzymania integralności systemu w najbardziej efektywny kosztowo sposób przy zastosowaniu alternatywnych środków technicznych i komercyjnych.

8. Przedstawiając mechanizm nadsubskrypcji i wykupu, operator systemu przesyłowego przedkłada krajowemu organowi regulacyjnemu wszystkie istotne dane, oszacowania i modele, aby umożliwić temu ostatniemu ocenę mechanizmu. Operatorzy systemów przesyłowych składają krajowemu organowi regulacyjnemu regularne sprawozdania z funkcjonowania mechanizmu oraz, na wniosek krajowego organu regulacyjnego, przedstawiają wszystkie odpowiednie dane. Krajowy organ regulacyjny może zażądać, aby operator systemu przesyłowego wprowadził zmiany do mechanizmu.

2.2.3. *Mechanizm udostępniania zdolności ciągłej z jednodniowym wyprzedzeniem na zasadzie „wykorzystaj lub strać”*

1. Krajowe organy regulacyjne zobowiązują operatorów systemów przesyłowych do stosowania co najmniej zasad określonych w pkt 3 dla każdego użytkownika sieci w punktach połączeń międzysystemowych w odniesieniu do zmiany początkowej nominacji, jeżeli coroczne sprawozdanie ACER z monitorowania zgodnie z pkt 2.2.1 ppkt 2 wykaże, że podczas procedur alokacji zdolności w czasie trwania roku objętego sprawozdaniem w punktach połączeń międzysystemowych zapotrzebowanie przekraczało ofertę przy cenie wywoławczej, gdy wykorzystywane są aukcje, w danym roku lub w kolejnych dwóch latach:
- a) w odniesieniu do co najmniej trzech produktów z zakresu zdolności ciągłej o czasie trwania wynoszącym jeden miesiąc; lub
 - b) w odniesieniu do co najmniej dwóch produktów z zakresu zdolności ciągłej o czasie trwania wynoszącym jeden kwartał; lub
 - c) w odniesieniu do co najmniej jednego produktu z zakresu zdolności ciągłej o czasie trwania wynoszącym co najmniej jeden rok; lub
 - d) w przypadku gdy w ciągu co najmniej sześciu miesięcy nie zaoferowano produktu z zakresu zdolności ciągłej o czasie trwania wynoszącym nie mniej niż jeden miesiąc.

2. Jeżeli coroczne sprawozdanie z monitorowania wykaze, że sytuacja określona w pkt 1 prawdopodobnie nie powtórzy się w ciągu kolejnych trzech lat, np. ze względu na udostępnienie zdolności w wyniku fizycznego powiększenia sieci lub rozwiązania umów długoterminowych, to krajowe organy regulacyjne mogą postanowić o zakończeniu mechanizmu udostępniania zdolności ciągłej z jednodniowym wyprzedzeniem na zasadzie „wykorzystaj lub strać”.
3. Renominacja zdolności ciągłej jest dozwolona w zakresie od 10 % do 90 % zdolności zakontraktowanej przez użytkownika sieci w danym punkcie połączeń międzysystemowych. Jeżeli jednak nominacja przekracza 80 % zakontraktowanej zdolności, to połowa nienominowanej ilości może być renominowana w górę. Jeżeli nominacja nie przekracza 20 % zakontraktowanej zdolności, to połowa nominowanej ilości może być renominowana w dół. Stosowanie przepisów niniejszego punktu pozostaje bez uszczerbku dla odpowiednich środków nadzwyczajnych.
4. Pierwotny posiadacz zakontraktowanej zdolności może renominować ograniczoną część swojej zakontraktowanej zdolności ciągłej na zasadzie zdolności przerywanej.
5. Przepisów pkt 3 nie stosuje się do użytkowników – osób lub przedsiębiorstw oraz przedsiębiorstw przez nie kontrolowanych na mocy art. 3 rozporządzenia (WE) nr 139/2004 – posiadających w poprzedzającym roku mniej niż 10 % średniej rocznej zdolności technicznej oferowanej w punkcie połączeń międzysystemowych.
6. W odniesieniu do punktów połączeń międzysystemowych, gdzie stosuje się mechanizm udostępniania zdolności ciągłej z jednodniowym wyprzedzeniem na zasadzie „wykorzystaj lub strać” zgodnie z pkt 3, krajowy organ regulacyjny przeprowadza ocenę związku z mechanizmem nadsubskrypcji i wykupu na podstawie pkt 2.2.2, co może spowodować podjęcie przez krajowy organ regulacyjny decyzji o niestosowaniu przepisów pkt 2.2.2 w tych punktach połączeń międzysystemowych. Decyzję taką zgłasza się bezzwłocznie ACER i Komisji.

7. Krajowy organ regulacyjny może postanowić o wprowadzeniu mechanizmu udostępniania zdolności ciągłej z jednodniowym wyprzedzeniem na zasadzie „wykorzystaj lub strać” zgodnie z pkt 3 w odniesieniu do danego punktu połączeń międzysystemowych. Przed podjęciem decyzji krajowy organ regulacyjny konsultuje się z krajowymi organami regulacyjnymi sąsiednich państw członkowskich. Przyjmując decyzję, krajowy organ regulacyjny uwzględnia opinie krajowych organów regulacyjnych z sąsiednich państw.

2.2.4. *Rezygnacja z zakontraktowanej zdolności*

Operatorzy systemów przesyłowych przyjmują każdy przypadek rezygnacji ze zdolności ciągłej zakontraktowanej przez użytkownika sieci w punkcie połączenia międzysystemowego, z wyjątkiem produktów z zakresu zdolności o czasie trwania nieprzekraczającym jednego dnia. Użytkownik sieci zachowuje swoje prawa i obowiązki na mocy umowy dotyczącej zdolności, dopóki zdolność nie zostanie ponownie przydzielona przez operatora systemu przesyłowego, i w zakresie, w jakim nie zostanie ponownie przydzielona przez operatora systemu przesyłowego. Zdolność będącą przedmiotem rezygnacji uznaje się za ponownie przydzieloną dopiero po alokacji całej dostępnej zdolności. Operator systemu przesyłowego niezwłocznie powiadamia użytkownika sieci o ponownym przydzieleniu zdolności, która była przedmiotem jego rezygnacji. Szczegółowe warunki rezygnowania ze zdolności, zwłaszcza w przypadku gdy kilku użytkowników sieci rezygnuje ze swoich zdolności, są zatwierdzane przez krajowy organ regulacyjny.

2.2.5. *Mechanizm oparty na długoterminowej zasadzie „wykorzystaj lub strać”*

1. Krajowe organy regulacyjne zobowiązują operatorów systemów przesyłowych do częściowego lub całkowitego wycofywania zakontraktowanych zdolności w danym punkcie połączeń międzysystemowych, które to zdolności są systematycznie wykorzystywane w niepełnym zakresie przez użytkownika sieci, w przypadku gdy dany użytkownik nie sprzedał ani nie zaoferował na rozsądnych warunkach swojej niewykorzystanej zdolności i gdy inni użytkownicy sieci ubiegają się o zdolność ciągłą. Zakontraktowaną zdolność uznaje się za wykorzystywaną w niepełnym zakresie, w szczególności w przypadku gdy:

- a) użytkownik sieci wykorzystuje rocznie średnio mniej niż 80 % swojej zakontraktowanej zdolności zarówno w okresie od dnia 1 kwietnia do dnia 30 września, jak i w okresie od dnia 1 października do dnia 31 marca przy efektywnym czasie trwania umowy wynoszącym ponad rok, czego nie może należycie uzasadnić; lub
 - b) użytkownik sieci systematycznie nominuje blisko 100 % swojej zakontraktowanej zdolności i renominuje w dół w celu obejścia przepisów określonych w pkt 2.2.3 ppkt 3.
2. Uznaje się, że stosowanie mechanizmu udostępniania zdolności ciągłej z jednodniowym wyprzedzeniem na zasadzie „wykorzystaj lub strać” nie stanowi uzasadnienia uniemożliwiającego stosowanie przepisów pkt 1.
3. W wyniku cofnięcia użytkownik sieci traci częściowo lub całkowicie swoją zakontraktowaną zdolność na dany okres lub na pozostały skuteczny czas trwania umowy. Użytkownik sieci zachowuje swoje prawa i obowiązki na mocy umowy dotyczącej zdolności, dopóki zdolność nie zostanie ponownie przydzielona przez operatora systemu przesyłowego, i w zakresie, w jakim nie zostanie ponownie przydzielona przez operatora systemu przesyłowego.
4. Operatorzy systemów przesyłowych regularnie przedkładają krajowym organom regulacyjnym wszystkie dane niezbędne do monitorowania stopnia wykorzystania zakontraktowanych zdolności dla skutecznego czasu trwania umów wynoszącego ponad rok lub powtarzających się kwartałów obejmujących co najmniej dwa lata.

3. OKREŚLENIE INFORMACJI TECHNICZNYCH POTRZEBNYCH UŻYTKOWNIKOM SIECI DO UZYSKANIA EFEKTYWNEGO DOSTĘPU DO SYSTEMU GAZU ZIEMNEGO, OKREŚLENIE WSZYSTKICH WŁAŚCIWYCH PUNKTÓW W CELU SPEŁNIENIA WYMOGÓW PRZEJRZYSTOŚCI ORAZ INFORMACJE, KTÓRE MAJĄ BYĆ PUBLIKOWANE NA TEMAT WSZYSTKICH WŁAŚCIWYCH PUNKTÓW, I HARMONOGRAM, WEDŁUG KTÓREGO INFORMACJE TE MAJĄ BYĆ PUBLIKOWANE

3.1. Określenie informacji technicznych potrzebnych użytkownikom sieci do uzyskania efektywnego dostępu do systemu

3.1.1. Metoda publikacji

1. Operatorzy systemów przesyłowych (OSP) dostarczają informacje, o których mowa w pkt 3.1.2 oraz w pkt 3.3 ppkt 1–5, w następujący sposób:
 - a) na stronie internetowej udostępnionej opinii publicznej, bez opłat i bez konieczności rejestracji lub podpisania umowy z danym operatorem systemu przesyłowego;
 - b) w sposób regularny i z zachowaniem ciągłości; częstotliwość zależy od zachodzących zmian i czasu trwania usługi;
 - c) w sposób przyjazny dla użytkownika;
 - d) w sposób przejrzysty, wymierny, łatwo dostępny i na niedyskryminacyjnych zasadach;
 - e) w dostępnym do pobrania formacie, który został uzgodniony pomiędzy operatorami systemów przesyłowych i krajowymi organami regulacyjnymi – na podstawie opinii w sprawie zharmonizowanego formatu, która jest wydawana przez ACER – i który umożliwia analizę ilościową;

- f) konsekwentnie używając jednostek, zwłaszcza kWh (przy referencyjnej temperaturze spalania wynoszącej 298,15 K) w odniesieniu do zawartości energii oraz m³ (przy 273,15 K i 1,01325 bara) w odniesieniu do objętości. Należy podać stały współczynnik konwersji na zawartość energii. Oprócz powyższego formatu dane można publikować również w innych jednostkach;
 - g) w języku(-ach) urzędowym(-ych) danego państwa członkowskiego i w języku angielskim;
 - h) wszystkie dane udostępnia się za pomocą jednej ogólnounijnej centralnej platformy, ustanowionej przez ENTSO gazu na zasadach efektywności kosztowej.
2. Operatorzy systemów przesyłowych bezzwłocznie dostarczają szczegółowe dane dotyczące bieżących zmian w informacjach, o których mowa w pkt 3.1.2 oraz w pkt 3.3 ppkt 1–5, gdy tylko dane te są im udostępniane.

3.1.2. Zawartość publikacji

1. Operatorzy systemów przesyłowych publikują przynajmniej następujące informacje o swoich systemach i usługach:
- a) szczegółowy i wszechstronny opis różnych rodzajów oferowanych usług i opłat za te usługi;
 - b) różne typy umów przesyłowych[...] dostępnych dla tych usług;
 - c) kodeks sieci lub standardowe warunki określające prawa i obowiązki wszystkich użytkowników sieci, w tym:

- (i) zharmonizowane umowy przesyłowe[...] oraz inne odpowiednie dokumenty;
 - (ii) jeżeli ma to znaczenie dla dostępu do systemu – określenie odpowiednich parametrów jakości gazu, obejmujących co najmniej wartość opałową górną i liczbę Wobbego, zawartość tlenu, oraz określenie obowiązku dokonania konwersji lub pokrycia związanych z nią kosztów przez użytkowników sieci, w przypadku gdy gaz nie odpowiada tym specyfikacjom, dla wszystkich właściwych punktów, zgodnie z ich definicją w pkt 3.2 niniejszego załącznika;
 - (iii) jeżeli ma to znaczenie dla dostępu do systemu – informacje na temat wymogów dotyczących ciśnienia dla wszystkich właściwych punktów;
 - (iv) procedurę stosowaną w przypadku przerwania świadczenia usługi przesyłania na zasadach przerywanych, w tym – w stosownych przypadkach – czas, zakres i hierarchię poszczególnych przerw (np. proporcjonalnie lub przerwanie, począwszy od późniejszego terminu rozpoczęcia świadczenia usługi przesyłania);
- d) zharmonizowane procedury stosowane przy korzystaniu z systemu przesyłowego wraz z definicjami najważniejszych pojęć;
 - e) przepisy dotyczące alokacji zdolności, zarządzania ograniczeniami i procedur zapobiegania akumulacji rezerw zdolności oraz procedur dotyczących jej ponownego wykorzystania;
 - f) zasady mające zastosowanie w stosunku do operatora systemu przesyłowego w handlu zdolnością na rynku wtórnym;
 - g) zasady dotyczące bilansowania oraz metodyka kalkulacji opłat za niezbilansowanie;
 - h) w stosownych przypadkach – poziomy elastyczności i tolerancji stosowane w usługach przesyłowych[...] i innych usługach bez oddzielnych opłat, jak również oferowana dodatkowo elastyczność i związane z nią opłaty;

- i) szczegółowy opis systemu gazowego zarządzanego przez operatora systemu przesyłowego i jego właściwych punktów połączeń międzysystemowych, zgodnie z ich definicją w pkt 3.2 niniejszego załącznika, oraz nazwy operatorów połączonych w ten sposób systemów lub obiektów;
- j) zasady mające zastosowanie przy przyłączaniu do systemu obsługiwanego przez operatora systemu przesyłowego;
- k) informacje na temat mechanizmów awaryjnych w zakresie należącym do kompetencji operatora systemu przesyłowego, takich jak środki mogące spowodować odłączenie grup odbiorców i inne ogólne zasady odpowiedzialności, które mają zastosowanie do operatora systemu przesyłowego;
- l) uzgodnione przez operatorów systemów przesyłowych procedury, istotne w odniesieniu do dostępu użytkowników sieci do danych systemów przesyłowych i związane z interoperacyjnością sieci w punktach połączeń międzysystemowych, uzgodnione procedury i wykorzystane metody dotyczące składania nominacji i sprawdzania ich zgodności oraz inne uzgodnione procedury określające zasady i wykorzystane metody, które dotyczą alokacji przepływu gazu i jego bilansowania;
- m) operatorzy systemów przesyłowych publikują szczegółowy i wyczerpujący opis zastosowanych metod i procesów, w tym informacje na temat zastosowanych parametrów i kluczowych założeń, które wykorzystano do obliczenia zdolności technicznej.

3.2. Określenie wszystkich właściwych punktów w celu spełnienia wymogów przejrzystości

1. Właściwe punkty obejmują co najmniej:
 - a) wszystkie punkty wejścia i wyjścia sieci przesyłowej obsługiwanej przez operatora systemu przesyłowego, z wyjątkiem punktów wyjścia przyłączonych do pojedynczego odbiorcy końcowego i z wyjątkiem punktów wejścia przyłączonych bezpośrednio do zlokalizowanej w UE instalacji produkcyjnej pojedynczego producenta;
 - b) wszystkie punkty wejścia i wyjścia łączące obszary bilansowania operatorów systemów przesyłowych;
 - c) wszystkie punkty łączące sieć operatora systemu przesyłowego z terminalem LNG, węzłami sieci gazowych, instalacjami magazynowania i instalacjami produkcyjnymi, o ile te obiekty produkcyjne nie są objęte wyłączeniem zgodnie z lit. a);
 - d) wszystkie punkty łączące sieć danego operatora systemu przesyłowego z infrastrukturą niezbędną do świadczenia usług pomocniczych określonych w art. 2 pkt 30 [przekształconej dyrektywy w sprawie gazu w brzmieniu proponowanym w dokumencie COM(2021) xxx].
2. Informacje dla pojedynczych odbiorców końcowych i dla instalacji produkcyjnych, które nie są objęte definicją właściwych punktów zgodnie z pkt 3.2 ppkt 1 lit. a), publikuje się w formie zagregowanej, co najmniej dla każdego obszaru bilansowania. Zagregowane informacje dotyczące pojedynczych odbiorców końcowych oraz instalacji produkcyjnych, które nie są objęte definicją właściwych punktów zgodnie z pkt 3.2 ppkt 1 lit. a), uznaje się do celów stosowania niniejszego załącznika za informacje dotyczące jednego właściwego punktu.

3. W przypadku gdy punkty łączące dwóch lub więcej operatorów systemów przesyłowych są zarządzane wyłącznie przez danych operatorów, bez jakiegokolwiek udziału na poziomie umownym lub eksploatacyjnym ze strony użytkowników systemu, lub w przypadku gdy punkty łączą system przesyłowy z systemem dystrybucyjnym i w punktach tych nie występują ograniczenia kontraktowe, operatorzy systemów przesyłowych są zwolnieni w odniesieniu do tych punktów z obowiązków w zakresie publikowania informacji określonych w pkt 3.3 niniejszego załącznika. Krajowy organ regulacyjny może zobowiązać operatorów systemów przesyłowych do publikowania informacji określonych w pkt 3.3 niniejszego załącznika w odniesieniu do wszystkich punktów objętych powyższym zwolnieniem bądź też do grup takich punktów. W takim przypadku informacje, jeśli OSP nimi dysponuje, publikuje się w formie zagregowanej na znaczącym poziomie, co najmniej dla każdego obszaru bilansowania. Zagregowane informacje dotyczące takich punktów uznaje się do celów stosowania niniejszego załącznika za informacje dotyczące jednego właściwego punktu.

3.3. Informacje, które mają być publikowane na temat wszystkich właściwych punktów, i harmonogram, według którego informacje te mają być publikowane

1. W odniesieniu do wszystkich właściwych punktów operatorzy systemów przesyłowych publikują informacje określone w lit. a)–g), dotyczące świadczonych przez siebie usług i usług pomocniczych (w szczególności informacje na temat mieszania, balastowania i konwersji). Informacje takie publikuje się w postaci danych liczbowych dla okresów dziennych lub godzinnych – równych najmnijeszemu okresowi referencyjnemu w odniesieniu do rezerwowania zdolności i (re)nominacji oraz najmnijeszemu okresowi rozliczeniowemu, za który naliczane są opłaty za niezbilansowanie. Jeżeli najmnijeszy okres referencyjny jest inny niż okres dzienny, informacje wymienione w lit. a)–g) udostępnia się również w odniesieniu do okresu dziennego. Informacje te oraz ich aktualizacje publikuje się zaraz po otrzymaniu ich przez operatora systemu („w czasie zbliżonym do rzeczywistego”):

- a) zdolność techniczna w obu kierunkach;
- b) całkowita zakontraktowana zdolność ciągła i przerywana w obu kierunkach;
- c) nominacje i renominacje w obu kierunkach;
- d) dostępna zdolność ciągła i przerywana w obu kierunkach;
- e) faktyczna ilość przesyłanego gazu;
- f) planowane i faktyczne przerwy w zdolności przerywanej;
- g) planowane i nieplanowane przerwy w usługach ciągłych oraz informacje na temat przywracania usług ciągłych (dotyczące m.in. konserwacji i remontów systemu oraz spodziewanego czasu trwania przerwy spowodowanej konserwacją lub remontem). Informacje o planowanych przerwach publikuje się co najmniej z 42-dniowym wyprzedzeniem;
- h) przypadki nieuwzględnienia prawnie wiążących wniosków o produkty z zakresu zdolności ciągłej o czasie trwania wynoszącym co najmniej jeden miesiąc, w tym liczba nieuwzględnionych wniosków i wnioskowane ilości;
- i) w przypadku aukcji: gdzie i kiedy produkty z zakresu zdolności ciągłej o czasie trwania wynoszącym co najmniej jeden miesiąc zostały rozliczone po cenach wyższych niż cena wywoławcza;
- j) gdzie i kiedy żadne produkty z zakresu zdolności ciągłej o czasie trwania wynoszącym co najmniej jeden miesiąc nie zostały zaoferowane w ramach zwykłego procesu alokacji;
- k) całkowita zdolność udostępniona poprzez procedury zarządzania ograniczeniami opisane w pkt 2.2.2, 2.2.3, 2.2.4 i 2.2.5 z podziałem na poszczególne procedury zarządzania ograniczeniami.

2. Dla wszystkich właściwych punktów informacje wymienione w pkt 3.3 ppkt 1 lit. a), b) i d) publikuje się w odniesieniu do okresu obejmującego przynajmniej następne 24 miesiące.
3. Dla wszystkich właściwych punktów operatorzy systemów przesyłowych publikują informacje historyczne dotyczące wymogów wymienionych w pkt 3.3 ppkt 1 lit. a)–g) za ostatnie pięć lat z zachowaniem ciągłości.
4. Operatorzy systemów przesyłowych codziennie publikują – dla wszystkich właściwych punktów – wartości pomiarów wartości: opałowej górnej, liczby Wobbego, zawartości wodoru zmieszanego w systemie gazu ziemnego, zawartości metanu i zawartości tlenu. Wstępne dane publikuje się najpóźniej trzy dni po danej dobie gazowej. Dane ostateczne publikuje się przed upływem trzech miesięcy od zakończenia danego miesiąca.
5. Operatorzy systemów przesyłowych co roku publikują dla wszystkich właściwych punktów dane dotyczące dostępnej zdolności oraz zdolności zarezerwowanej i technicznej dla okresu, w którym zdolność jest zakontraktowana, plus jeden rok, oraz co najmniej na następne 10 lat. Informacje te aktualizuje się przynajmniej co miesiąc lub częściej, w miarę otrzymywania nowych informacji. W publikowanych informacjach wskazuje się okres, dla którego zdolność jest oferowana na rynku.

3.4. Informacje, które mają być publikowane w odniesieniu do systemu przesyłowego, i harmonogram, według którego informacje te mają być publikowane

1. Operatorzy systemów przesyłowych zapewniają, by publikacja miała miejsce codziennie, i codziennie aktualizują dane dotyczące łącznej ilości zdolności zaoferowanej oraz zdolności zakontraktowanej na rynku wtórnym (tzn. sprzedanej przez jednego użytkownika sieci innemu użytkownikowi sieci), jeżeli dysponują tymi informacjami. Informacje te zawierają następujące elementy:

- a) punkt połączenia, w którym sprzedaje się zdolność;
- b) rodzaj zdolności (np. w punkcie wejścia, w punkcie wyjścia, ciągła, przerywana);
- c) ilość i czas obowiązywania praw do korzystania ze zdolności;
- d) rodzaj sprzedaży, np. przeniesienie lub powierzenie;
- e) całkowita liczba transakcji/przeniesień;
- f) wszelkie inne uwarunkowania znane operatorowi systemu przesyłowego, wyszczególnione w pkt 3.3.

Operator systemu przesyłowego jest zwolniony z tego obowiązku, w przypadku gdy informacje takie są przekazywane przez stronę trzecią.

2. Operatorzy systemów przesyłowych publikują zharmonizowane warunki, na jakich będą akceptować transakcje zdolnością (np. przeniesienia i powierzenia). Warunki te muszą zawierać co najmniej:

- a) opis znormalizowanych produktów, które można sprzedawać na rynku wtórnym;
- b) termin wdrożenia/przyjęcia/rejestracji transakcji na rynku wtórnym. W przypadku opóźnień należy podać przyczyny;
- c) przekazanie operatorowi systemu przesyłowego przez sprzedającego lub stronę trzecią, o której mowa w pkt 3.4 ppkt 1, informacji obejmujących nazwę sprzedawcy i nabywcy oraz dane na temat specyfikacji zdolności wymienione w pkt 3.4 ppkt 1.

Operator systemu przesyłowego jest zwolniony z tego obowiązku, w przypadku gdy informacje takie są przekazywane przez stronę trzecią.

3. Jeśli chodzi o zbilansowanie systemu, każdy operator systemu przesyłowego dostarcza każdemu użytkownikowi sieci, dla każdego okresu bilansowania, swoje wstępne dane dotyczące niezbilansowania oraz dane dotyczące kosztów dla danego użytkownika sieci, najpóźniej jeden miesiąc po zakończeniu okresu bilansowania. Ostateczne dane dotyczące klientów, którym gaz dostarczony został zgodnie ze standardowym profilem obciążenia, można przekazać w terminie do 14 miesięcy. Operator systemu przesyłowego jest zwolniony z tego obowiązku, w przypadku gdy informacje takie są przekazywane przez stronę trzecią. Przy przekazywaniu tych informacji należy zachować poufność informacji handlowych podlegających szczególnej ochronie.
4. W przypadku gdy usługi w ramach elastyczności, inne niż tolerancje, oferuje się stronom trzecim, operatorzy systemów przesyłowych publikują z jednodniowym wyprzedzeniem łączne dzienne prognozy dotyczące maksymalnej ilości elastyczności, zarezerwowanego poziomu elastyczności i dostępności elastyczności na rynku w następnej dobie gazowej. Operator systemu przesyłowego publikuje również *ex post* informacje dotyczące łącznego wykorzystania każdej usługi w ramach elastyczności na koniec każdej doby gazowej. Jeżeli krajowy organ regulacyjny jest przekonany, iż informacje te mogą zostać wykorzystane do potencjalnych nadużyć przez użytkowników sieci, może podjąć decyzję o zwolnieniu operatora systemu przesyłowego z tego obowiązku.
5. Operatorzy systemów przesyłowych publikują dla każdego obszaru bilansowania dane dotyczące ilości gazu w systemie przesyłowym na rozpoczęcie każdej doby gazowej oraz prognozowanej ilości gazu w systemie przesyłowym na zakończenie każdej doby gazowej. Prognozę ilości gazu na zakończenie doby gazowej aktualizuje się co godzinę przez całą dobę gazową. W przypadku gdy opłaty za niezbilansowanie naliczane są godzinowo, operator systemu przesyłowego co godzinę publikuje dane dotyczące ilości gazu w systemie przesyłowym. Alternatywnie operatorzy systemów przesyłowych publikują dla każdego obszaru bilansowania dane dotyczące łącznego niezbilansowania dla wszystkich użytkowników na rozpoczęcie każdego okresu bilansowania oraz prognozowanego łącznego niezbilansowania dla wszystkich użytkowników na zakończenie każdej doby gazowej. Jeżeli krajowy organ regulacyjny jest przekonany, iż informacje te mogą zostać wykorzystane do potencjalnych nadużyć przez użytkowników sieci, może podjąć decyzję o zwolnieniu operatora systemu przesyłowego z tego obowiązku.

6. Operatorzy systemów przesyłowych udostępniają przyjazne dla użytkownika instrumenty umożliwiające obliczanie taryf.
7. Operatorzy systemów przesyłowych przechowują do wglądu właściwych organów krajowych przez okres co najmniej pięciu (5) lat rejestr wszystkich umów dotyczących zdolności oraz innych właściwych informacji na temat obliczania i udostępniania zdolności, zwłaszcza na temat poszczególnych nominacji i przerw. Operatorzy systemów przesyłowych są zobowiązani przechowywać przez okres co najmniej pięciu 5 lat wszystkie stosowne informacje, o których mowa w pkt 3.3 ppkt 4 i 5, oraz udostępniać je na żądanie organu regulacyjnego. Obie strony zachowują poufność informacji handlowych.
8. Operatorzy systemów przesyłowych publikują przynajmniej raz w roku, we wcześniej określonym terminie, z odpowiednim wyprzedzeniem, wszystkie planowane okresy konserwacji i remontów, które mogą mieć wpływ na prawa użytkowników sieci wynikające z umów przesyłowych, a także związane z nimi informacje dotyczące eksploatacji. Obejmuje to niezwłoczne i niedyskryminacyjne podawanie do wiadomości publicznej informacji o wszelkich zmianach okresów konserwacji i remontów oraz powiadamianie o nieplanowanych konserwacjach i remontach, niezwłocznie po uzyskaniu tych informacji przez operatora systemu przesyłowego. W okresach konserwacji i remontów, operatorzy systemów przesyłowych regularnie publikują uaktualnione informacje dotyczące szczegółów, spodziewanego czasu trwania i rezultatu konserwacji i remontów.

4. FORMAT I TREŚĆ PUBLIKACJI INFORMACJI TECHNICZNYCH DOTYCZĄCYCH DOSTĘPU OPERATORÓW SIECI WODOROWEJ DO SIECI, INFORMACJE, KTÓRE NALEŻY PUBLIKOWAĆ DLA WSZYSTKICH WŁAŚCIWYCH PUNKTÓW, ORAZ HARMONOGRAM

4.1. Format publikacji informacji technicznych dotyczących dostępu do sieci

1. Operatorzy sieci wodorowej przekazują użytkownikom sieci wszelkie informacje niezbędne do uzyskania skutecznego dostępu do sieci, o których mowa w pkt 4.2 i 4.3, w następujący sposób:
 - a) na stronie internetowej udostępnionej opinii publicznej, bez opłat i bez konieczności rejestracji lub podpisania umowy z danym operatorem sieci wodorowej;
 - b) w sposób regularny i z zachowaniem ciągłości; częstotliwość zależy od zachodzących zmian i czasu trwania usługi;
 - c) w sposób przyjazny dla użytkownika;
 - d) w sposób przejrzysty, wymierny, łatwo dostępny i na niedyskryminacyjnych zasadach;
 - e) w dostępnym do pobrania formacie, który został uzgodniony między operatorami sieci wodorowych i organami regulacyjnymi – na podstawie opinii w sprawie zharmonizowanego formatu, wydanej przez ACER – i który umożliwia analizę ilościową;
 - f) konsekwentnie używając jednostek, zwłaszcza kWh w odniesieniu do zawartości energii oraz m³ w odniesieniu do objętości. Należy podać stały współczynnik konwersji na zawartość energii. Oprócz powyższego formatu dane można publikować również w innych jednostkach;

- g) w języku(-ach) urzędowym(-ych) danego państwa członkowskiego i w języku angielskim;
- h) wszystkie dane udostępnia się z dniem [1 października 2025 r.] za pomocą jednej ogólnounijnej centralnej platformy, ustanowionej przez europejską sieć operatorów sieci wodorowych na zasadach efektywności kosztowej.

2. Operatorzy sieci wodorowej bezzwłocznie dostarczają szczegółowe dane dotyczące bieżących zmian w informacjach, o których mowa w pkt 4.2 oraz 4.3, gdy tylko dane te są im udostępniane.

4.2. Treść publikacji informacji technicznych dotyczących dostępu do sieci

- 1. Operatorzy sieci wodorowej publikują przynajmniej następujące informacje o swoich systemach i usługach:
 - a) szczegółowy i wszechstronny opis różnych rodzajów oferowanych usług i opłat za te usługi;
 - b) różne typy umów przesyłowych[...] dostępnych dla tych usług;
 - c) kodeksy sieci lub standardowe warunki określające prawa i obowiązki wszystkich użytkowników sieci, w tym:
 - 1) zharmonizowane umowy przesyłowe[...] oraz inne odpowiednie dokumenty;
 - 2) jeżeli ma to znaczenie dla dostępu do sieci, w odniesieniu do wszystkich właściwych punktów – specyfikację odpowiednich parametrów jakości wodoru oraz określenie obowiązku dokonania konwersji lub pokrycia związanych z nią kosztów przez użytkowników sieci, w przypadku gdy gaz nie odpowiada tym specyfikacjom;
 - 3) jeżeli ma to znaczenie dla dostępu do systemu – informacje na temat wymogów dotyczących ciśnienia dla wszystkich właściwych punktów;

- d) zharmonizowane procedury stosowane przy korzystaniu z sieci wodorowej wraz z definicjami najważniejszych pojęć;
- e) w stosownych przypadkach – poziomy elastyczności i tolerancji stosowane w usługach przesyłowych[...] i innych usługach bez oddzielnych opłat, jak również oferowana dodatkowo elastyczność i związane z nią opłaty;
- f) szczegółowy opis sieci wodorowej zarządzanej przez operatora sieci wodorowej i jej właściwych punktów połączeń międzysystemowych, zgodnie z ich definicją w pkt 2, oraz nazwy operatorów połączonych w ten sposób sieci lub instalacji;
- g) zasady mające zastosowanie przy przyłączaniu do sieci obsługiwanej przez operatora sieci wodorowej;
- h) informacje na temat mechanizmów na wypadek sytuacji nadzwyczajnych w zakresie należącym do kompetencji operatora sieci wodorowej, takich jak środki mogące spowodować odłączenie grup odbiorców i inne ogólne zasady odpowiedzialności, które mają zastosowanie do operatora sieci wodorowej;
- i) uzgodnione przez operatorów sieci wodorowej procedury w punktach połączeń międzysystemowych, mające wpływ na dostęp użytkowników sieci do danej sieci wodorowej, związane z interoperacyjnością sieci.

2. Właściwe punkty obejmują co najmniej:
- a) wszystkie punkty wejścia i wyjścia sieci wodorowej obsługiwanej przez operatora sieci wodorowej, z wyjątkiem punktów wyjścia przyłączonych do pojedynczego odbiorcy końcowego i z wyjątkiem punktów wejścia przyłączonych bezpośrednio do zlokalizowanej w UE instalacji produkcyjnej pojedynczego producenta;
 - b) wszystkie punkty wejścia i wyjścia łączące sieci operatorów sieci wodorowej;
 - c) wszystkie punkty łączące sieć operatora sieci wodorowej z terminalem LNG, terminalami wodorowymi, węzłami sieci gazowych, instalacjami magazynowania i instalacjami produkcyjnymi, o ile te instalacje produkcyjne nie są objęte zwolnieniem zgodnie z lit. a);
 - d) wszystkie punkty łączące sieć danego operatora sieci wodorowej z infrastrukturą niezbędną do świadczenia usług pomocniczych.
3. Informacje dla pojedynczych odbiorców końcowych i dla instalacji produkcyjnych, które nie są objęte definicją właściwych punktów zgodnie z pkt 2 lit. a), publikuje się w formie zagregowanej, co najmniej dla każdego obszaru bilansowania.

4.3. Informacje, które należy publikować dla wszystkich właściwych punktów, oraz harmonogram

1. Dla wszystkich właściwych punktów operatorzy sieci wodorowych publikują informacje wymienione w lit. a)–g) w odniesieniu do wszystkich usług w postaci danych liczbowych dla okresów dziennych lub godzinowych. Informacje te oraz ich aktualizacje publikuje się zaraz po otrzymaniu ich przez operatora sieci wodorowej („w czasie zbliżonym do rzeczywistego”):

- a) zdolność techniczna w obu kierunkach;
 - b) całkowita zakontraktowana zdolność w obu kierunkach;
 - c) nominacje i renominacje w obu kierunkach;
 - d) dostępna zdolność w obu kierunkach;
 - e) faktyczna ilość przesyłanego gazu;
 - f) planowane i faktyczne przerwy w zdolności;
 - g) planowane i nieplanowane przerwy w świadczeniu usług. Informacje o planowanych przerwach publikuje się co najmniej z 42-dniowym wyprzedzeniem;
2. Dla wszystkich właściwych punktów informacje wymienione w ppkt 1 lit. a), b) i d) niniejszego punktu publikuje się w odniesieniu do okresu obejmującego przynajmniej następne 24 miesiące.
3. Dla wszystkich właściwych punktów operatorzy sieci wodorowych publikują informacje historyczne dotyczące wymogów wymienionych w ppkt 1 lit. a)–f) niniejszego punktu za ostatnie pięć lat z zachowaniem ciągłości.
4. Operatorzy sieci wodorowych codziennie publikują zmierzone wartości czystości wodoru i zanieczyszczeń dla wszystkich właściwych punktów. Wstępne dane publikuje się najpóźniej w ciągu 3 dni. Dane ostateczne publikuje się przed upływem trzech miesięcy od zakończenia danego miesiąca.
5. Dalsze szczegółowe dane potrzebne do wdrożenia pkt 4.1, 4.2 i 4.3, np. szczegółowe informacje dotyczące formatu i treści informacji niezbędnych użytkownikom sieci do skutecznego dostępu do sieci, informacje, które mają być publikowane na temat właściwych punktów, szczegóły dotyczące harmonogramów, określa się w kodeksie sieci ustanowionym na podstawie art. 52 niniejszego rozporządzenia.

ZAŁĄCZNIK II

**DOMYŚLNE UZGODNIENIA TECHNICZNE, PRAWNE I FINANSOWE ZGODNIE Z ART. 13 UST. 14
ROZPORZĄDZENIA (UE) 2017/1938**

Niniejszy załącznik zawiera – w postaci obowiązkowych wzorów – procedurę wdrażania środków solidarności na mocy art. 13, którą należy stosować w przypadku, gdy państwo członkowskie zwracające się o solidarne wsparcie („państwo członkowskie występujące o wsparcie”) i państwo członkowskie zobowiązane do zapewnienia środków solidarności na mocy art. 13 ust. 1 i 2 („państwo członkowskie udzielające wsparcia”) nie uzgodniły lub nie sfinalizowały uzgodnień technicznych, prawnych i finansowych na mocy art. 13 ust. 10.

Jeżeli państw członkowskich udzielających wsparcia jest kilka i przynajmniej z jednym z nich zawarto dwustronne umowy solidarnościowe, umowy dwustronne [...] **mają** pierwszeństwo między państwami członkowskimi, które je zawarły. Domyślne ustalenia będą miały zastosowanie wyłącznie do pozostałych państw członkowskich udzielających wsparcia.

Komunikacja między państwem członkowskim występującym o wsparcie i państwem udzielającym go odbywa się przede wszystkim za pośrednictwem poczty elektronicznej; jeżeli nie jest to możliwe, odbywa się telefonicznie lub za pomocą innych dostępnych środków, które określa się we wniosku o solidarne wsparcie i [...] potwierdza w potwierdzeniu otrzymania wniosku.

Po wypełnieniu poniższe wzory przesyła się pocztą elektroniczną do odpowiednich partnerów w innych państwach członkowskich (głównych adresatów, którzy mają podjąć działania) oraz do punktu kontaktowego Komisji ds. zarządzania kryzysami gazowymi (kopia do wiadomości).

1. Wniosek o solidarne wsparcie *(należy wypełnić w języku angielskim)*

Instrukcje:

Należy wysłać najpóźniej 20 godzin przed rozpoczęciem dnia dostawy (z wyjątkiem przypadków siły wyższej).

Jeżeli państw członkowskich udzielających wsparcia jest kilka, wniosek o solidarne wsparcie wysyła się jednocześnie do wszystkich tych państw, najlepiej za pomocą tego samego e-maila.

O zastosowanie środków solidarności należy wystąpić w odniesieniu do następnej doby gazowej, jak określono w art. 3 pkt 7 rozporządzenia (UE) nr 984/2013. W razie potrzeby na dodatkowe doby gazowe składa się następne wnioski.

Data: _____

Czas: _____

1. W imieniu *(państwo członkowskie występujące o wsparcie)* zwracam się do *(państwo członkowskie udzielające wsparcia)* o zastosowanie środków solidarności na podstawie art. 13 ust. 1 i 2 *(niepotrzebne skreślić)*. Potwierdzam, że spełniono wymogi art. 13 ust. 3.

2. Krótki opis środków wprowadzonych przez *(państwo członkowskie występujące o wsparcie)* (jak przewidziano w art. 13 **ust. [...] 3** lit. c)):

3. *(Państwo członkowskie występujące o wsparcie)* zobowiązuje się do szybkiej wypłaty sprawiedliwej rekompensaty za środki solidarności *(państwo członkowskie udzielające wsparcia)* zgodnie z art. 13 ust. 8. Rekompensata zostanie wypłacona w EUR w terminie 30 dni od otrzymania faktury.

4. Właściwy organ państwa członkowskiego występującego o wsparcie:

Osoba wyznaczona do kontaktów: _____

Adres poczty elektronicznej: _____

Telefon: + _____ telefon rezerwowy: _____

Alternatywne narzędzia komunikacji natychmiastowej: + _____

5. Właściwy organ państwa członkowskiego udzielającego wsparcia (proszę to potwierdzić w potwierdzeniu odbioru):

Osoba wyznaczona do kontaktów: _____

Adres poczty elektronicznej: _____

Telefon: + _____ telefon rezerwowy: _____

Alternatywne narzędzia komunikacji natychmiastowej: + _____

3. Odpowiedzialny OSP w państwie członkowskim występującym o wsparcie:

Osoba wyznaczona do kontaktów: _____

Telefon + _____

4. Odpowiedzialny podmiot zarządzający obszarem rynku w państwie członkowskim występującym o wsparcie (w stosownych przypadkach):

Osoba wyznaczona do kontaktów: _____

Telefon + _____

6. W przypadku dobrowolnych (rynkowych) środków solidarności, umowy na dostawę gazu z uczestnikami rynku z państwa członkowskiego dostarczającego gaz zawiera

- ☐ państwo członkowskie występujące o wsparcie lub
- ☐ podmiot działający w imieniu państwa członkowskiego występującego o wsparcie (w ramach gwarancji państwowej).

Nazwa: _____.

Osoba wyznaczona do kontaktów: _____.

Telefon: + _____.

7. Szczegóły techniczne wniosku

a) Potrzebna ilość gazu (ogółem):

_____ kWh,

w tym

gaz wysokokaloryczny: _____ kWh;

gaz niskokaloryczny: _____ kWh.

b) punkty dostawy (połączenia wzajemne):

_____;

_____;

_____;

_____.

Istnieją ograniczenia w odniesieniu do punktów dostawy:

☐ Nie

☐ Tak

Jeśli tak, proszę podać dokładne punkty dostawy i potrzebną ilość gazu:

Punkt dostawy: Ilość gazu:

_____ kWh

_____ kWh

_____ kWh

_____ kWh

Podpis: _____

2. Potwierdzenie odbioru/wniosek o dodatkowe informacje *(należy wypełnić w języku angielskim)*

Instrukcje:

Należy wysłać w ciągu 30 **minut**[...] od otrzymania wniosku.

Adresat *(właściwy organ państwa członkowskiego występującego o wsparcie)*:

W imieniu *(państwo członkowskie udzielające wsparcia)* potwierdzam otrzymanie wniosku o zastosowanie środków solidarności na podstawie art. 13 ust. 1 i art. 13 ust. 2 *(niepotrzebne skreślić)*.

Potwierdzam/sprostowuję dane kontaktowe, które mają być wykorzystywane w kolejnych krokach:

Osoba wyznaczona do kontaktów: _____

Adres poczty elektronicznej: _____

Telefon: + _____ telefon rezerwowý: _____

Alternatywne narzędzia komunikacji natychmiastowej: + _____

(Jeżeli wniosek jest niekompletny / zawiera błędy lub pominięcia) Po weryfikacji wydaje się, że wniosek jest niekompletny/zawiera następujące błędy/brak następujących informacji:

.....
.....

Proszę przesłać nam zmieniony wniosek, podając brakujące/prawidłowe dane, w miarę możliwości w ciągu 30 **minut**[...].

Sporządzono w dniu (data) r. o (godz.)

Podpis:

3. Oferta solidarnego wsparcia *(należy wypełnić w języku angielskim)*

Instrukcje:

- 1) Należy wysłać najpóźniej 11 godzin przed rozpoczęciem dnia dostawy (z wyjątkiem przypadków siły wyższej).
- 2) Oferta solidarnego wsparcia obejmuje pierwotne oferty gazu oparte na środkach dobrowolnych („oferty pierwotne”). Ponadto, jeżeli oferty pierwotne nie wystarczą do pokrycia ilości podanej we wniosku o solidarne wsparcie, do oferty solidarnego wsparcia włącza się dodatkowe oferty gazowe („oferty wtórne”), oparte na środkach obowiązkowych. Jeżeli oferty pierwotne innych państw członkowskich udzielających wsparcia (w stosownych przypadkach) nie wystarczą do pokrycia wniosku o solidarne wsparcie, *(właściwy organ państwa członkowskiego udzielającego wsparcia)* jest gotów uruchomić środki nierynkowe, aby zapewnić dostawy brakującej ilości.
- 3) Rekompensata na podstawie art. 13 ust. 8 za gaz dostarczony w ramach solidarnego wsparcia opartego na środkach dobrowolnych obejmuje cenę gazu (wynikającą z klauzul umownych, przetargów lub innych stosowanych mechanizmów rynkowych) oraz koszty przesyłu do punktu dostawy. Rekompensata ta jest wypłacana bezpośrednio przez państwo członkowskie występujące o wsparcie dostawcy (dostawcom) gazu strony udzielającej wsparcia.
- 4) Rekompensata (wypłacana na rzecz państwa członkowskiego udzielającego wsparcia) zgodnie z art. 13 ust. 8 za dostarczanie gazu w ramach solidarnego wsparcia w oparciu o środki obowiązkowe obejmuje:
 - a) cenę gazu, która odpowiada ostatniej dostępnej cenie na rynku kasowym dla odpowiedniej jakości gazu, według kursu waluty w państwie członkowskim udzielającym wsparcia w dniu wprowadzenia środka solidarności; jeżeli na terytorium państwa członkowskiego udzielającego wsparcia jest kilka giełd, odpowiada to średniej arytmetycznej ostatnich dostępnych cen na rynku kasowym na wszystkich giełdach; jeżeli terytorium państwa członkowskiego udzielającego wsparcia nie ma giełdy, odpowiada to średniej arytmetycznej ostatnich dostępnych cen na rynkach kasowych na wszystkich giełdach na terytorium Unii;
 - b) wszelkie rekompensaty, które mają zostać wypłacone przez państwo członkowskie udzielające wsparcia zainteresowanym stronom trzecim na podstawie odpowiednich przepisów ustawowych i wykonawczych w wyniku zastosowania środka obowiązkowego, w tym, w stosownych przypadkach, wszelkie związane z tym pozasądowe i sądowe koszty proceduralne; oraz
 - c) koszty transportu do punktu dostawy.
- 4) Państwo członkowskie udzielające wsparcia ponosi ryzyko transportowe związane z transportem do punktu dostawy.
- 5) Państwo członkowskie występujące o wsparcie dba, aby w uzgodnionych punktach dostawy odebrano dostarczoną ilość gazu. Rekompensata za środki solidarności jest należna, niezależnie od realnego wykorzystania dostarczonej na podstawie umowy ilości gazu.

Data Godzina.....

Do wiadomości *(właściwy organ państwa członkowskiego występującego o wsparcie)*.

1. W następstwie Państwa wniosku o zastosowanie środków solidarności na podstawie art. 13 ust. 1 i art. 13 ust. 2 *(niepotrzebne skreślić)*, otrzymanego w dniu *(data)* o *(godzina)*, *(właściwy organ państwa członkowskiego udzielającego wsparcia)* przekazuje następującą(-e) ofertę(-y):

2. Informacje o stronie dostarczającej gaz

a) Dostawca gazu/uczestnik rynku podpisujący umowę *(w przypadku środków dobrowolnych / w stosownych przypadkach)*

Osoba wyznaczona do kontaktów: _____

Telefon: + _____

b) Właściwy organ zamawiający

Osoba wyznaczona do kontaktów: _____

Telefon: + _____

c) Odpowiedzialny OSP:

Osoba wyznaczona do kontaktów: _____

Telefon: + _____

d) Odpowiedzialny podmiot zarządzający obszarem rynku *(w stosownych przypadkach)*:

Osoba wyznaczona do kontaktów: _____

Telefon + _____

3. **Oferty pierwotne – oparte na środkach dobrowolnych („oparte na zasadach rynkowych”)**

a) Ilość gazu (ogółem):

_____ kWh, w tym

gaz wysokokaloryczny: _____ kWh,

gaz niskokaloryczny: _____ kWh.

b) Okres dostaw:

c) Maksymalna zdolność przesyłowa:

_____ kWh/h, w tym

zdolność ciągła: _____ kWh/h;

zdolność przerywana: _____ kWh/h.

d) Punkty dostawy (połączenia wzajemne):

Punkt dostawy Ciągła zdolność przesyłowa Przerywana zdolność przesyłowa

_____ kWh/h _____ kWh/h

_____ kWh/h _____ kWh/h

_____ kWh/h _____ kWh/h

_____ kWh/h _____ kWh/h

_____ kWh/h _____ kWh/h

e) Odniesienie do platformy rezerwacji zdolności:

f) Szacowana rekompensata za środek dobrowolny:

cena gazu: EUR;

pozostałe koszty: EUR (proszę doprecyzować)

g) Szczegółowe informacje o płatności:

Odbiorca: _____

Dane banku: _____

4. Oferty wtórne – oparte na środkach obowiązkowych (nierynkowe)

a) Ilość gazu (ogółem):

_____ kWh, w tym

gaz wysokokaloryczny: _____ kWh,

gaz niskokaloryczny: _____ kWh.

b) Okres dostaw:

c) Maksymalna zdolność przesyłowa:

_____ kWh/h, w tym

zdolność ciągła: _____ kWh/h;

zdolność przerywana: _____ kWh/h.

d) Punkty dostawy (połączenia wzajemne):

Punkt dostawy Ciągła zdolność przesyłowa Przerwana zdolność przesyłowa

_____ kWh/h	_____ kWh/h
_____ kWh/h	_____ kWh/h
_____ kWh/h	_____ kWh/h
_____ kWh/h	_____ kWh/h
_____ kWh/h	_____ kWh/h

e) Odniesienie do platformy rezerwacji zdolności:

f) Prawdopodobne koszty środków obowiązkowych:

szacunkowa cena gazu za kWh: _____ EUR;

prawdopodobne koszty przesyłu[...]: _____ EUR;

szacowana kwota rekompensat dla sektorów gospodarki państwa członkowskiego udzielającego wsparcia dotkniętych ograniczeniami dostaw:

_____ EUR.

g) Szczegółowe informacje o płatności:

Odbiorca: _____

Dane banku: _____

Sporządzono w dniu (data) r. o (godz.)

Podpis:

4. Potwierdzenie odbioru oferty solidarnego wsparcia *(należy wypełnić w języku angielskim)*

Instrukcje:

Należy wysłać w ciągu 30 **minut**[...] od otrzymania oferty solidarnego wsparcia.

Adresat *(właściwy organ państwa członkowskiego udzielającego wsparcia)*.

W imieniu *(państwo członkowskie występujące o wsparcie)* potwierdzam otrzymanie oferty solidarnego wsparcia w dniu (data) r., o (godz.)

(właściwy organ strony występującej o wsparcie)

Osoba wyznaczona do kontaktów:

Telefon: +

Sporządzono w dniu (data) r. o (godz.)

Podpis:

5. Przyjęcie/odrzucenie ofert solidarnego wsparcia opartych na środkach dobrowolnych
(*należy wypełnić w języku angielskim*)

Instrukcje:

- (1) Należy wysłać w ciągu 2 godzin od otrzymania oferty.
- (2) Jeżeli oferta jest przyjmowana w całości, przyjmując ją, powtarza się dokładne warunki oferty otrzymanej od państwa członkowskiego udzielającego wsparcia. Częściowe przyjęcie oferty może dotyczyć wyłącznie ilości, jaka ma być dostarczona.

Data r. godz.

1. W imieniu (*państwo członkowskie występujące o wsparcie*), niniejszym akceptuję/odrzucam (*w całości/częściowo*) przedstawioną przez (*państwo członkowskie udzielające wsparcia*) w dniu (*data*) r. o godz. (*czas*) ofertę zastosowania środków solidarności na podstawie art. 13 ust. 1 i art. 13 ust. 2 (*niepotrzebne skreślić*).

2. Właściwy organ państwa członkowskiego występującego o wsparcie:

Osoba wyznaczona do kontaktów: _____

Telefon: + _____

3. Odpowiedzialny OSP w państwie członkowskim występującym o wsparcie:

Osoba wyznaczona do kontaktów: _____

Telefon: + _____

4. Odpowiedzialny podmiot zarządzający obszarem rynku w państwie członkowskim występującym o wsparcie (w stosownych przypadkach):

Osoba wyznaczona do kontaktów: _____

Telefon + _____

5. Przyjęta(-e) oferta(-y) pierwotna(-e), oparta(-e) na środkach dobrowolnych (*należy dokładnie przytoczyć brzmienie przyjętej oferty pierwotnej (przyjętych ofert pierwotnych)*):

.....

Sporządzono w dniu (data) r. o (godz.)

Podpis:

6. Przyjęcie ofert solidarnego wsparcia opartych na środkach obowiązkowych (*należy wypełnić w języku angielskim*)

Instrukcje:

- (1) Należy wysłać w ciągu 3 godzin od otrzymania oferty solidarnego wsparcia.
- (2) Jeżeli oferta jest przyjmowana w całości, przyjmując ją, powtarza się dokładne warunki oferty otrzymanej od państwa członkowskiego udzielającego wsparcia. Częściowe przyjęcie oferty może dotyczyć wyłącznie ilości dostarczanej do danego punktu dostawy.
- (3) Przyjmowanie ofert opartych na środkach obowiązkowych obejmuje: a) krótki opis ofert opartych na środkach dobrowolnych otrzymanych od innych państw członkowskich udzielających wsparcia; b) w stosownych przypadkach przyczyny, dla których oferty te nie zostały przyjęte (*nota bene*: przyczyny nie mogą dotyczyć ceny); c) krótki opis ofert opartych na środkach obowiązkowych, otrzymanych od innych państw członkowskich udzielających wsparcia; d) wskazanie, czy również te oferty przyjęto, a jeżeli nie, wskazanie przyczyn ich odrzucenia.
- (4) Komisja może zorganizować rozmowę koordynacyjną z państwem członkowskim występującym o wsparcie i wszystkimi udzielającymi go państwami członkowskimi; organizuje ją na wniosek jednego państwa członkowskiego. Rozmowa telefoniczna odbywa się w ciągu 30 minut[...] od przyjęcia ofert solidarnego wsparcia opartych na środkach obowiązkowych (jeżeli z inicjatywy Komisji) lub od otrzymania wniosku o koordynację od państwa członkowskiego.

Data r. godz.

1. W imieniu (*państwo członkowskie występujące o wsparcie*), niniejszym akceptuję/odrzucaam (*w całości/częściowo*) przedstawioną przez (*państwo członkowskie udzielające wsparcia*) w dniu (*data*) r. o godz. (*czas*) ofertę zastosowania środków solidarności na podstawie art. 13 ust. 1 i art. 13 ust. 2 (*niepotrzebne skreślić*).

2. Właściwy organ państwa członkowskiego występującego o wsparcie:

Osoba wyznaczona do kontaktów: _____

Telefon: + _____

3. Odpowiedzialny OSP w państwie członkowskim występującym o wsparcie:

Osoba wyznaczona do kontaktów: _____

Telefon: + _____

4. Odpowiedzialny podmiot zarządzający obszarem rynku w państwie członkowskim występującym o wsparcie (w stosownych przypadkach):

Osoba wyznaczona do kontaktów: _____

Telefon + _____

5. Przyjęta oferta wtórna, oparta na środkach obowiązkowych (*należy dokładnie przytoczyć brzmienie oferty wtórnej otrzymanej od państwa członkowskiego udzielającego wsparcia*).

.....

6. Dodatkowe informacje dotyczące przyjęcia ofert wtórnych:

a) krótki opis ofert opartych na środkach dobrowolnych otrzymanych od innych państw członkowskich udzielających wsparcia:

.....

b) czy oferty te przyjęto? Jeśli nie, proszę podać przyczyny:

.....

c) krótki opis ofert opartych na środkach obowiązkowych, otrzymanych od innych państw członkowskich udzielających wsparcia:

.....

(a) czy oferty te przyjęto? Jeśli nie, proszę podać przyczyny:

.....

Sporządzono w dniu (data) r. o (godz.)

Podpis

ZAŁĄCZNIK III

Uchylone rozporządzenie i wykaz jego kolejnych zmian

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady
(WE) nr 715/2009
(Dz.U. L 211 z 14.8.2009, s. 36)

Decyzja Komisji 2010/685/UE
(Dz.U. L 293 z 11.11.2010, s. 67)

Decyzja Komisji 2012/490/UE
(Dz.U. L 231 z 28.8.2012, s. 16)

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) (jedynie art. 22)
nr 347/2013
(Dz.U. L 115 z 25.4.2013, s. 39)

Dyrektywa Komisji (UE) 2015/715
(Dz.U. L 114 z 5.5.2015, s. 9)

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr (jedynie art. 50)
2018/1999
(Dz.U. L 328 z 21.12.2020, s. 1).

ZAŁĄCZNIK IV**TABELA KORELACJI**

Rozporządzenie (WE) nr 715/2009	Niniejsze rozporządzenie
art. 1 akapit pierwszy (zdanie wprowadzające)	art. 1 akapit pierwszy (zdanie wprowadzające)
art. 1 lit. a)	art. 1 lit. a)
art. 1 lit. b)	—
art. 1 lit. c)	art. 1 lit. b)
art. 1 akapity drugi, trzeci i czwarty	art. 1 akapity drugi, trzeci i czwarty
art. 2 ust. 1 (zdanie wprowadzające)	art. 2 ust. 1 (zdanie wprowadzające)
—	art. 2 ust. 1 pkt 1
art. 2 ust. 1 pkt 1	art. 2 ust. 1 pkt 2
art. 2 ust. 1 pkt 2	art. 2 ust. 1 pkt 3
art. 2 ust. 1 pkt 3	art. 2 ust. 1 pkt 4
art. 2 ust. 1 pkt 4	art. 2 ust. 1 pkt 5
art. 2 ust. 1 pkt 5	art. 2 ust. 1 pkt 6
art. 2 ust. 1 pkt 6	art. 2 ust. 1 pkt 7
art. 2 ust. 1 pkt 7	art. 2 ust. 1 pkt 8
art. 2 ust. 1 pkt 8	art. 2 ust. 1 pkt 9

art. 2 ust. 1 pkt 9	art. 2 ust. 1 pkt 10
art. 2 ust. 1 pkt 10	art. 2 ust. 1 pkt 11
art. 2 ust. 1 pkt 11	art. 2 ust. 1 pkt 12
art. 2 ust. 1 pkt 12	art. 2 ust. 1 pkt 13
art. 2 ust. 1 pkt 13	art. 2 ust. 1 pkt 14
art. 2 ust. 1 pkt 14	art. 2 ust. 1 pkt 15
art. 2 ust. 1 pkt 15	art. 2 ust. 1 pkt 16
art. 2 ust. 1 pkt 16	art. 2 ust. 1 pkt 17
art. 2 ust. 1 pkt 17	art. 2 ust. 1 pkt 18
art. 2 ust. 1 pkt 18	art. 2 ust. 1 pkt 19
art. 2 ust. 1 pkt 19	art. 2 ust. 1 pkt 20
art. 2 ust. 1 pkt 20	art. 2 ust. 1 pkt 21
art. 2 ust. 1 pkt 21	art. 2 ust. 1 pkt 22
art. 2 ust. 1 pkt 22	art. 2 ust. 1 pkt 23
art. 2 ust. 1 pkt 23	art. 2 ust. 1 pkt 24
art. 2 ust. 1 pkt 24	art. 2 ust. 1 pkt 25
art. 2 ust. 1 pkt 25	art. 2 ust. 1 pkt 26
art. 2 ust. 1 pkt 26	art. 2 ust. 1 pkt 27
art. 2 ust. 1 pkt 27	art. 2 ust. 1 pkt 28
art. 2 ust. 1 pkt 28	art. 2 ust. 1 pkt 29
—	art. 2 ust. 1 pkt 30
—	art. 2 ust. 1 pkt 31

–	art. 2 ust. 1 pkt 32
–	art. 2 ust. 1 pkt 33
–	art. 2 ust. 1 pkt 34
–	art. 2 ust. 1 pkt 35
–	art. 2 ust. 1 pkt 36
–	art. 2 ust. 1 pkt 37
–	art. 2 ust. 1 pkt 38
art. 2 ust. 2	art. 2 ust. 2
–	art. 3
–	art. 4
art. 14	art. 5
art. 14 ust. 1	art. 5 ust. 1–2
–	art. 5 ust. 3
art. 14 ust. 3	art. 5 ust. 4
art. 14 ust. 2	art. 5 ust. 5
–	art. 6
art. 15	art. 7
art. 7 ust. 1–2	art. 7 ust. 1–2
–	art. 7 ust. 3
art. 7 ust. 3	art. 7 ust. 4
–	art. 7 ust. 4 akapit drugi

art. 7 ust. 4	art. 7 ust. 5
art. 7 ust. 5	art. 7 ust. 6
—	art. 8
art. 16	art. 9
art. 16 ust. 1–3	art. 9 ust. 1–3
—	art. 9 ust. 4
art. 9 ust. 4	—
art. 9 ust. 5	—
art. 17	art. 10
art. 22	art. 11
art. 21	art. 12
art. 3	art. 13
—	art. 14
art. 13	art. 15
—	art. 16
—	art. 17
—	art. 18
—	art. 19
—	art. 20
art. 4	art. 21
art. 5	art. 22

art. 5 ust. 1–4	art. 22 ust. 1–4
art. 8	art. 23
art. 8 ust. 1–3 lit. f)	art. 23 ust. 1–3 lit. f)
–	art. 23 ust. 3 lit. g)
–	art. 23 ust. 3 akapit drugi
art. 8 ust. 4	art. 23 ust. 4
–	art. 23 ust. 4 akapit drugi
art. 8 ust. 5–6 lit. l)	art. 23 ust. 5–6 lit. l)
–	art. 23 ust. 6 lit. m)
art. 8 ust. 7–11	art. 23 ust. 7–11
art. 8 ust. 11	art. 23 ust. 10
art. 8 ust. 12	art. 23 ust. 11
art. 9	art. 24
art. 24	art. 25
art. 10	art. 26
art. 11	art. 27
art. 12	art. 28
art. 29	art. 29
–	art. 29 lit. a)
art. 29 lit. b) i c)	art. 29 lit. b) i c)
art. 18	art. 30

art. 18 ust. 1–6	art. 30 ust. 1–6
–	art. 30 ust. 7
art. 19	art. 31
art. 19 ust. 1	art. 31 ust. 1
–	art. 31 ust. 2
art. 19 ust. 2	art. 31 ust. 3
art. 19 ust. 3	art. 31 ust. 4
art. 19 ust. 4	art. 31 ust. 5
art. 19 ust. 5	art. 31 ust. 6
–	art. 31 ust. 6 akapit drugi
art. 20	art. 32
–	art. 33
–	art. 34
–	art. 35
–	art. 36
–	art. 37
–	art. 38
–	art. 39
–	art. 40
–	art. 41
–	art. 42
–	art. 43
–	art. 44

—	art. 45
—	art. 46
—	art. 47
—	art. 48
—	art. 49
—	art. 50
—	art. 51
	art. 52
art. 6	art. 53
	art. 53 ust. 1–15
art. 6 ust. 1–12	—
—	art. 54
	art. 55
art. 7	art. 55 ust. 1–3
art. 7 ust. 1–4	—
art. 23	art. 56
art. 23 ust. 1	—
—	art. 56 ust. 1–5
art. 23 ust. 6 i 7	—
art. 25	—
art. 23	art. 57
art. 58 ust. 1 i 2	art. 58 ust. 1 i 2
	art. 58 ust. 3–7

art. 27	art. 59
—	art. 59 ust. 1–3
art. 27 ust. 1 i 2	—
—	art. 60
art. 28	art. 61
art. 28 ust. 1	art. 61 ust. 1
—	art. 61 ust. 2 i 3
art. 28 ust. 2	—
art. 30	art. 62
art. 30 lit. a)	—
art. 30 lit. b)	—
art. 30 lit. c)	—
art. 30 akapit drugi	—
—	art. 63
—	art. 64
—	art. 65
—	art. 66
—	art. 67
art. 31	art. 68
art. 32	art. 69
załącznik I	załącznik I
—	załącznik II
—	załącznik III
załącznik III	załącznik IV